

**ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ**  
**ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**  
**ΜΕ ΤΙΤΛΟ**

**«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027»**

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

<b>ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ</b>
Άρθρο 1 - Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής Άρθρο 2 – Ορισμοί
<b>ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027</b>
Άρθρο 3 – Προγράμματα
<b>ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ</b>
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ</b>
Άρθρο 4 - Αρμόδιες αρχές Προγραμμάτων
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ</b>
<b>ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2021 – 2027</b>
Άρθρο 5 - Διαχειριστικές Αρχές Προγραμμάτων 2021-2027 Άρθρο 6 - Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής για τα Προγράμματα 2021 - 2027
<b>ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG 2021-2027 - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG 2021-2027</b>
Άρθρο 7 - Διαχείριση και παρακολούθηση Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027 Άρθρο 8 - Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027 Άρθρο 9 - Συγκρότηση και στελέχωση Κοινών Γραμματειών Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027
<b>ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Ενδιάμεσοι Φορείς</b>

Άρθρο 10 - Ενδιάμεσοι φορείς
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ</b>
Άρθρο 11 - Λογιστική Αρχή και αρμοδιότητες
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ</b>
Άρθρο 12 - Αρχή Ελέγχου και αρμοδιότητες
Άρθρο 13 - Έλεγχοι Αρχής Ελέγχου
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ</b>
<b>ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ</b>
Άρθρο 14 - Εθνική Αρχή Συντονισμού
Άρθρο 15 - Διάρθρωση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών της
<b>ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ</b>
Άρθρο 16 - Επιτελικές Δομές
Άρθρο 17 - Αποστολή και αρμοδιότητες Επιτελικής Δομής
<b>ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ</b>
Άρθρο 18 - Χρηματοδοτικά μέσα
Άρθρο 19 - Ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη
Άρθρο 20 - Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων
Άρθρο 21 – Μηχανισμοί χρηματοδότησης
<b>ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ</b>
Άρθρο 22 - Θεματικά δίκτυα
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ</b>

Άρθρο 23 - Επιτροπή Παρακολούθησης Άρθρο 24 - Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων INTERREG Άρθρο 25 - Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ: ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ</b>
Άρθρο 26 - Θέματα προσωπικού Άρθρο 27 - Κατανομή αρμοδιοτήτων σε επίπεδα διοίκησης
<b>ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ</b>
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ</b>
Άρθρο 28 - Εξειδίκευση Προγραμμάτων Άρθρο 29 - Ένταξη Πράξεων Άρθρο 30 - Έλεγχοι δημοσίων συμβάσεων Άρθρο 31 - Διαχειριστικές επαληθεύσεις Άρθρο 32 - Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών Άρθρο 33 - Παρατυπίες, δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις Άρθρο 34 - Τεχνική βοήθεια Άρθρο 35 - Μορφές χρηματοδοτικής συνεισφοράς και υποστήριξης Άρθρο 36 - Εφαρμογή κρατικών ενισχύσεων Άρθρο 37 - Δικαιώματα και υποχρεώσεις δικαιούχων
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</b>
Άρθρο 38 - Καταπολέμηση της απάτης Άρθρο 39 - Μηχανισμός καταγγελιών Άρθρο 40 - Σύγκρουση συμφερόντων Άρθρο 41 - Πλαίσιο επίδοσης και δείκτες Άρθρο 42 - Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ</b>

<p>Άρθρο 43 - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)</p> <p>Άρθρο 44 - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΟΠΣ-Π.Δ.Ε (e-rde)</p> <p>Άρθρο 45 - Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ)</p> <p>Άρθρο 46 - Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ)</p> <p>Άρθρο 47 - Διασύνδεση πληροφοριακών συστημάτων</p>
<p><b>ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΧΡΗΜΑΤΟΠΡΟΕΣ</b></p>
<p>Άρθρο 48 - Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων</p> <p>Άρθρο 49 - Πληρωμές στους Δικαιούχους</p>
<p><b>ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄: ΜΟΝΑΔΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΜΟΔ ΑΕ)</b></p>
<p>Άρθρο 50 - Αρμοδιότητες και θέματα προσωπικού της ΜΟΔ ΑΕ - Τροποποιήσεις του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ</p>
<p><b>ΜΕΡΟΣ Ζ΄: ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</b></p>
<p>Άρθρο 51 - Εξουσιοδοτικές διατάξεις</p> <p>Άρθρο 52 - Τελικές διατάξεις</p> <p>Άρθρο 53 - Μεταβατικές διατάξεις</p> <p>Άρθρο 54 - Καταργούμενες διατάξεις</p>
<p><b>ΜΕΡΟΣ Η΄ : ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</b></p>
<p>Άρθρο 55 - Έναρξη ισχύος</p>

**ΜΕΡΟΣ Α΄****ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ****Άρθρο 1****Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής**

1. Αντικείμενο του παρόντος είναι ο καθορισμός του πλαισίου διακυβέρνησης και η θέσπιση κανόνων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 όσον αφορά τη διαχείριση, τον έλεγχο, τον συντονισμό και την υλοποίηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο παρών εφαρμόζεται στα Προγράμματα της περιόδου 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά καθορίζονται στο πεδίο εφαρμογής του υπ' αρ. 2021/1060 Κανονισμού (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

**Άρθρο 2****Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Αναγκαίος πρόσφορος όρος»: Απαιτούμενη προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των ειδικών στόχων.
2. «Ανάκτηση»: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
3. «Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό»: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
4. «Δημόσια συνεισφορά»: Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων, η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ), τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τα προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.

5. «Δημοσιονομική διόρθωση»: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα, η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.

6. «Δικαιούχος»: α) Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, οντότητα με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, ή φυσικό πρόσωπο που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων· β) στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), ο δημόσιος φορέας που αρχίζει την πράξη ΣΔΙΤ ή ο ιδιωτικός φορέας-εταίρος που επιλέγεται για την υλοποίησή της· γ) στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, η επιχείρηση που λαμβάνει την ενίσχυση· δ) στο πλαίσιο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (L 352/1) ή τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής της 27ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (L 190/45), το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι ο δικαιούχος είναι ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση, εφόσον είναι υπεύθυνος για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση της πράξης· ε) στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, ο φορέας που υλοποιεί το ταμείο χαρτοφυλακίου ή, όταν δεν υπάρχει ταμείο χαρτοφυλακίου, ο φορέας που υλοποιεί το ειδικό ταμείο ή, όταν η Διαχειριστική Αρχή διαχειρίζεται το χρηματοδοτικό μέσο, η Διαχειριστική Αρχή.

7. «ΕΣΠΑ»: Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

8. «Εγχειρίδιο/α Διαδικασιών Συστήματος/ων Διαχείρισης και Ελέγχου»: Το σύνολο των εκδιδόμενων, από την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, εγγράφων που περιλαμβάνουν τις διαδικασίες εκτέλεσης εργασιών, τα πρότυπα έντυπα, τις οδηγίες και τις εγκύκλιους για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του/ων Συστήματος/Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου. Η εφαρμογή του/των Εγχειριδίου/ων Διαδικασιών είναι υποχρεωτική από τις Αρχές και τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση και την υλοποίηση των πράξεων.

9. «Ειδικό Ταμείο»: Ταμείο μέσω του οποίου μια διαχειριστική αρχή ή ένα ταμείο χαρτοφυλακίου προσφέρει χρηματοδοτικά προϊόντα σε τελικούς αποδέκτες.

10. «Ενδιάμεσος φορέας»: Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή εκτελεί λειτουργίες ή καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής.

11. «Επιχορήγηση υπό όρους»: Κατηγορία επιχορήγησης που υπόκειται σε όρους που συνδέονται με την αποπληρωμή της στήριξης.

12. «ΕΤΕπ»: Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ή οποιοσδήποτε θυγατρικές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

13. «Εφαρμοστέο δίκαιο»: Το ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο.

14. «Κανονισμός»: Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης

Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (L 231/159).

15. «Κανονισμός INTERREG»: Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (INTERREG) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης (L 231/94).

16. «Λογιστική χρήση»: Η περίοδος από την 1η Ιουλίου έως την 30ή Ιουνίου του επόμενου έτους, εκτός από την πρώτη λογιστική χρήση της περιόδου προγραμματισμού, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών έως την 30ή Ιουνίου 2022· η τελική λογιστική χρήση είναι η περίοδος από την 1η Ιουλίου 2029 έως τις 30 Ιουνίου 2030.

17. Μηχανισμός «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη / Connecting Europe Facility», εφεξής ΔΣΕ/CEF: Χρηματοδοτικός Μηχανισμός για τη χρηματοδότηση δράσεων Διευρωπαϊκού Δικτύου στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών.

18. «Οικονομικός φορέας»: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην υλοποίηση των στόχων των Ταμείων, με εξαίρεση τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

19. «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)»: Στρατηγικές που καθορίζουν ολοκληρωμένες δράσεις για την αντιμετώπιση οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικών, δημογραφικών και κοινωνικών προκλήσεων που θίγουν συγκεκριμένες χωρικές ενότητες και την ανάπτυξή τους μέσω αξιοποίησης και μεγιστοποίησης αναπτυξιακών δυνατοτήτων τους. Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της χωρικής στρατηγικής εξασφαλίζεται με τη συμπληρωματικότητα και συνεκτικότητα των δράσεων, καθώς και με την αντιπροσωπευτικότητα του συστήματος διακυβέρνησης.

20. «Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης με την πρωτοβουλία Κοινοτήτων»: Ένα συνεκτικό σύνολο πράξεων για την ικανοποίηση τοπικών στόχων και αναγκών, το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και η οποία σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από μια ομάδα τοπικής δράσης.

21. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)», εφεξής «ΟΠΣ»: Το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στο ΕΣΠΑ και σε άλλα αναπτυξιακά προγράμματα.

22. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσίων Επενδύσεων», εφεξής «ΟΠΣ-Π.Δ.Ε» ή «e-pde»: Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

23. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων», εφεξής «ΟΠΣΚΕ»: Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στα επενδυτικά σχέδια των ιδιωτών που αιτούνται κρατική ενίσχυση.

24. «Ορόσημο»: Ενδιάμεση τιμή που πρέπει να επιτευχθεί σε ορισμένη χρονική στιγμή εντός της περιόδου επιλεξιμότητας σε σχέση με δείκτη εκρών που περιλαμβάνεται σε ειδικό στόχο.

25. «Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας», εφεξής «ΠΣΣΚΕΗΣ»: Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν τον έλεγχο σώρευσης, όπως αυτή περιγράφεται στους Κανονισμούς Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (L 352/1), αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα (L 352/9), αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (L 190/45), και αριθ. 360/2012 της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (L 114/8).

26. «Παρατυπία»: Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό.

27. «Περατωθείσα πράξη»: Πράξη που έχει ολοκληρωθεί φυσικά ή υλοποιηθεί πλήρως και για την οποία έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές πληρωμές από τους δικαιούχους και έχει καταβληθεί στους δικαιούχους η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά.

28. «Πράξη»: α) Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται στο πλαίσιο των σχετικών προγραμμάτων, β) στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, η συνεισφορά του προγράμματος σε ένα χρηματοδοτικό μέσο και η επακόλουθη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται στους τελικούς αποδέκτες από το εν λόγω χρηματοδοτικό μέσο.

29. «Πράξη ΣΔΙΤ»: Πράξη που υλοποιείται με σύμπραξη μεταξύ δημόσιων φορέων και του ιδιωτικού τομέα βάσει συμφωνίας ΣΔΙΤ και που έχει ως στόχο την παροχή δημόσιων υπηρεσιών με επιμερισμό του κινδύνου, αξιοποιώντας την εμπειρογνωμοσύνη ή πρόσθετες πηγές κεφαλαίου από τον ιδιωτικό τομέα ή και τα δύο.

30. «Πράξη στρατηγικής σημασίας»: Πράξη η οποία συμβάλλει ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων ενός προγράμματος και η οποία υπόκειται σε ειδικά μέτρα παρακολούθησης και επικοινωνίας.

31. «Προτεραιότητα»: Στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ, μόνο για τους σκοπούς του τίτλου VII του Κανονισμού, και στο πλαίσιο του ΤΑΜΕ, του ΤΕΑ και του ΜΔΣΘ, προτεραιότητα σημαίνει ειδικός στόχος.

32. «Σοβαρή ανεπάρκεια»: Ανεπάρκεια όσον αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, για την οποία απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις του συστήματος, και εφόσον οποιαδήποτε από τις βασικές απαιτήσεις 2, 4, 5, 9, 12, 13 και 15, όπως αναφέρονται στο



παράρτημα XI του Κανονισμού, ή δύο ή περισσότερες από τις άλλες βασικές απαιτήσεις αξιολογούνται ότι εμπίπτουν στις κατηγορίες 3 και 4 του εν λόγω παραρτήματος.

33. «Στόχος»: Προσυμφωνημένη τιμή που πρέπει να επιτευχθεί έως το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας σε σχέση με δείκτη που περιλαμβάνεται σε ειδικό στόχο.

34. «Συμμετέχων»: Φυσικό πρόσωπο το οποίο επωφελείται άμεσα από μια πράξη χωρίς να έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και υλοποίηση της πράξης και το οποίο, στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ, δεν λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη.

35. «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου», εφεξής «ΣΔΕ»: Σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, οι οποίες αναπτύσσουν επιμέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων.

36. «Συστημική παρατυπία»: Παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερείς τύπους πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών σύμφωνα με τον Κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

37. «Ταμείο χαρτοφυλακίου»: Ταμείο που συστήνεται υπό την ευθύνη Διαχειριστικής Αρχής στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων προγραμμάτων, για την υλοποίηση ενός ή περισσότερων ειδικών ταμείων.

38. «Ταμεία»: α) Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), β) το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), γ) το Ταμείο Συνοχής, δ) το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), ε) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), στ) το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), ζ) το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) και η) το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ).

39. «Τελικός αποδέκτης»: Νομικό ή φυσικό πρόσωπο που λαμβάνει στήριξη από τα Ταμεία μέσω δικαιούχου ταμείου μικρών έργων ή από ένα χρηματοδοτικό μέσο, και στο πλαίσιο των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+, οι άποροι που λαμβάνουν στήριξη όπως ορίζεται στο στοιχείο ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 64 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (L 231/21).

40. «Φορέας υλοποίησης χρηματοδοτικού μέσου»: Φορέας ο οποίος διέπεται από το δημόσιο ή το ιδιωτικό δίκαιο και εκτελεί καθήκοντα ταμείου χαρτοφυλακίου ή ειδικού ταμείου.

41. «Χρηματοδοτικό μέσο»: Μορφή στήριξης που παρέχεται μέσω δομής διαμέσου της οποίας τα χρηματοδοτικά προϊόντα παρέχονται σε τελικούς αποδέκτες.

42. «Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου» (ΧΜ ΕΟΧ): Χρηματοδοτικός Μηχανισμός για τη χρηματοδότηση δράσεων με στόχο να μειωθούν οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες στον ΕΟΧ, να ενισχυθούν οι διμερείς σχέσεις μεταξύ των δωρητών και των δικαιούχων χωρών και να βελτιωθεί η θέση των δικαιούχων χωρών εντός της εσωτερικής αγοράς.

43. «Χρηματοδοτικό προϊόν»: Επενδύσεις μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων και εγγυήσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Δημοσιονομικού Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1).

## **ΜΕΡΟΣ Β΄**

### **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027**

#### **Άρθρο 3**

#### **Προγράμματα**

Τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 περιλαμβάνουν:

##### 1. Στο ΕΣΠΑ 2021-2027:

α) Επτά (7) Τομεακά Προγράμματα που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα ταμεία: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), και συγκεκριμένα, τα Προγράμματα:

αα) Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή

αβ) Ανταγωνιστικότητα

αγ) Ψηφιακός Μετασχηματισμός

αδ) Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή

αε) Πολιτική Προστασία

αστ) Μεταφορές

αζ) Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων

β) Δεκατρία (13) Περιφερειακά Προγράμματα που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΣ:

βα) Ανατολική Μακεδονία, Θράκη

ββ) Κεντρική Μακεδονία

βγ) Θεσσαλία

βδ) Ήπειρος

βε) Δυτική Ελλάδα

βστ) Δυτική Μακεδονία

βζ) Στερεά Ελλάδα

βη) Πελοπόννησος

βθ) Ιόνια Νησιά

βι) Βόρειο Αιγαίο

βια) Κρήτη

βιβ) Αττική

βιγ) Νότιο Αιγαίο

γ) Ένα (1) Τομεακό Πρόγραμμα που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) το οποίο ονομάζεται «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση».

δ) Ένα (1) Τομεακό Πρόγραμμα που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), το οποίο ονομάζεται «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα».

ε) Στο πλαίσιο του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» (INTERREG), δεκατρία (13) Προγράμματα που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από το ΕΤΠΑ ή/και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης:

εα) (Interreg VI-A) Greece-Bulgaria

εβ) (Interreg VI-A) Greece-Italy

εγ) (Interreg VI-A) Greece-Cyprus

εδ) (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Albania

εε) (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Republic of North Macedonia

εστ) (Interreg VI-B) Euro Mediterranean 2021-2027 (EURO MED)

εζ) (Interreg VI-B) Adriatic-Ionian

εη) (Interreg VI-B) Interreg NEXT MED

εθ) (Interreg VI-B) Interreg NEXT Black Sea Basin

ει) (Interreg VI-C) Interreg Europe

εια) (Interreg VI-C) Interact

ειβ) Urbact IV

ειγ) ESPON 2030 Cooperation Programme

2. Στα «Ταμεία Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων 2021-2027», περιλαμβάνονται τρία (3) Προγράμματα, καθένα από τα οποία λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από κάθε αντίστοιχο ταμείο: το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ) και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ).

**ΜΕΡΟΣ Γ΄**  
**ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**  
**ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ**

**Άρθρο 4**

**Αρμόδιες Αρχές Προγραμμάτων**

1. Αρμόδιες Αρχές για τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ και προσδιορίζονται στις περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 3, είναι:

α) Οι Διαχειριστικές Αρχές που ορίζονται στις παρ. 1, 3, 4 και 5 του άρθρου 5,

β) η Λογιστική Αρχή, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 11 για το σύνολο των Προγραμμάτων αυτών,

γ) η Αρχή Ελέγχου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12 για το σύνολο των Προγραμμάτων αυτών,

δ) οι Ενδιάμεσοι Φορείς στους οποίους ανατίθενται καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής υπό την ευθύνη της, σύμφωνα με το άρθρο 10.

2. Στο πλαίσιο του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» (INTERREG) και για τα Προγράμματα των υποπερ. εα) έως εε) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, αρμόδιες Αρχές είναι:

α) η Διαχειριστική Αρχή, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 7.

β) η Λογιστική Αρχή, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 11.

γ) η Αρχή Ελέγχου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12.

3. Για τα Προγράμματα των παρ. 1 και 2, ως συντονιστικός φορέας σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 71 του Κανονισμού, ορίζεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού του άρθρου 14.

4. Για τα Προγράμματα των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που προσδιορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 3, αρμόδιες Αρχές είναι:

α) η Διαχειριστική Αρχή της παρ. 6 του άρθρου 5, υπεύθυνη για τη διαχείριση των τριών Προγραμμάτων,

β) η Αρχή Ελέγχου του άρθρου 12,

γ) οι Ενδιάμεσοι Φορείς, στους οποίους δύναται να ανατίθενται καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής υπό την ευθύνη της σύμφωνα με το άρθρο 10,

δ) ο συντονιστικός φορέας της παρ. 6 του άρθρου 71 του Κανονισμού για τα Προγράμματα αυτά, ο οποίος ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α΄157).

5. Για την υποστήριξη Υπουργείων και των φορέων που εποπτεύονται από αυτά, στην αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στους τομείς πολιτικής αρμοδιότητας του οικείου Υπουργείου,

έχουν συσταθεί και λειτουργούν Ειδικές Υπηρεσίες με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ», όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 16.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

### ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

#### ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

#### ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2021 – 2027

#### Άρθρο 5

#### Διαχειριστικές Αρχές Προγραμμάτων 2021-2027

1. Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών Προγραμμάτων της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 3 είναι:

- α) Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»,
- β) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»,
- γ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός»,
- δ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία»,
- ε) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Μεταφορές»,
- στ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

2. Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των περ. α), β), δ), ε) και στ) της παρ. 1 υπάγονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και συγκεκριμένα, η Ειδική Υπηρεσία της περ. α) της παρ. 1 υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ, οι Ειδικές Υπηρεσίες των περ. β), δ) και ε) της παρ. 1 στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ και η Ειδική Υπηρεσία της περ. στ) της παρ. 1 στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης της περ. γ) της παρ. 1 υπάγεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

3. Οι Διαχειριστικές Αρχές για τα Περιφερειακά Προγράμματα της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 3 υπάγονται απευθείας στον οικείο Περιφερειάρχη και είναι, ανά Περιφέρεια και αντίστοιχο Περιφερειακό Πρόγραμμα, οι εξής:

- α) Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη»,
- β) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία»,
- γ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία»,
- δ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ήπειρος»,
- ε) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα»,

- στ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία»,
- ζ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα»,
- η) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πελοπόννησος»,
- θ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ιόνια Νησιά»,
- ι) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο»,
- ια) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη»,
- ιβ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αττική»,
- ιγ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο».

4. Η Διαχειριστική Αρχή για το Πρόγραμμα της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», η οποία υπάγεται στον αρμόδιο Υπουργό για θέματα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ).

5. Η Διαχειριστική Αρχή για το Πρόγραμμα της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 3 είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα», η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6. Η Διαχειριστική Αρχή των Προγραμμάτων της παρ. 2 του άρθρου 3 είναι η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (Ε.Υ.ΣΥ.Δ.-Μ.Ε.Υ.), η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (Γ.Δ.ΣΥ.Δ.Μ.Ε.Υ.) της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157).

## **Άρθρο 6**

### **Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής για τα Προγράμματα 2021 - 2027**

1. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Προγράμματος με σκοπό την επίτευξη των στόχων του. Εντός του πλαισίου αυτού, για τις Διαχειριστικές Αρχές που ορίζονται στο άρθρο 5, η Διαχειριστική Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του Προγράμματος και συντάσσει προτάσεις για την τροποποίησή του, όποτε αυτό απαιτείται.

β) Πραγματοποιεί τις αξιολογήσεις του Προγράμματος που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού, βάσει σχεδίου αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

γ) Συμμετέχει στις συνεδριάσεις επανεξέτασης επιδόσεων που οργανώνονται με την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κανονισμού και την ενημερώνει εντός τριών (3) μηνών για τα μέτρα που λαμβάνονται σε συνέχεια των ζητημάτων που τίθενται κατά τις συνεδριάσεις. Ειδικά για Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ, κάθε αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, πριν τη συνεδρίαση επανεξέτασης, αποστέλλει στην Επιτροπή τις απαιτούμενες

πληροφορίες στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων για την υλοποίηση του οικείου Προγράμματος.

δ) Για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση επιδόσεων μετά από έγκρισή της από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ, κάθε αρμόδια Διαχειριστική Αρχή συντάσσει και, μετά από την έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης, διαβιβάζει στην Επιτροπή τελική έκθεση επιδόσεων του Προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού.

ε) Για Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ και το ΤΔΜ, κάθε αρμόδια Διαχειριστική Αρχή διενεργεί ενδιάμεση επανεξέταση και υποβάλλει στην Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2025, αξιολόγηση για το οικείο Πρόγραμμα όσον αφορά στο αποτέλεσμα της ενδιάμεσης επανεξέτασης, συμπεριλαμβανομένης πρότασης για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας που αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 86 του Κανονισμού.

στ) Υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Παρακολούθησης, παρέχει έγκαιρα σε αυτήν τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων της, την ενημερώνει για την εξέλιξη διερεύνησης τυχόν καταγγελιών που αφορούν σε πράξεις του Προγράμματος και διασφαλίζει ότι δίνεται συνέχεια στις αποφάσεις και τις συστάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης.

ζ) Στην περίπτωση αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων, καταρτίζει υπό την ευθύνη της εκ των προτέρων αξιολόγηση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 58 του Κανονισμού.

η) Στις περιπτώσεις στρατηγικών χωρικής και τοπικής ανάπτυξης, ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 20, σε συνεργασία με τις εκάστοτε χωρικές αρχές/φορείς ή τις ομάδες τοπικής δράσης, όποτε αυτό απαιτείται.

θ) Ορίζει υπεύθυνο επικοινωνίας για το Πρόγραμμα.

ι) Προβαίνει στην εξειδίκευση του οικείου Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 28.

ια) Συντάσσει και δημοσιεύει τις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς Δικαιούχους.

ιβ) Διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις διαφάνειας και επικοινωνίας που ορίζονται στο άρθρο 49 του Κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτό:

ιβα) Εξασφαλίζει ότι, εντός έξι (6) μηνών από την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος, υπάρχει ειδικός ιστότοπος στον οποίο διατίθενται πληροφορίες που καλύπτουν τους στόχους, τις δραστηριότητες, τις διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης και τα επιτεύγματα του Προγράμματος,

ιββ) δημοσιεύει χρονοδιάγραμμα προγραμματισμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, το οποίο επικαιροποιείται τουλάχιστον τρεις φορές κατ' έτος,

ιβγ) δημοσιεύει κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί για στήριξη από τα Ταμεία σε τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και επικαιροποιεί τον εν λόγω κατάλογο τουλάχιστον κάθε τέσσερις (4) μήνες,

ιβδ) ενημερώνει, πριν από τη σχετική δημοσίευση, τους δικαιούχους ότι τα δεδομένα θα δημοσιοποιηθούν,

ιβε) εξασφαλίζει ότι το υλικό επικοινωνίας και προβολής, μεταξύ άλλων στο επίπεδο των δικαιούχων, διατίθεται, κατόπιν σχετικού αιτήματος, σε θεσμικά όργανα, φορείς ή οργανισμούς της Ένωσης.

ιγ) Για την επιλογή των πράξεων, καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 73 του Κανονισμού και το σχετικό πλαίσιο εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 29, εξαιρουμένων των πράξεων στο πλαίσιο της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, η επιλογή των οποίων γίνεται από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης.

ιδ) Κατά την επιλογή των Πράξεων, επαληθεύει ότι ο Δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.

ιε) Στην απόφαση ένταξης καθορίζει όλους τους όρους για τη στήριξη κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, το χρηματοδοτικό σχήμα της, την προθεσμία για την εκτέλεσή της και, ανάλογα με την περίπτωση, την εφαρμοστέα μέθοδο για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και τους όρους για την καταβολή της στήριξης.

ιστ) Ενημερώνει την Επιτροπή για την επιλογή πράξης στρατηγικής σημασίας εντός ενός (1) μηνός από την ένταξη και της παρέχει όλες τις συναφείς πληροφορίες σχετικά με την πράξη αυτή.

ιζ) Προβαίνει σε εξέταση των σταδίων εξέλιξης δημοσίων συμβάσεων, ιδίως κατά τη διαδικασία διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 30.

ιη) Διενεργεί διαχειριστικές επαληθεύσεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 31.

ιθ) Εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες για να επιβεβαιώνεται ότι οι δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς είναι νόμιμες και κανονικές.

κ) Παρακολουθεί, όπου απαιτείται, την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους δικαιούχους, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Κανονισμού.

κα) Προλαμβάνει, εντοπίζει, διορθώνει παρατυπίες και καταχωρίζει στοιχεία των παρατυπιών που διαπιστώνει στο σύστημα IMS, σύμφωνα με τους αναλυτικούς κανόνες και το υπόδειγμα του Παραρτήματος XII του Κανονισμού.

κβ) Εφαρμόζει αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους.

κγ) Προβαίνει στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής συνεισφοράς σε μία πράξη, η οποία επιβάλλεται βάσει των αποτελεσμάτων επαλήθευσης ή ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 33, και στις κατάλληλες ενέργειες για την επιστροφή του ποσού ακύρωσης στον κρατικό προϋπολογισμό, εφόσον απαιτείται.

κδ) Συντάσσει για κάθε λογιστική χρήση τη διαχειριστική δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα XVIII του Κανονισμού.



κε) Διασφαλίζει ότι τηρούνται όλα τα απαραίτητα έγγραφα για τη διαδρομή ελέγχου.

κστ) Διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα, τα οποία σχετίζονται με μια πράξη που στηρίζεται από τα Ταμεία, τηρούνται στο κατάλληλο επίπεδο για πενταετή περίοδο από τις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή από τη Διαχειριστική Αρχή προς τον δικαιούχο.

κζ) Διασφαλίζει πως, για κάθε πράξη, καταγράφονται ηλεκτρονικά και αποθηκεύονται στο ΟΠΣ τα δεδομένα που είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παράρτημα XVII του Κανονισμού, και διασφαλίζει την προστασία, την ακεραιότητα και τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δεδομένων και την ταυτοποίηση των χρηστών.

κη) Διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή τα συγκεντρωτικά δεδομένα για το Πρόγραμμα στις προθεσμίες που τίθενται, σύμφωνα με το άρθρο 42 του Κανονισμού. Τα δεδομένα που υποβάλλονται είναι αξιόπιστα και αντικατοπτρίζουν τα δεδομένα που αποθηκεύονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την περ. κζ).

κθ) Διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες οφειλόμενο ποσό σύμφωνα με το άρθρο 49.

λ) Συνεργάζεται με την Επιτροπή, την Εθνική Αρχή Συντονισμού, τη Λογιστική Αρχή, καθώς και με άλλες ενωσιακές ή εθνικές Αρχές και παρέχει σε αυτές κάθε πληροφορία που ζητείται στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους, εφαρμόζοντας τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, πέραν των ανωτέρω, έχει επιπλέον τα εξής καθήκοντα που συνιστούν τη λογιστική λειτουργία:

α) Καταρτίζει και υποβάλλει αιτήσεις πληρωμής στην Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 91 και 92 του Κανονισμού,

β) καταρτίζει και υποβάλλει τους λογαριασμούς, επιβεβαιώνει την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθεια των λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού,

γ) τηρεί ηλεκτρονικά αρχεία με όλα τα στοιχεία των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων πληρωμής.

3. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους Ενδιάμεσους Φορείς για την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων υπό την ευθύνη της, σύμφωνα με το άρθρο 10. Στην περίπτωση ορισμού Ενδιάμεσων Φορέων, παρέχει σε αυτούς τις αναγκαίες πληροφορίες και εποπτεύει την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

4. Αν η Διαχειριστική Αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις εξασφαλίζουν διαχωρισμό των καθηκόντων.

## **ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG 2021-2027 - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ  
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ INTERREG  
2021-2027**

**Άρθρο 7**

**Διαχείριση και παρακολούθηση Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027**

1. Η διαχείριση και η παρακολούθηση των Προγραμμάτων INTERREG που προσδιορίζονται στις υποπερ. εα) έως εια) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 ασκούνται από την «Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027», η οποία υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ειδικότερα, η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027:

α) είναι η Διαχειριστική Αρχή των πέντε (5) Προγραμμάτων INTERREG που προσδιορίζονται στις υποπερ. εα) έως εε) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 και ασκεί τις αρμοδιότητες διαχείρισης του άρθρου 8 και

β) παρακολουθεί, χωρίς να ασκεί αρμοδιότητες διαχείρισης, τα Προγράμματα INTERREG που προσδιορίζονται στις υποπερ. εστ) έως εια) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 στα οποία συμμετέχει η Ελλάδα και εκπροσωπεί τη χώρα ως αρμόδια Εθνική Αρχή στις επιτροπές και στα όργανα που συγκροτούνται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων αυτών.

2. Η στελέχωση της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027 δύναται να πραγματοποιείται μέσω αποσπάσεων προσωπικού που απασχολείται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στη ΜΟΔ Α.Ε., καθώς και σε ειδικές υπηρεσίες του παρόντος και του ν. 4314/2014 (Α' 265), σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Θ' του ν. 4314/2014.

3. Οι δαπάνες σύστασης και λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027 καλύπτονται από την Τεχνική Βοήθεια των Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας 2014-2020 (Τεχνική Βοήθεια) και των Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027.

4. Για κάθε Πρόγραμμα που τελεί υπό την ευθύνη διαχείρισης της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027 ισχύουν τα εξής:

α) Οι πράξεις επιλέγονται σύμφωνα με τη στρατηγική και τους στόχους του κάθε Προγράμματος από Επιτροπή Παρακολούθησης που συγκροτείται, λειτουργεί και ασκεί αρμοδιότητες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Albania και (Interreg VI-A) IPA III CBC Greece-Republic of North Macedonia, η Επιτροπή Παρακολούθησης μπορεί να συστήσει μία ή περισσότερες Επιτροπές Καθοδήγησης ανά Πρόγραμμα. Οι Επιτροπές Καθοδήγησης, λειτουργούν υπό την ευθύνη της οικείας Επιτροπής Παρακολούθησης για την επιλογή των πράξεων και εφαρμόζουν την αρχή της εταιρικής σχέσης όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του Κανονισμού.

β) Αρμόδια για τις διαδικασίες των διαχειριστικών επαληθεύσεων σε δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, ορίζεται ειδική Μονάδα της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027.

γ) Συγκροτείται Κοινή Γραμματεία, η οποία επικουρεί την Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027 και την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος INTERREG 2021-2027 στην εκτέλεση των αντίστοιχων

καθηκόντων τους, παρέχει πληροφορίες στους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος και επικουρεί τους δικαιούχους και τους εταίρους στην υλοποίηση των πράξεων. Η συγκρότηση και στελέχωση των Κοινών Γραμματειών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 9.

5. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακριβώσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» διενεργεί εξακριβώσεις των δαπανών των φορέων που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα και συμμετέχουν σε Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας των υποπερ. εστ) έως εια) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, με το προσωπικό της ή μέσω ανάθεσης σε ελεγκτική εταιρεία.

## **Άρθρο 8**

### **Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027**

1. Η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027, ως Διαχειριστική Αρχή των πέντε (5) Προγραμμάτων INTERREG που προσδιορίζονται στις υποπερ. εα) έως εε) της περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 3, είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση κάθε Προγράμματος με σκοπό την επίτευξη των στόχων του. Εντός του πλαισίου αυτού, για κάθε Πρόγραμμα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του Προγράμματος και υποβάλλει στην Ε.Ε. πρόταση τροποποίησής του όποτε αυτό απαιτείται, μετά από διαβούλευση και έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης,

β) διενεργεί τις αξιολογήσεις του Προγράμματος που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού INTERREG, βάσει σχεδίου αξιολόγησης που εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης,

γ) παρέχει στην Επιτροπή στοιχεία για την επανεξέταση επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού INTERREG, στη βάση των πλέον πρόσφατων διαθέσιμων δεδομένων για την υλοποίηση του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, εξασφαλίζει τη συνέχεια στα ζητήματα που τίθενται από την Επιτροπή και την ενημερώνει, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της επανεξέτασης, για τα μέτρα που έχουν ληφθεί,

δ) διαβιβάζει στην Επιτροπή τελική έκθεση επιδόσεων, σύμφωνα με τα άρθρο 33 του Κανονισμού INTERREG, μετά από έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης,

ε) υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Παρακολούθησης, παρέχει έγκαιρα σε αυτήν τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων της και διασφαλίζει ότι δίνεται συνέχεια στις αποφάσεις και τις συστάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης,

στ) ορίζει υπεύθυνο επικοινωνίας για κάθε Πρόγραμμα INTERREG, ή συνολικά για τα Προγράμματα INTERREG αρμοδιότητάς της,

ζ) διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις διαφάνειας και επικοινωνίας που ορίζονται στις παρ. 2 έως και 6 του άρθρου 49 του Κανονισμού και του άρθρου 36 του Κανονισμού INTERREG. Στο πλαίσιο αυτό η Διαχειριστική Αρχή:

ζα) εξασφαλίζει ότι, εντός έξι (6) μηνών από την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος, υπάρχει ειδικός ιστότοπος στον οποίο διατίθενται πληροφορίες που καλύπτουν τους στόχους,

τις δραστηριότητες, τις διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης και τα επιτεύγματα του Προγράμματος,

ζβ) δημοσιεύει χρονοδιάγραμμα προγραμματισμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, το οποίο επικαιροποιείται τουλάχιστον τρεις φορές κατ' έτος,

ζγ) δημοσιεύει κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί για στήριξη σε τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και επικαιροποιεί τον εν λόγω κατάλογο τουλάχιστον κάθε τέσσερις (4) μήνες,

ζδ) ενημερώνει, πριν από τη σχετική δημοσίευση, τους δικαιούχους ότι τα δεδομένα θα δημοσιοποιηθούν,

ζε) εξασφαλίζει ότι το υλικό επικοινωνίας και προβολής, μεταξύ άλλων στο επίπεδο των δικαιούχων, διατίθεται, κατόπιν σχετικού αιτήματος, σε θεσμικά όργανα, φορείς ή οργανισμούς της Ένωσης.

η) Για την επιλογή των πράξεων η Διαχειριστική Αρχή:

ηα) δίνει ρητή έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης ή στην Επιτροπή Καθοδήγησης για τις περιπτώσεις πράξεων, το σύνολο ή μέρος των οποίων υλοποιείται εκτός της περιοχής του Προγράμματος εντός ή εκτός της Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 22 του Κανονισμού INTERREG·

ηβ) κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, ενημερώνει την Επιτροπή για τα κριτήρια επιλογής των πράξεων, πριν από την αρχική υποβολή τους στην Επιτροπή Παρακολούθησης ή, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή Καθοδήγησης. Το ίδιο ισχύει και για τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις των εν λόγω κριτηρίων·

ηγ) για κάθε πράξη INTERREG, παρέχει στον επικεφαλής ή στον μόνο εταίρο έγγραφο με το οποίο καθορίζονται οι όροι για τη στήριξη της συγκεκριμένης πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, το σχέδιο χρηματοδότησής της, την προθεσμία για την υλοποίησή της και, ανάλογα με την περίπτωση, την εφαρμοστέα μέθοδο για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και τους όρους για την καταβολή της στήριξης. Στο εν λόγω έγγραφο καθορίζονται επίσης οι υποχρεώσεις του επικεφαλής εταίρου όσον αφορά τις ανακτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κανονισμού INTERREG.

θ) Στην περίπτωση αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων, καταρτίζει, υπό την ευθύνη της, εκ των προτέρων αξιολόγηση, την οποία εξετάζει η Επιτροπή Παρακολούθησης.

ι) Σε περίπτωση που στα Προγράμματα των υποπερ. εδ) και εε) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, προγραμματίζονται μεγάλα έργα υποδομής, αποστέλλει στην Επιτροπή κατάλογο των προγραμματιζόμενων μεγάλων έργων υποδομής. Επιπλέον, διαβιβάζει στην Επιτροπή, προς ενημέρωση, υπόμνημα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της παρ. 4 του άρθρου 57 του Κανονισμού, για κάθε μεγάλο έργο υποδομής το αργότερο δύο (2) μήνες πριν από τη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης ή Καθοδήγησης, στην ημερήσια διάταξη της οποίας έχει περιληφθεί η επιλογή του.

ια) Μεριμνά, μέσω της ειδικής Μονάδας της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 7, για τις διαδικασίες των διαχειριστικών επαληθεύσεων σε δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα. Σε κάθε περίπτωση, ασκεί τις αρμοδιότητες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, του άρθρου 46 του Κανονισμού INTERREG, που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου κάθε Προγράμματος.

ιβ) Εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες για να επιβεβαιώνεται ότι οι δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς είναι νόμιμες και κανονικές.

ιγ) Παρακολουθεί, όπου απαιτείται, την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Κανονισμού.

ιδ) Εφαρμόζει αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους.

ιε) Προλαμβάνει, εντοπίζει και διορθώνει παρατυπίες.

ιστ) Προβαίνει στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής συνεισφοράς σε μία πράξη, η οποία επιβάλλεται βάσει των αποτελεσμάτων επαλήθευσης ή ελέγχου.

ιζ) Μεριμνά, ώστε τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα παρατυπίας, να ανακτώνται από τον επικεφαλής ή τον μόνο εταίρο και είναι υπεύθυνη για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με τον καταμερισμό των ευθυνών μεταξύ της Ελλάδας και του άλλου Κράτους Μέλους ή της χώρας-εταίρου, όπως ορίζεται στο κάθε Πρόγραμμα INTERREG.

ιη) Συντάσσει για κάθε λογιστική χρήση τη διαχειριστική δήλωση, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα XVIII του Κανονισμού.

ιθ) Διασφαλίζει ότι τηρούνται όλα τα απαραίτητα έγγραφα για τη διαδρομή ελέγχου.

κ) Διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα, τα οποία σχετίζονται με μια πράξη που στηρίζεται από τα Ταμεία, τηρούνται στο κατάλληλο επίπεδο για πενταετή περίοδο από τις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς τον δικαιούχο.

κα) Διασφαλίζει πως για κάθε πράξη, καταγράφονται ηλεκτρονικά και αποθηκεύονται στο ΟΠΣ τα δεδομένα που είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παράρτημα XVII του Κανονισμού, και διασφαλίζει την προστασία, την ακεραιότητα και τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δεδομένων και την ταυτοποίηση των χρηστών.

κβ) Διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή τα συγκεντρωτικά δεδομένα για το Πρόγραμμα στις προθεσμίες που τίθενται, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κανονισμού INTERREG. Τα δεδομένα που υποβάλλονται είναι αξιόπιστα και αντικατοπτρίζουν τα δεδομένα που αποθηκεύονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την υποπερ. κα).

κγ) Συνεργάζεται με την Επιτροπή, την Εθνική Αρχή Συντονισμού, τη Λογιστική Αρχή, καθώς και με άλλες ενωσιακές ή εθνικές Αρχές και παρέχει σε αυτές κάθε πληροφορία που ζητείται στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους, εφαρμόζοντας τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Αν η Διαχειριστική Αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις εξασφαλίζουν διαχωρισμό των καθηκόντων.
3. Η Διαχειριστική Αρχή, έπειτα από διαβούλευση με τις συνεργαζόμενες χώρες κάθε Προγράμματος INTERREG, συγκροτεί την Κοινή Γραμματεία του αντίστοιχου Προγράμματος, όπως προβλέπεται στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 7, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9.
4. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Διαχειριστική Αρχή επικουρείται από την αντίστοιχη Κοινή Γραμματεία κάθε Προγράμματος INTERREG αρμοδιότητάς της.

## **Άρθρο 9**

### **Συγκρότηση και στελέχωση Κοινών Γραμματειών Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027**

1. Κάθε Κοινή Γραμματεία, που προβλέπεται στο άρθρο 7 για τα Προγράμματα INTERREG 2021-2027, συγκροτείται κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 46 του Κανονισμού INTERREG μετά από διαβούλευση με το άλλο Κράτος Μέλος ή τη χώρα-εταίρο.
2. Η συγκρότηση και η λειτουργία των Κοινών Γραμματειών χρηματοδοτούνται από τους πόρους της Τεχνικής Βοήθειας των αντίστοιχων Προγραμμάτων, όπως αυτοί διατίθενται και υπολογίζονται από τις αντίστοιχες Επιτροπές Παρακολούθησης.
3. Για το προσωπικό των Κοινών Γραμματειών, ανεξαρτήτως προέλευσης, ισχύει ο εκάστοτε Κανονισμός του προσωπικού της ΜΟΔ ΑΕ, συμπεριλαμβανομένων όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.
4. Το προσωπικό των Κοινών Γραμματειών που προσλαμβάνεται από τη ΜΟΔ ΑΕ, κατατάσσεται στους βαθμούς και στα μισθολογικά κλιμάκια που προβλέπονται στο άρθρο 9 του ν. 4354/2015 (Α' 176), σε συνδυασμό με το άρθρο 26 αυτού.
5. Στο προσωπικό των Κοινών Γραμματειών που προέρχεται από χώρες εκτός Ελλάδας και δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας χορηγείται, έπειτα από εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του αντίστοιχου Προγράμματος, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ, μηνιαίο επίδομα εξωτερικού/μετανάστευσης (expatriation) ως ποσοστό επί του μεικτού μισθού τους. Επιπλέον, με την ίδια διαδικασία χορηγείται και εφάπαξ αποζημίωση μετεγκατάστασης ως ποσοστό επί του μεικτού ετήσιου μισθού τους, για την κάλυψη των σχετικών εξόδων.
6. Οι ρυθμίσεις του παρόντος που αφορούν στις Κοινές Γραμματείες και στο προσωπικό τους εφαρμόζονται και στα Γραφεία ή Παραρτήματα ή Σημεία τα οποία ιδρύονται ή λειτουργούν στην Ελλάδα στο πλαίσιο Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (π.χ. διακρατικά), τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (IPA III).
7. Το υφιστάμενο προσωπικό των Κοινών Γραμματειών των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας της περιόδου 2014-2020 συνεχίζει να στελεχώνει τις Κοινές Γραμματείες της περιόδου 2014-2020 έως το κλείσιμο των οικείων Προγραμμάτων. Για την κάλυψη των θέσεων των Κοινών Γραμματειών των Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027, δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

8. Για το σύνολο του προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των Κοινών Γραμματειών των Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Συνεργασίας της περιόδου 2021-2027, αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία η με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή με σύμβαση έργου προηγούμενη απασχόληση.

9. Οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των υπηρετούντων στις Κοινές Γραμματείες των Προγραμμάτων Interreg 2014-2020 παρατείνονται μετά τη λήξη τους μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών κλεισίματος των ενταγμένων πράξεων των Προγραμμάτων Interreg 2021-2027, αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

10. Η αξιολόγηση των προτάσεων πράξεων προς χρηματοδότηση στα Προγράμματα της παρ. 3 του άρθρου 3 διενεργείται, ως προς τα τυπικά κριτήρια επιλεξιμότητας, από την Κοινή Γραμματεία. Για την αξιολόγηση του περιεχομένου των προτάσεων πράξεων προς χρηματοδότηση δύναται να συγκροτείται ειδικό μητρώο αξιολογητών. Για τη συγκρότηση ειδικού μητρώου αξιολογητών δημοσιεύεται ανοικτή πρόσκληση, μετά από διαβούλευση με το εμπλεκόμενο κράτος μέλος ή τη χώρα-εταίρο και απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

## **ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**

### **ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ**

#### **Άρθρο 10**

#### **Ενδιάμεσοι φορείς**

1. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς εκτελούν συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 6, υπό την ευθύνη και την εποπτεία της. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς ορίζονται με απόφαση ορισμού, στην οποία προσδιορίζονται και τα καθήκοντα που τους ανατίθενται.

2. Ενδιάμεσοι Φορείς δύναται να οριστούν για να ασκήσουν καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής σε πράξεις των Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία.

3. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για πράξεις κρατικών ενισχύσεων στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας που περιλαμβάνονται στα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

4. Η περ. ε) της παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 4314/2014 (Α' 265), ως προς τη δυνατότητα ορισμού, ως Ενδιάμεσου Φορέα, της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με την επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ) εφαρμόζεται και για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, όπως επίσης στην περίπτωση που ο ΕΦΕΠΑΕ ορίζεται δικαιούχος για δράσεις ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τους Κανονισμούς αριθ. 1407/2013 ή αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 9 του άρθρου 2 του Κανονισμού.

5. Ο Οργανισμός Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ) δύναται να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας στα Προγράμματα για να ασκεί καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.

6. Η «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία», με διακριτικό τίτλο «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα» (ΕΑΤ Α.Ε.), η «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρία» με διακριτικό τίτλο «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων» (ΕΑΤΕ Α.Ε.) και η «Κοινωνία της Πληροφορίας» με διακριτικό τίτλο «ΚτΠ Α.Ε.» δύναται να ορίζονται ως Ενδιάμεσοι Φορείς στα Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία.

7. Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για να ασκεί καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.

8. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ - ΒΕΚ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για να ασκεί καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ.

9.α) Για την υλοποίηση στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, οι εδαφικές αρχές, εφόσον αναλαμβάνουν καθήκοντα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, εκτός από την επιλογή των πράξεων, ορίζονται από την οικεία Διαχειριστική Αρχή ως Ενδιάμεσοι Φορείς.

β) Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης που αναλαμβάνουν την άσκηση καθηκόντων που δεν καλύπτονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Κανονισμού και τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής ή του Οργανισμού Πληρωμών όταν έχει επιλεγεί ως επικεφαλής Ταμείο το ΕΓΤΑΑ, ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή ως Ενδιάμεσοι Φορείς.

10. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (Ε.Υ.ΣΥ.Δ. Μ.Ε.Υ.), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων ως Διαχειριστική Αρχή:

α) αναθέτει στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» του άρθρου 11, ως Ενδιάμεσο Φορέα, την άσκηση των καθηκόντων λογιστικής λειτουργίας για τα τρία Προγράμματα των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, και

β) δύναται να αναθέτει την άσκηση καθηκόντων για τη διαχείριση πράξεων στο πλαίσιο των Προγραμμάτων των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, σε άλλους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης ή φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς παρέμβασης των Προγραμμάτων αυτών, με τον ορισμό τους ως Ενδιάμεσων Φορέων.

11. Για πράξεις που προβλέπουν στήριξη από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ+ και συμπεριλαμβάνονται σε Πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», η Διαχειριστική Αρχή ορίζει ως Ενδιάμεσο Φορέα τον φορέα υλοποίησης του Προγράμματος που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

12. Οι ορισθέντες Ενδιάμεσοι Φορείς κρατικών ενισχύσεων του ν. 4314/2014 εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους για τα έργα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 που μεταφέρονται σε Προγράμματα της περιόδου 2021-2027.



13. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς των παρ. 1 έως 12 που εμπλέκονται σε περιπτώσεις διαφθοράς και απάτης, κατόπιν πορισμάτων ελέγχων, αποκλείονται αυτοδίκαια, και μέχρι τη συμμόρφωσή τους με τα επιβαλλόμενα διορθωτικά μέτρα, από μελλοντικές αναθέσεις καθηκόντων Διαχειριστικής Αρχής.

14. Με την απόφαση ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικό με την άσκηση των καθηκόντων που αναλαμβάνει και ιδίως:

α) ο φορέας που αναλαμβάνει την άσκηση των καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του οικείου Προγράμματος,

β) οι πράξεις που αναλαμβάνει και ο προϋπολογισμός της κάθε πράξης,

γ) τα καθήκοντα που ανατίθενται,

δ) οι υποχρεώσεις του Ενδιάμεσου Φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής,

ε) το αρμόδιο όργανο για την ένταξη των πράξεων, τις εκθέσεις επαληθεύσεων και τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

15. Οι αποφάσεις της παρ. 1 αναρτώνται στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια» με μέριμνα του οργάνου που τις εξέδωσε και ισχύουν από την ανάρτησή τους σε αυτόν, καθώς και στις ιστοσελίδες της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής και του Ενδιάμεσου Φορέα αντίστοιχα, χωρίς να απαιτείται η δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**

### **ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ**

#### **Άρθρο 11**

##### **Λογιστική Αρχή και αρμοδιότητες**

1. Λογιστική Αρχή που αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες λογιστικής λειτουργίας του άρθρου 76 του Κανονισμού για τα Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ, όπως αυτά προσδιορίζονται στις περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

2. Επιπλέον, η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» ασκεί τις αρμοδιότητες λογιστικής λειτουργίας της Διαχειριστικής Αρχής των Προγραμμάτων των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, ως Ενδιάμεσος Φορέας σύμφωνα με το άρθρο 10.

3. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» αποτελεί διοικητική μονάδα, επιπέδου Διεύθυνσης Υπουργείου και υπάγεται διοικητικά στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) καταρτίζει και υποβάλλει αιτήσεις πληρωμής στην Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 91 και 92 του Κανονισμού,

β) καταρτίζει και υποβάλλει τους λογαριασμούς για κάθε λογιστική χρήση, επιβεβαιώνοντας την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθεια των λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού,

γ) τηρεί ηλεκτρονικά αρχεία με τα στοιχεία των δαπανών που υποβάλλονται στην Επιτροπή στο πλαίσιο των αιτήσεων πληρωμής και των λογαριασμών,

δ) αφαιρεί πιστοποιημένες δαπάνες από τους λογαριασμούς που υπόκεινται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 98 του Κανονισμού και διασφαλίζει ότι δεν περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς πιστοποιημένες δαπάνες των περ. α) και γ) της παρ. 6 του άρθρου 98 του Κανονισμού,

ε) καταχωρίζει στο ΟΠΣ τις οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τις προβλέψεις, στο πλαίσιο της κατάρτισης των αιτήσεων πληρωμής και των λογαριασμών, όπου απαιτείται,

στ) μετατρέπει σε ευρώ τα ποσά των δαπανών που πραγματοποιούνται σε άλλο νόμισμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 76 του Κανονισμού,

ζ) μεριμνά για την παροχή των προβλέψεων των αιτήσεων πληρωμής για το τρέχον και το επόμενο ημερολογιακό έτος και τις υποβάλλει στην Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 69 του Κανονισμού,

η) συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες για τον καθορισμό των κανόνων λειτουργίας του ΟΠΣ ως προς τις πληροφορίες που χρησιμοποιεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, καθώς και την επεξεργασία τους,

θ) αναθέτει τη διενέργεια ελέγχων ποιότητας των δημόσιων έργων, παρακολουθεί και παραλαμβάνει τα αποτελέσματα των ελέγχων και, εφόσον απαιτείται, εισηγείται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα με βάση τα αποτελέσματά τους και την ισχύουσα νομοθεσία,

ι) ενημερώνει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, για τη διάθεση των πιστώσεων που εισπράχθηκαν ανά πηγή,

ια) συντονίζει τη σύνταξη των απαντήσεων στο πλαίσιο των ελέγχων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

5. Όσον αφορά στα Προγράμματα των υποπερ. εα) έως εε) της περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 3, η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» αναλαμβάνει τις λογιστικές διαδικασίες του άρθρου 47 του Κανονισμού INTERREG και ειδικότερα τις αρμοδιότητες των περ. α) έως γ) της παρ. 4 του παρόντος, καθώς επίσης και τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή και, κατά γενικό κανόνα, τις πληρωμές που καταβάλλονται στον επικεφαλής εταίρο σύμφωνα με το στοιχείο β της παρ. 1 του άρθρου 74 του Κανονισμού.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**

### **ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ**

## Άρθρο 12

### Αρχή Ελέγχου και αρμοδιότητες

1. Αρχή Ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 71 του Κανονισμού, ορίζεται η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.). Η Ε.Δ.ΕΛ. αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες των άρθρων 77 έως 79 του Κανονισμού, για τα Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ, το ΤΔΜ και το ΕΤΘΑΥ, όπως αυτά προσδιορίζονται στις περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 3. Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157), η Ε.Δ.ΕΛ. είναι η Αρχή Ελέγχου για τα Προγράμματα των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που προσδιορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 3.

Η Ε.Δ.ΕΛ. υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και αποτελείται, με την επιφύλαξη του άρθρου 189 και της παρ. 1 του άρθρου 201 του ν. 4820/2021 (Α' 130), από τα παρακάτω μέλη: α) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ), ως Πρόεδρο, β) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων (ΔΣΑΕ), γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Α' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, δ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, ε) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δράσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στ) τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Έκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΑΤΕΕΣΠ) και ζ) δύο (2) εμπειρογνώμονες από τον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, που διαθέτουν εμπειρία σε θέματα εφαρμογής δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ελέγχου συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή δημοσίων έργων ή κρατικών ενισχύσεων. Στην Ε.Δ.ΕΛ. δύναται να μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Νομικής Υποστήριξης (ΑΤΝΥ) της ΓΔΕΣΠ. Με την απόφαση συγκρότησης της Ε.Δ.ΕΛ. ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη της Ε.Δ.ΕΛ. και η γραμματεία αυτής, η οποία στελεχώνεται από υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης. Ανάλογα με το θέμα το οποίο εξετάζεται, εισηγητής της Ε.Δ.ΕΛ. είναι ο εκ των μελών της καθ' ύλην αρμόδιος Προϊστάμενος, ο οποίος μετέχει στη σύνθεση της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Για τους εμπειρογνώμονες που είναι μέλη της Ε.Δ.ΕΛ., εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

2. Η Ε.Δ.ΕΛ. ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει, κατόπιν διαβούλευσης με τη/τις Διαχειριστική/-ές Αρχή/-ές, στρατηγική ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 78 του Κανονισμού, βάσει εκτίμησης κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη την περιγραφή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, που προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 69 του Κανονισμού. Η στρατηγική ελέγχου καλύπτει τους ελέγχους συστημάτων και τους ελέγχους πράξεων, καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα XXII του Κανονισμού, επικαιροποιείται σε ετήσια βάση μετά την υποβολή της πρώτης ετήσιας έκθεσης ελέγχου και της πρώτης ελεγκτικής γνώμης στην Επιτροπή και μπορεί να καλύπτει ένα ή περισσότερα Προγράμματα. Οι αρχικοί έλεγχοι συστημάτων διενεργούνται στις Ειδικές Υπηρεσίες που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 ρόλο Διαχειριστικής Αρχής και στην αρμόδια Αρχή για τη λογιστική λειτουργία του άρθρου 11, εντός είκοσι ενός (21) μηνών από την απόφαση με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα ή η τροποποίηση του Προγράμματος ως προς τον ορισμό της οικείας Αρχής.

β) Είναι υπεύθυνη για τη διενέργεια ελέγχων συστημάτων, πράξεων και λογαριασμών, προκειμένου να παράσχει ανεξάρτητη διασφάλιση στην Επιτροπή όσον αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς οι οποίοι υποβάλλονται στην Επιτροπή.

γ) Διαβιβάζει στην Επιτροπή τις εκθέσεις ελέγχου συστημάτων μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία αντιπαράθεσης με τους σχετικούς ελεγχόμενους.

δ) Καταρτίζει και υποβάλλει στην Επιτροπή:

δα) ετήσια ελεγκτική γνώμη, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού και το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα ΧΙΧ του Κανονισμού, η οποία, με βάση όλες τις πραγματοποιούμενες ελεγκτικές εργασίες, καλύπτει τις ακόλουθες χωριστές συνιστώσες:

i) την πληρότητα, ακρίβεια και αλήθεια των λογαριασμών,

ii) τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς οι οποίοι υποβάλλονται στην Επιτροπή,

iii) την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου,

δβ) ετήσια έκθεση ελέγχου, η οποία πληροί τις απαιτήσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 63 του Δημοσιονομικού Κανονισμού, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα ΧΧ του Κανονισμού, υποστηρίζει την ετήσια ελεγκτική γνώμη που αναφέρεται στην υποπερ. δα) της παρούσας και παραθέτει σύνοψη των πορισμάτων, όπου περιλαμβάνονται ανάλυση της φύσης και της έκτασης τυχόν σφαλμάτων και αδυναμιών στα συστήματα, καθώς και τα διορθωτικά μέτρα που προτάθηκαν και εφαρμόστηκαν, το προκύπτον συνολικό ποσοστό σφάλματος και το εναπομένον ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες που έχουν εγγραφεί στους λογαριασμούς που υποβάλλονται στην Επιτροπή. Σε περίπτωση ομαδοποίησης προγραμμάτων, ώστε να πραγματοποιούνται έλεγχοι πράξεων σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 79 του Κανονισμού, η ετήσια έκθεση ελέγχου μπορεί να είναι κοινή για τα εν λόγω προγράμματα.

ε) Συνεργάζεται με την Επιτροπή για να εξετάσουν τη στρατηγική ελέγχου, την ετήσια έκθεση ελέγχου και την ελεγκτική γνώμη, να συντονίσουν τα σχέδια και τις μεθόδους λογιστικού ελέγχου και να ανταλλάξουν απόψεις για θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

στ) Είναι υπεύθυνη για την οριστική υποβολή, μέσω του συστήματος IMS, των εκθέσεων σχετικά με τις παρατυπίες, όπως προβλέπονται στις παρ. 2 και 12 του άρθρου 69 του Κανονισμού και σύμφωνα με τους αναλυτικούς κανόνες και το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΧΙΙ του Κανονισμού.

3. Η Ε.Δ.ΕΛ. διασφαλίζει ότι οι ελεγκτικές εργασίες διενεργούνται σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα.

4. Οι έλεγχοι πράξεων καλύπτουν τις δαπάνες που δηλώνονται στην Επιτροπή κατά τη λογιστική χρήση βάσει δείγματος. Το εν λόγω δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό και βασίζεται σε μεθόδους στατιστικής

δειγματοληψίας. Για τους ελέγχους πράξεων εφαρμόζονται το άρθρο 79 του Κανονισμού, η κατ' εξουσιοδότηση αυτού πράξη της Επιτροπής, καθώς και οι ειδικότεροι κανόνες που ισχύουν για το κάθε Ταμείο.

5. Κατά τη διενέργεια ελέγχων η Ε.Δ.ΕΛ. λαμβάνει δεόντως υπόψη τις αρχές του ενιαίου ελέγχου και της αναλογικότητας σε σχέση με το επίπεδο κινδύνου για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 80 του Κανονισμού.

6. Ειδικά για τους ελέγχους των χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο Προγραμμάτων της παρ. 1, η Ε.Δ.ΕΛ. δύναται να διεξάγει ελέγχους συστημάτων και πράξεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 77, στο άρθρο 79 ή στο άρθρο 83 του Κανονισμού, κατά περίπτωση, στο επίπεδο των φορέων υλοποίησης του χρηματοδοτικού μέσου και, στο πλαίσιο των ταμείων εγγυήσεων, στο επίπεδο των φορέων που παρέχουν τα υποκείμενα νέα δάνεια. Τα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποιούνται από εξωτερικούς ελεγκτές των φορέων υλοποίησης του χρηματοδοτικού μέσου, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη από την Ε.Δ.ΕΛ. για τους σκοπούς της συνολικής εξασφάλισης και, σε αυτή τη βάση, η Ε.Δ.ΕΛ. μπορεί να αποφασίσει να περιορίσει τις ελεγκτικές εργασίες της. Η Ε.Δ.ΕΛ. δεν διενεργεί λογιστικούς ελέγχους στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ή άλλων διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στα οποία είναι μέτοχος ένα κράτος μέλος, όσον αφορά στα χρηματοδοτικά μέσα που εφαρμόζονται από αυτά, με την επιφύλαξη των στοιχείων β και γ της παρ. 5 του άρθρου 81 του Κανονισμού.

7. Η Ε.Δ.ΕΛ. ορίζεται Αρχή Ελέγχου για τα Προγράμματα στο πλαίσιο του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» (INTERREG) των υποπερ. εα) έως εε) της περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 3 και αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες των άρθρων 48 και 49 του Κανονισμού INTERREG.

8. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Ε.Δ.ΕΛ. μεριμνά για τη διαφύλαξη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εμπιστευτικών πληροφοριών, των οποίων λαμβάνουν γνώση τα όργανα αυτής.

### **Άρθρο 13**

#### **Έλεγχοι Αρχής Ελέγχου**

1. Για τις ανάγκες της εκτέλεσης των ελέγχων και της λειτουργίας της Ε.Δ.ΕΛ. έχουν συσταθεί στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΓΔΕΣΠ) της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών οργανικές μονάδες (Διευθύνσεις και Αυτοτελή Τμήματα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 142/2017 (Α' 181).

2. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στις οργανικές μονάδες της παρ. 1 και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.ΕΛ., θεωρούνται, κατά την έννοια του νόμου αυτού, ελεγκτές.

3. Οι έλεγχοι της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 12, πραγματοποιούνται επιτόπου στον ελεγχόμενο φορέα ή στην έδρα της Αρχής Ελέγχου βάσει εγγράφων και αρχείων που τηρούνται από τον δικαιούχο ή σε πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Ελέγχου της Ε.Δ.ΕΛ..

4. Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται βάσει ετήσιου προγραμματισμού, που εγκρίνεται από την Ε.Δ.ΕΛ. στο πλαίσιο της στρατηγικής ελέγχου. Η Ε.Δ.ΕΛ. διενεργεί και έκτακτους ελέγχους κατόπιν καταγγελιών και εντολών ελέγχου.

5.α) Οι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτικές ομάδες οι οποίες αποτελούνται από υπαλλήλους που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.ΕΛ.. Για την έκδοση της απόφασης συγκρότησης των ελεγκτικών ομάδων και μετακίνησής τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του Μέρους Β' του ν. 4336/2015 (Α' 94), αρμόδιος είναι ο Πρόεδρος της Ε.Δ.ΕΛ.. Στις ανωτέρω ελεγκτικές ομάδες δύναται να συμμετέχουν ως μέλη εμπειρογνώμονες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπειρογνομόνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της Ε.Δ.ΕΛ.. Μέχρι την κατάρτιση του ανωτέρου Μητρώου Εμπειρογνομόνων, ως Εμπειρογνώμονες ορίζονται υπάλληλοι του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιώτες, που διαθέτουν σχετικές με τον εκάστοτε διενεργούμενο έλεγχο ειδικές γνώσεις και εμπειρία.

β) Για τους συμμετέχοντες στις ελεγκτικές ομάδες διασφαλίζεται η λειτουργική ανεξαρτησία τους από τις Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς, την αρμόδια Αρχή για τη λογιστική λειτουργία του άρθρου 11 και τους ελεγχόμενους.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέρος των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.) δύναται να ανατεθεί με σύμβαση παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147) σε ελεγκτικές εταιρείες που δεν σχετίζονται, με οποιονδήποτε τρόπο, με τη διαχείριση των προγραμμάτων, την υλοποίηση των έργων και την πιστοποίηση των δαπανών. Οι υπηρεσίες που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες, τελούνται υπό την εποπτεία της αρμόδιας οργανικής μονάδας της Γ.Δ.Ε.Σ.Π.. Για την κάλυψη του κόστους των ανωτέρω συμβάσεων διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξης Δικαιούχων».

7.α) Μετά το πέρας του ελέγχου, το όργανο ελέγχου των παρ. 5 και 6, συντάσσει έκθεση προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου, στην οποία περιλαμβάνει και τυχόν συστάσεις για τη λήψη αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων, και την υποβάλλει στην αρμόδια ελεγκτική οργανική μονάδα. Η μονάδα αυτή, αφού διενεργήσει έλεγχο ποιότητας της έκθεσης, την κοινοποιεί στον ελεγχόμενο, στην οικεία Διαχειριστική Αρχή και στον κατά περίπτωση Ενδιάμεσο Φορέα, στην αρμόδια Αρχή για τη λογιστική λειτουργία του άρθρου 11 και στην Εθνική Αρχή Συντονισμού. Οι ανωτέρω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα επίδοσης της έκθεσης ελέγχου. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, οι εκθέσεις προσωρινών αποτελεσμάτων ελέγχου με τις τυχόν αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις των ανωτέρω φορέων και η σχετική εισήγηση της εκάστοτε αρμόδιας ελεγκτικής οργανικής μονάδας εξετάζονται από την Ε.Δ.ΕΛ., η οποία εγκρίνει και οριστικοποιεί τα αποτελέσματα των ελέγχων. Στη συνεδρίαση της Ε.Δ.ΕΛ. δύναται να παρευρίσκονται, μετά από πρόσκλησή της, οι φορείς που υπέβαλαν αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις, για την υποστήριξη των θέσεων τους. Τα οριστικά αποτελέσματα των ελέγχων της Ε.Δ.ΕΛ. κοινοποιούνται σε όλους τους ανωτέρω φορείς, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας καθώς και σε όποιο φορέα κρίνεται από την Ε.Δ.ΕΛ. αναγκαία η κοινοποίηση. Στις περιπτώσεις διαπίστωσης σημαντικού ευρήματος με δημοσιονομική επίπτωση ή υπόνοιας απάτης, τα οριστικά

αποτελέσματα των ελέγχων της Ε.Δ.ΕΛ. κοινοποιούνται επιπλέον στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες του ΣΔΕ που διέπει το εκάστοτε ελεγχόμενο Ταμείο-Μηχανισμό Χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσα δαπάνη, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265). Η αρμοδιότητα για την έκδοση των αποφάσεων δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθεισών δαπανών ανήκει στην Ε.Δ.ΕΛ., εφαρμοζόμενης της παρ. 8 του άρθρου 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

β) Η Ε.Δ.ΕΛ., σε συνέχεια αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των ελέγχων της, και ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Ελέγχων (Δ.Σ.Α.Ε.) της Γ.Δ.Ε.Σ.Π., μπορεί να απευθύνει συστάσεις για οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις και λοιπά διορθωτικά μέτρα στην οικεία Διαχειριστική Αρχή και στον κατά περίπτωση Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης, στην Αρχή Πιστοποίησης και στους ελεγχόμενους φορείς. Οι σχετικές συστάσεις της Ε.Δ.ΕΛ. κοινοποιούνται στους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, με έγγραφο της Δ.Σ.Α.Ε. Οι εν λόγω φορείς έχουν δικαίωμα να υποβάλουν στην Ε.Δ.ΕΛ., εγγράφως, αντιρρήσεις ή παρατηρήσεις εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου σε αυτούς. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή παρατηρήσεων ή την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η Ε.Δ.ΕΛ., εφόσον θεωρεί ότι συντρέχει περίπτωση να γίνουν οριζόντιες δημοσιονομικές διορθώσεις ή να ληφθούν λοιπά διορθωτικά μέτρα, προβαίνει στην έκδοση σχετικής απόφασης. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται υπόψη για τη σύνταξη από την Ε.Δ.ΕΛ. της γνωμοδότησης της υποπερ. δα της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 14.

8. Για τον καθορισμό αποζημίωσης για τους ελέγχους του παρόντος έχουν εφαρμογή η παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4646/2019 (Α' 201) και η υπό στοιχεία 2/10018/ΔΕΠ/22.4.2020 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών (Υ.Ο.Δ.Δ. 326, διορθ. σφαλμ. Υ.Ο.Δ.Δ. 362). Για την αποζημίωση των δαπανών μετακίνησης εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 48 του ν. 4314/2014.

9.α) Το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. δεν διώκεται ποινικά για τα διαλαμβανόμενα σε έκθεση ελέγχου που συνέταξε ή συνυπέγραψε κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση κατά την οποία το προσωπικό ενήργησε με δόλο, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του και η παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας των ελεγκτικών οργάνων. Η παρούσα περίπτωση έχει εφαρμογή και για τους Ελεγκτές του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.ΕΛ. και για τους εμπειρογνώμονες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπειρογνώμωνων, όταν συμμετέχουν σε ελέγχους των οργανικών μονάδων της Γ.Δ.Ε.Σ.Π..

β) Το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων της Γ.Δ.Ε.Σ.Π., εφόσον εξετάζεται ή διώκεται για αποδιδόμενες σε αυτό πράξεις ή παραλείψεις, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, μπορεί να εκπροσωπείται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), κατόπιν έγγραφου αιτήματος του προϊσταμένου της Γ.Δ.Ε.Σ.Π. προς το Ν.Σ.Κ., στο οποίο, κατόπιν σχετικής προκαταρκτικής έρευνας, βεβαιώνεται ότι ο εξεταζόμενος ή διωκόμενος ενήργησε προς το δημόσιο συμφέρον και έγκρισης του αιτήματος αυτού από τον Υπουργό Οικονομικών.

γ) Τα μέλη της Ε.Δ.ΕΛ. και το εν γένει προσωπικό των οργανικών μονάδων της Γ.Δ.Ε.Σ.Π., δεν υπέχουν προσωπικά αστική ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση των

προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους. Η διάταξη αυτή δεν απαλλάσσει τους ανωτέρω από ευθύνη τους έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις ή παραλείψεις από δόλο ή βαριά αμέλεια.

Οι περ. β' και γ' έχουν εφαρμογή και για τους Ελεγκτές του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της Ε.Δ.Ε.Λ. και για τους εμπειρογνώμονες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπειρογνωμόνων και φέρουν την υπαλληλική ιδιότητα, όταν συμμετέχουν σε ελέγχους των οργανικών μονάδων της Γ.Δ.Ε.Σ.Π..

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**

### **ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

#### **ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**

#### **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ**

##### **Άρθρο 14**

##### **Εθνική Αρχή Συντονισμού**

1. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού, εφεξής ΕΑΣ, αποτελείται από τη Γενική Διεύθυνση Διαμόρφωσης Στρατηγικής-Πολιτικών-Υλοποίησης και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Προγραμμάτων και τη Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης της Υλοποίησης Προγραμμάτων και Έργων, οι οποίες υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και δεν εντάσσονται στον οργανισμό του Υπουργείου.

2. Η ΕΑΣ, ως συντονιστικός φορέας για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4, ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή εκπροσωπώντας τη χώρα συνολικά για το ΕΣΠΑ, συντονίζει τις δραστηριότητες των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων και των άλλων σχετικών εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών και δομών, παρέχει κατευθύνσεις στους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των πράξεων και προωθεί την εφαρμογή του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου.

##### **Άρθρο 15**

##### **Διάρθρωση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών της**

1. Η Γενική Διεύθυνση Διαμόρφωσης Στρατηγικής-Πολιτικών-Υλοποίησης και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Προγραμμάτων της ΕΑΣ έχει ως αντικείμενο τη διαμόρφωση της στρατηγικής, της υλοποίησης και των πολιτικών του αναπτυξιακού σχεδιασμού των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027 και ειδικότερα είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση, την αναθεώρηση, την αξιολόγηση και τη δημοσιότητα και επικοινωνία των Προγραμμάτων και των έργων και δράσεων που εντάσσονται σε αυτά.

2. Στη Γενική Διεύθυνση Διαμόρφωσης Στρατηγικής-Πολιτικών-Υλοποίησης και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Προγραμμάτων υπάγονται ως υπηρεσιακές μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης Υπουργείου,



χωρίς να εντάσσονται στον οργανισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, οι παρακάτω ειδικές υπηρεσίες:

- α) Η Ειδική Υπηρεσία Σχεδιασμού και Συντονισμού της Εφαρμογής των Προγραμμάτων,
- β) η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου,
- γ) η Ειδική Υπηρεσία Υποστήριξης και Παρακολούθησης των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

3. Η Ειδική Υπηρεσία Σχεδιασμού και Συντονισμού της Εφαρμογής των Προγραμμάτων έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί και διαμορφώνει, σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσίες της ΕΑΣ, εθνικές θέσεις για θέματα που αφορούν σε ευρωπαϊκές και διεθνείς στρατηγικές και πολιτικές για την οικονομική, κοινωνική και χωρική συνοχή.

β) Παρακολουθεί τη διαπραγμάτευση του προϋπολογισμού, των Κανονισμών των Ταμείων και την εφαρμογή τους και συντονίζει τη διαμόρφωση σχετικών εθνικών θέσεων.

γ) Συντονίζει τον σχεδιασμό, την κατάρτιση, την αναθεώρηση και την αξιολόγηση του ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων του.

δ) Εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικές με την εξειδίκευση των Προγραμμάτων.

ε) Παρακολουθεί και συντονίζει την εκπλήρωση των αναγκαίων όρων, καθοδηγεί τη διαμόρφωση και παρακολουθεί το πλαίσιο επίδοσης και δεικτών.

στ) Συντονίζει, παρακολουθεί και αναλαμβάνει την εκπροσώπηση στα διαπεριφερειακά Προγράμματα και τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές (όπως, ενδεικτικά, Urban, Espon).

ζ) Διαμορφώνει το πλαίσιο αρχών, συντονίζει δραστηριότητες και παρέχει κατευθύνσεις προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας σε σχέση με το ΕΣΠΑ και τα Προγράμματα και έργα.

η) Συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων, εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις για την ομαλή χρηματοδότηση και αποτελεσματική υλοποίησή τους με άλλες χρηματοδοτικές πηγές, όπως το Πρόγραμμα Ελλάδα 2.0.

θ) Συντονίζει και παρακολουθεί τα θέματα του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ι) Συντονίζει και παρακολουθεί δράσεις στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» σε εφαρμογή των σχετικών πολιτικών του τομέα Μεταφορών, του τομέα Ενέργειας και του ψηφιακού τομέα των Διευρωπαϊκών Δικτύων και μεριμνά για σχετικά επιτελικά θέματα.

ια) Συστηματοποιεί και εφαρμόζει μεθοδολογία προβλέψεων απορρόφησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και παρακολουθεί την τήρηση του κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης και την υλοποίηση ανά στόχο πολιτικής.

ιβ) Συνεργάζεται με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης Δικαιούχων και τις κατά περίπτωση Διαχειριστικές Αρχές στην προτεραιοποίηση των αναγκών υποστήριξης Δικαιούχων.

4. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Συντονίζει και παρακολουθεί την υλοποίηση με ενιαίο τρόπο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+).

β) Παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των παρεμβάσεων ΕΚΤ+ στα τομεακά προγράμματα και τα προγράμματα των περιφερειών και μεριμνά για τη συνέργεια και συμπληρωματικότητα με αντίστοιχες δράσεις που χρηματοδοτούνται από άλλα ταμεία ή αναπτυξιακά πλαίσια.

γ) Συντονίζει και υποστηρίζει τα Προγράμματα και τους Δικαιούχους σε θέματα αξιολόγησης ΕΚΤ+ και για θέματα δεικτών ΕΚΤ+ και εκπονεί θεματικές μελέτες αξιολόγησης.

δ) Σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Σχεδιασμού και Συντονισμού της Εφαρμογής των Προγραμμάτων, συντονίζει, υποστηρίζει και παρέχει προς τις ειδικές υπηρεσίες του παρόντος νόμου και τους δικαιούχους βασικά επικοινωνιακά εργαλεία για τις δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας των Προγραμμάτων και δράσεων του ΕΚΤ+.

ε) Παρακολουθεί και συντονίζει τις δράσεις του ΕΚΤ+ στο σκέλος EaSI του Καν. ΕΚΤ+ και δύναται να υλοποιεί παρεμβάσεις στο εν λόγω σκέλος, οι οποίες προκηρύσσονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση.

5. Η Ειδική Υπηρεσία Υποστήριξης και Παρακολούθησης των Περιφερειακών Προγραμμάτων έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Αποτελεί τον σύνδεσμο των Διαχειριστικών Αρχών των περιφερειακών Προγραμμάτων με την Εθνική Αρχή Συντονισμού.

β) Συνεργάζεται και υποστηρίζει τις Διαχειριστικές Αρχές των περιφερειακών Προγραμμάτων.

γ) Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των περιφερειακών Προγραμμάτων και συνεργάζεται με την Ειδική Υπηρεσία Σχεδιασμού και Συντονισμού της Εφαρμογής των Προγραμμάτων για την παροχή των στοιχείων προόδου.

δ) Εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικές με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εργαλείων χωρικής συνοχής και αστικής ανάπτυξης.

ε) Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των εργαλείων χωρικής συνοχής και αστικής ανάπτυξης.

6. Η Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης της Υλοποίησης Προγραμμάτων και Έργων της ΕΑΣ έχει ως αντικείμενο τη θεσμική και επιχειρησιακή υποστήριξη της υλοποίησης των Προγραμμάτων και των έργων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 του ΕΣΠΑ και ειδικότερα τη διασφάλιση της εφαρμογής του ενωσιακού και εθνικού κανονιστικού πλαισίου, καθώς και της ηλεκτρονικής συνοχής, τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, τον συντονισμό των κρατικών ενισχύσεων και των χρηματοδοτικών εργαλείων και τη διαχείριση των πληροφοριακών συστημάτων.

7. Στη Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης της Υλοποίησης Προγραμμάτων και Έργων υπάγονται ως υπηρεσιακές μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης Υπουργείου, χωρίς να εντάσσονται στον οργανισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, οι παρακάτω Ειδικές Υπηρεσίες:

α) Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Ψηφιακής Υποστήριξης,

β) η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων,

γ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης Δικαιούχων,

8. Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Ψηφιακής Υποστήριξης έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Παρέχει υπηρεσίες νομικής και θεσμικής υποστήριξης προς τις Διαχειριστικές Αρχές, τις Επιτελικές Δομές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του ΕΣΠΑ, καθώς και την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, για τη διασφάλιση της συμβατότητας των παρεμβάσεων με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, στο πεδίο αρμοδιότητάς της.

β) Έχει την ευθύνη για τον σχεδιασμό των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των Προγραμμάτων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 69 του Κανονισμού, εποπτεύει και παρακολουθεί την ορθή, ενιαία και αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών κανόνων και διαδικασιών, από τις Διαχειριστικές Αρχές, σχεδιάζει κατάλληλα διορθωτικά μέτρα και παρακολουθεί την εφαρμογή και αποτελεσματικότητά τους.

γ) Διαμορφώνει και εισηγείται προτάσεις για τη συνεχή απλούστευση του συστήματος υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, προωθεί τη θέσπιση των σχετικών μέτρων και παρακολουθεί την απόδοσή τους.

δ) Συντονίζει, υποστηρίζει την εφαρμογή επιλογών απλοποιημένου κόστους και αναπτύσσει, όπου απαιτείται, σχετικές μεθοδολογίες υπολογισμού.

ε) Σχεδιάζει και παρακολουθεί την υλοποίηση της στρατηγικής για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και διασφαλίζει την εξέταση των καταγγελιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Προγραμμάτων, μέσω σχετικού μηχανισμού.

στ) Συνεργάζεται με τη ΜΟΔ ΑΕ για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Ειδικών Υπηρεσιών και των αναγκαίων κατευθυντήριων γραμμών για την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία τους.

ζ) Υποστηρίζει τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων ΕΣΠΑ (DPO ΕΣΠΑ), κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αναφορικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και τους Χρηματοδοτικούς Μηχανισμούς του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Χ.Μ. ΕΟΧ) και υλοποιούνται στο πλαίσιο των σχετικών Προγραμμάτων.

η) Σχεδιάζει, αναπτύσσει και προσαρμόζει το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις υλοποίησης του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου του ΕΣΠΑ 2021-2027.

θ) Σχεδιάζει, αναπτύσσει και προσαρμόζει το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) στις απαιτήσεις υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και λοιπών Μηχανισμών ή Προγραμμάτων.

ι) Εκπαιδεύει και υποστηρίζει τους χρήστες στη λειτουργία του ΟΠΣ, διαχειρίζεται την πρόσβαση στο ΟΠΣ και στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων της Επιτροπής SFC ως σύνδεσμος Κράτους Μέλους (MS Liaison) για την Ελλάδα.

ια) Εφαρμόζει τεχνικές επιχειρηματικής ευφυΐας για την αξιοποίηση των δεδομένων που καταχωρίζονται στο ΟΠΣ με σκοπό την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία και την ικανοποίηση απαιτήσεων των χρηστών, καθώς και την παροχή στατιστικών δεδομένων για την επιτελική πληροφόρηση, την αξιολόγηση της απόδοσης και υιοθέτησης μέτρων ή τη διαπίστωση της ανάγκης θέσπισης νέων. Διασφαλίζει τη διάθεση των στοιχείων του ΟΠΣ σε μορφή ανοικτών δεδομένων σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184).

ιβ) Αναπτύσσει και υποστηρίζει τη λειτουργία του ιστότοπου [anartychi.gov.gr](http://anartychi.gov.gr).

ιγ) Αναπτύσσει πληροφοριακά συστήματα, εφόσον απαιτούνται στο πλαίσιο των αντικειμένων ευθύνης της.

ιδ) Έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των υποδομών, του λογισμικού, της διασύνδεσης με άλλα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και της ασφάλειας του ΟΠΣ.

9. Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Λειτουργεί ως Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ) του ν. 4152/2013 (Α' 107) για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα από τα Ταμεία και τον ΕΟΧ έργα, συμπεριλαμβανομένων των Σημαντικών Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ – ΙΡΚΕΙ).

β) Μερικώς για την τήρηση των κανόνων για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

γ) Παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των δράσεων κρατικών ενισχύσεων, για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

δ) Διαμορφώνει, παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των χρηματοδοτικών εργαλείων της περιόδου 2021-2027 αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

ε) Συντονίζει τη σύναψη δανειακών συμβάσεων για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

στ) Σχεδιάζει και έχει την ευθύνη της διαχείρισης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων και του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) και αναλαμβάνει την υποστήριξη των χρηστών των ανωτέρω πληροφοριακών συστημάτων.

10. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης Δικαιούχων έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

- α) Διαχειρίζεται το πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».
- β) Συντονίζει τις δράσεις τεχνικής βοήθειας των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027.
- γ) Καταρτίζει και εκτελεί το πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ.
- δ) Μεριμνά για την οργάνωση, τη διοικητική υποστήριξη και την οικονομική διαχείριση για τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ.
- ε) Διαμορφώνει κατευθύνσεις και καταρτίζει πρόγραμμα υποστήριξης της διοικητικής και διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων πράξεων του ΕΣΠΑ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των Προγραμμάτων υπηρεσίες της ΕΑΣ.
- δ) Υποστηρίζει τις Διαχειριστικές Αρχές και τους δικαιούχους ως προς την αξιοποίηση των εργαλείων υποστήριξης και παρακολουθεί την εφαρμογή του Προγράμματος.

## **ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**

### **Επιτελικές Δομές Υπουργείων**

#### **Άρθρο 16**

#### **Επιτελικές Δομές**

1. Οι Ειδικές Υπηρεσίες που ασκούν αρμοδιότητες επιτελικής δομής σύμφωνα με το άρθρο 17, ανά Υπουργείο, είναι οι εξής:
  - α) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εξωτερικών.
  - β) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.
  - γ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία συστήνεται με την παρ. 12 του άρθρου 52.
  - δ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας.
  - ε) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία συστήνεται με την παρ. 13 του άρθρου 52.
  - στ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.
  - ζ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Δικαιοσύνης.
  - η) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
  - θ) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
  - ι) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Τουρισμού.
  - ια) Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.
2. Αρμοδιότητες Επιτελικής Δομής σύμφωνα με το άρθρο 17 ασκεί και η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών.

**Άρθρο 17****Αποστολή και αρμοδιότητες επιτελικής δομής**

1. Η επιτελική δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου έχει ως αποστολή την υποστήριξη του Υπουργείου και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό στην αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στους τομείς πολιτικής αρμοδιότητας του οικείου Υπουργείου, καθώς και την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας σε σχέση με τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ.

2. Η επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου δύναται να έχει, ιδίως, τις ακόλουθες ειδικότερες αρμοδιότητες:

α) Συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Υπουργείου και τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς, καθώς και τους κατά περίπτωση αρμόδιους κοινωνικούς εταίρους, για την αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών τους σε σχέση με τους τομείς πολιτικής του οικείου Υπουργείου. Για την κάλυψη των αναγκών και την υλοποίηση σχετικών έργων διερευνά τη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πόρων μέσω των Προγραμμάτων 2021-2027, επικοινωνώντας με τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές.

β) Υποστηρίζει τον συντονισμό των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου κατά τον προγραμματισμό των έργων των τομεακών πολιτικών του Υπουργείου, τα οποία δύναται να υλοποιήσουν μέσω Προγραμμάτων ΕΣΠΑ.

γ) Υποστηρίζει τον σχεδιασμό έργων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από τα Προγράμματα 2021-2027 και συνεισφέρει στην κατάλληλη προετοιμασία για την ωρίμανση και την ένταξή τους.

δ) Διατυπώνει προτάσεις και συμμετέχει στην εξειδίκευση των Προγραμμάτων για τις δράσεις/προσκλήσεις που αντιστοιχούν στις τομεακές πολιτικές του Υπουργείου, καθώς και στην τροποποίηση ή αναθεώρηση αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 28.

ε) Συμμετέχει στη διαμόρφωση του περιεχομένου των προσκλήσεων για πράξεις που εμπίπτουν στους τομείς πολιτικής του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων του, προκειμένου να δημοσιοποιηθούν από την αντίστοιχη Διαχειριστική Αρχή.

στ) Συνεργάζεται με τη Διαχειριστική Αρχή και παρακολουθεί τη διαδικασία και τα αποτελέσματα υλοποίησης των αντίστοιχων προσκλήσεων.

ζ) Υλοποιεί ως δικαιούχος πράξεις του Υπουργείου, συμπεριλαμβανομένων πράξεων Τεχνικής Βοήθειας, και δύναται σε περιπτώσεις αδύναμων δικαιούχων να τους υποκαθιστά στον ρόλο τους.

η) Παρακολουθεί τη συνολική πρόοδο των ενταγμένων πράξεων, συνεργαζόμενη με τις Διαχειριστικές Αρχές για την υιοθέτηση μέτρων αντιμετώπισης προβλημάτων, όπου απαιτείται.

**ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄****ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ****Άρθρο 18****Χρηματοδοτικά μέσα**

1. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 δύναται να χρηματοδοτούνται πράξεις που αφορούν σε χρηματοδοτική συνεισφορά από ένα ή περισσότερα Προγράμματα σε υφιστάμενα ή νέα χρηματοδοτικά μέσα, τα οποία έχουν συσταθεί ή συστήνονται σε εθνικό, περιφερειακό, διακρατικό ή διασυνοριακό επίπεδο.
2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις της συνεισφοράς του Προγράμματος, ή των Προγραμμάτων, σε χρηματοδοτικό μέσο καθορίζονται σε συμφωνία χρηματοδότησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 59 του Κανονισμού, μεταξύ της Διαχειριστικής Αρχής και του φορέα υλοποίησης ενός ταμείου χαρτοφυλακίου, ή του φορέα υλοποίησης ενός ειδικού ταμείου στην περίπτωση που δεν προβλέπεται ταμείο χαρτοφυλακίου. Η συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ της Διαχειριστικής Αρχής και των ανωτέρω φορέων υλοποίησης υπογράφεται από τον αρμόδιο Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή από το ειδικώς εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο.
3. Η συμφωνία χρηματοδότησης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον όλα τα στοιχεία του Παραρτήματος Χ του Κανονισμού και δύναται να συνομολογούνται, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, όροι σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, τον τρόπο επίλυσης των διαφορών, συμπεριλαμβανομένης και της ρήτρας διαιτησίας, καθώς και ζητήματα που αφορούν την εκτέλεση των σχετικών αποφάσεων.
4. Έργα και δράσεις που αξιοποιούν ανακυκλούμενους πόρους χρηματοδοτικών μέσων Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ των προγραμματικών περιόδων 2007-2013 και 2014-2020 δύναται να χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

## **Άρθρο 19**

### **Ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη**

- 1.α) Η ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη, ως εργαλείο εφαρμογής αναπτυξιακών στρατηγικών συγκεκριμένων χωρικών ενοτήτων, διακρίνεται σε:
    - αα) ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις (ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA-Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη)
    - αβ) τοπική ανάπτυξη με τη πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 20.
  - β) Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της χωρικής στρατηγικής διασφαλίζεται με τη συμπληρωματικότητα και συνεκτικότητα των προτεινόμενων δράσεων, καθώς και με την αντιπροσωπευτικότητα του συστήματος διακυβέρνησης.
  - γ) Οι ΟΧΕ μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ, καθώς και το ΕΤΘΑΥ, μέσω συνδυασμένων επενδύσεων, από περισσότερα του ενός Προγράμματα ή από περισσότερους του ενός τομείς προτεραιότητας του ίδιου Προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται η συνοχή και ο συντονισμός μεταξύ των σχετικών Ταμείων.
2. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού είναι η αρμόδια υπηρεσία για τα θέματα ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, την έκδοση σχετικών κατευθύνσεων και τον συντονισμό του δικτύου ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης που προβλέπεται στο άρθρο 22.

3. Οι Διαχειριστικές Αρχές αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των στρατηγικών ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους έχουν την ευθύνη για:

α) την εξειδίκευση των βασικών κατευθύνσεων για την εφαρμογή των ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA,

β) τον προσδιορισμό των χωρικών αρχών ή φορέων που θα εμπλακούν στον σχεδιασμό στρατηγικών ΟΧΕ και το επίπεδο εμπλοκής τους στην εφαρμογή στρατηγικών ΟΧΕ (συμμετοχή στην επιλογή των πράξεων ή στην ανάληψη πρόσθετων καθηκόντων διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου της εφαρμογής των στρατηγικών ΟΧΕ),

γ) τη διαβούλευση με τις χωρικές αρχές ή φορείς για τον σχεδιασμό των ΟΧΕ και τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των πράξεων που πρόκειται να στηριχθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος αρμοδιότητάς τους και την ωρίμανση των πράξεων,

δ) τη διαμόρφωση μεθοδολογίας και κριτηρίων επιλογής των ΟΧΕ και των επιμέρους πράξεων,

ε) τις ενέργειες δημοσιότητας και προώθησης των ΟΧΕ.

4. Οι χωρικές αρχές ή φορείς των συγκεκριμένων περιοχών είναι οι αρμόδιοι φορείς για τον σχεδιασμό και την κατάρτιση των ΟΧΕ. Ανάλογα με το επίπεδο παρέμβασης, τέτοιες αρχές δύναται να είναι δημοτικές αρχές, δίκτυα δήμων σε σχήματα συμπράξεων που δημιουργούν οι ίδιοι οι δήμοι, όταν η εφαρμογή της ΟΧΕ αφορά σε περιοχή γειτονικών δήμων, θέτοντας ως επικεφαλής έναν από τους δήμους, εταιρικά σχήματα με επικεφαλής δημοτική αρχή και Περιφέρειες. Ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιοχών γίνεται κατόπιν διαδικασίας ανοιχτής πρόσκλησης ή κατάλληλης τεκμηρίωσης για την ανάδειξη των περιοχών, την οποία αποφασίζει η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή για κάθε Πρόγραμμα.

5. Οι χωρικές αρχές ή φορείς κατά την κατάρτιση των ΟΧΕ μπορούν να χρησιμοποιήσουν και τυχόν υφιστάμενα στρατηγικά σχέδια, όπως οι στρατηγικές ΟΧΕ/ΒΑΑ των ΠΕΠ της ΠΠ 2014-2020, οι οποίες επικαιροποιούνται για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, εφόσον το περιεχόμενό τους αξιολογηθεί θετικά από τις Διαχειριστικές Αρχές. Οι δαπάνες για την κατάρτιση και τον σχεδιασμό των χωρικών στρατηγικών δύναται να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα Προγράμματα.

6. Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο στο πλαίσιο της κατάρτισης των ΟΧΕ και των ΟΧΕ-BAA, υποστηρίζεται από μια συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία διασφαλίζει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω στρατηγικών και ενδυναμώνει την πεποίθηση της «ιδιοκτησίας» των στρατηγικών από τους δικαιούχους (ΟΤΑ).

7. Οι στρατηγικές εγκρίνονται από τις Διαχειριστικές Αρχές. Ειδικότερα οι στρατηγικές της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 που επικαιροποιούνται για την προγραμματική περίοδο 2021-2027 εγκρίνονται το αργότερο δεκαοκτώ (18) μήνες μετά την έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

8. Οι Διαχειριστικές Αρχές διασφαλίζουν κατά την έγκριση των στρατηγικών την ύπαρξη ειδικής ομάδας στις χωρικές αρχές για την παρακολούθηση της υλοποίησης των στρατηγικών. Οι ειδικές ομάδες υποστηρίζουν την έγκαιρη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση μιας στρατηγικής και την επιτάχυνση της υλοποίησής της.



9. Εάν στη χωρική στρατηγική δεν περιλαμβάνεται κατάλογος πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν, οι χωρικές αρχές ή φορείς επιλέγουν τις πράξεις ή συμμετέχουν στην επιλογή τους. Αν μια χωρική αρχή ή φορέας εκτελεί καθήκοντα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, εκτός εάν στα καθήκοντα περιλαμβάνεται μόνο η επιλογή των πράξεων, η αρχή αυτή ορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή ως Ενδιάμεσος Φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 10.

10. Για τα Προγράμματα INTERREG, οι αρμόδιες εδαφικές αρχές ή φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη χάραξη στρατηγικών εδαφικής ή τοπικής ανάπτυξης, ή που εμπλέκονται στην επιλογή των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των εν λόγω στρατηγικών, ή και τα δύο, εκπροσωπούν τουλάχιστον δύο συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον είναι κράτος μέλος. Στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου κάθε Προγράμματος INTERREG καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής και των κοινών οργάνων.

## **Άρθρο 20**

### **Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων**

1. Η τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ), αποτελεί εργαλείο σχεδιασμού και υλοποίησης τοπικής στρατηγικής και αντιμετώπισης των τοπικών κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών αναγκών με τη συμμετοχή των τοπικών φορέων και της τοπικής κοινωνίας σε σαφώς προσδιορισμένες χωρικές ενότητες, εστιασμένες σε υποπεριφερειακές ζώνες. Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, στρατηγικές ΤΑΠΤΟΚ μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείο Συνοχής, ΤΔΜ, καθώς και το ΕΤΘΑΥ.

Τα παραπάνω Ταμεία μπορούν να στηρίξουν στρατηγικές από κοινού με το ΕΓΤΑΑ.

2. Οι Διαχειριστικές Αρχές των ΕΠ αποτελούν τις αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ.

3. Αν μία στρατηγική στηρίζεται από περισσότερα του ενός Ταμεία, οι αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές διοργανώνουν κοινή πρόσκληση για την επιλογή αυτών των στρατηγικών και συγκροτούν Κοινή Επιτροπή για όλα τα αρμόδια Ταμεία, ούτως ώστε να παρακολουθείται η εφαρμογή τους.

4. Στις περιπτώσεις που μία στρατηγική στηρίζεται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο ενός Περιφερειακού Προγράμματος, η οικεία Διαχειριστική Αρχή διοργανώνει μία πρόσκληση για το σύνολο των πόρων.

5. Στις περιπτώσεις που μία στρατηγική στηρίζεται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, ή από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΕΤΘΑΥ, οι αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές συνεργάζονται για την κατάρτιση της κοινής πρόσκλησης και τη συγκρότηση της Κοινής Επιτροπής για την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής.

6. Εάν μία στρατηγική ΤΑΠΤΟΚ στηρίζεται από το ΕΤΘΑΥ (ή το ΕΓΤΑΑ), το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, οι αρμόδιοι Υπουργοί που εποπτεύουν το Πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑΥ (ή το ΕΓΤΑΑ) και το ΤΔΜ και οι Περιφερειάρχες, εκπροσωπώντας τα Ταμεία ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+ των Περιφερειακών Προγραμμάτων, υπογράφουν Μνημόνιο Συνεργασίας, στο οποίο προσδιορίζονται: α) τα Προγράμματα που θα συμμετέχουν στη χρηματοδότηση των τοπικών στρατηγικών, β) το ύψος της δημόσιας δαπάνης

που θα διατεθεί σε αυτές τις στρατηγικές ανά Πρόγραμμα και Ταμείο, γ) οι γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής ΤΑΠΤΟΚ και τα χαρακτηριστικά αυτών ανά Πρόγραμμα, δ) η διαδικασία συμμετοχής των κοινοτήτων στην ανάπτυξη της στρατηγικής, ε) τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε στρατηγική, στ) ρυθμίσεις για τις Ομάδες Τοπικής Δράσης-ΟΤΔ, προκειμένου να εκπροσωπούνται δημόσιες και ιδιωτικές ομάδες συμφερόντων, όπου καμία από τις δύο δεν ελέγχει τη λήψη αποφάσεων, ζ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής των ΟΤΔ, η) οι όροι και προϋποθέσεις για την υποβολή προτάσεων, και θ) τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ και ΟΤΔ.

7. Οι αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές μπορούν να επιλέξουν ένα από τα οικεία Ταμεία ως το επικεφαλής Ταμείο, καθώς και να επιλέξουν ένα από τα εν λόγω Ταμεία για τη χρηματοδότηση του συνόλου των δαπανών για τις δραστηριότητες προετοιμασίας, διαχείρισης και συντονισμού που αναφέρονται στις περ. α) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 34 του Κανονισμού σε σχέση με τις εν λόγω στρατηγικές. Επικεφαλής Ταμείο επιλέγεται το Ταμείο που εισφέρει τους περισσότερους πόρους στο ΤΑΠΤΟΚ.

8. Οι κανόνες του επικεφαλής Ταμείου εφαρμόζονται στην εν λόγω στρατηγική, με την επιφύλαξη του πεδίου εφαρμογής και των κανόνων επιλεξιμότητας κάθε Ταμείου που συμμετέχει στη χρηματοδότηση της στρατηγικής. Οι Διαχειριστικές Αρχές των άλλων Ταμείων βασίζονται σε αποφάσεις και διαχειριστικές επαληθεύσεις που πραγματοποιεί η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή του επικεφαλής Ταμείου. Η Διαχειριστική Αρχή του επικεφαλής Ταμείου παρέχει στις Διαχειριστικές Αρχές των άλλων Ταμείων τις απαραίτητες πληροφορίες για την παρακολούθηση και την καταβολή των πληρωμών, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στους ειδικούς Κανονισμούς για το συγκεκριμένο Ταμείο.

9. Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης είναι υπεύθυνες για τον σχεδιασμό, την κατάρτιση και την υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης. Τέτοιες ομάδες μπορούν να συγκροτούν: ΟΤΑ α' και β' βαθμού, ή και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, επιστημονικοί φορείς, επιμελητήρια, καθώς και φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων, υπό την προϋπόθεση ότι δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης των στρατηγικών.

10. Οι τοπικοί εταίροι της παρ. 9 μπορούν να συμπράττουν σε μία νομική οντότητα, η μορφή της οποίας επιλέγεται ανάλογα με το πλαίσιο της σύμπραξης. Εναλλακτικά, οι τοπικοί εταίροι μπορούν να συγκροτούν Επιτροπή για τη λήψη αποφάσεων ή την επιλογή των έργων και να επιλέγουν έναν εταίρο με διοικητική ικανότητα ως «υπόλογο φορέα» για νομικούς και διοικητικούς σκοπούς. Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, ανεξαρτήτως μορφής, πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικές των τοπικών ενδιαφερομένων μερών, να είναι ανοιχτές και διαφανείς και να λογοδοτούν τόσο στον τοπικό πληθυσμό όσο και στις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων που τις χρηματοδοτούν.

11. Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης εκτελούν αποκλειστικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στις περ. α), β), γ), δ), ε) και στ) της παρ. 3 του άρθρου 33 του Κανονισμού.

12. Εάν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης εκτελούν καθήκοντα που δεν καλύπτονται από την παρ. 11, και τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής ή Οργανισμού Πληρωμών όταν επιλέγεται ως Επικεφαλής Ταμείο το ΕΓΤΑΑ, αυτές οι Ομάδες Τοπικής Δράσης ορίζονται από τη

Διαχειριστική Αρχή ως Ενδιάμεσοι Φορείς, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες του κάθε Ταμείου. Ο ορισμός των ομάδων τοπικής δράσης ως Ενδιάμεσων Φορέων διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 10.

13. Η Ομάδα Τοπικής Δράσης μπορεί να είναι δικαιούχος και να υλοποιεί πράξεις σύμφωνα με την οικεία στρατηγική, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζει την τήρηση της αρχής του διαχωρισμού των καθηκόντων.

## **Άρθρο 21**

### **Μηχανισμοί χρηματοδότησης**

1. Για τη διαχείριση του Μηχανισμού «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη / Connecting Europe Facility» (ΔΣΕ/ CEF) εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 42 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Για την εφαρμογή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ), εθνικό σημείο επαφής είναι η Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ), η οποία συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 53Α του ν. 4314/2014.

3. Για την εφαρμογή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ), ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 27 εφαρμόζονται και για την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ) του άρθρου 53Α. Στις διαχειριστικές αρμοδιότητες του/της προϊσταμένου/ης της ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ περιλαμβάνεται επίσης η υπογραφή των εγγράφων προς όργανα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού με τις απόψεις της υπηρεσίας που αφορούν τα προγράμματα αρμοδιότητάς της.

β) Τα άρθρα 33, 48 και 49 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από τον ΧΜ ΕΟΧ.

γ) Οι χρηματοδοτήσεις πραγματοποιούνται το συντομότερο δυνατό και στο συνολικό ποσό της δημόσιας συνεισφοράς. Κανένα ποσό και για οποιαδήποτε αιτία δεν παρακρατείται, ούτε εισπράττεται οποιαδήποτε ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσών αυτών.

δ) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού για το τμήμα της εθνικής χρηματοδότησης του ΧΜ ΕΟΧ διενεργούνται μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού.

ε) Τα καθήκοντα της Αρχής Πιστοποίησης, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά στον κανονισμό για την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ και στο εθνικό σύστημα διαχείρισης ΧΜ ΕΟΧ, ασκεί η Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

στ) Τα καθήκοντα της Αρχής Ελέγχου, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά στον κανονισμό για την εφαρμογή του ΧΜ ΕΟΧ και στο εθνικό σύστημα διαχείρισης ΧΜ ΕΟΧ, ασκεί η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.).

ζ) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ δύναται να ορίζονται οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και της ΜΟΔ ΑΕ, οι οποίες αναλαμβάνουν την υλοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών της Τεχνικής Βοήθειας του ΧΜ ΕΟΧ σε εθνικό επίπεδο.

η) Οι υποπαρ. α και β της παρ. 21 και οι παρ. 22 και 23 του άρθρου 52 εφαρμόζονται αναλογικά και για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από την τεχνική βοήθεια, το ταμείο διμερών σχέσεων, και το διαχειριστικό κόστος των προγραμμάτων του ΧΜ ΕΟΧ.

4. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ), σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών, μεριμνά για τον συντονισμό, τη συμπληρωματικότητα και τη συνοχή μεταξύ των Προγραμμάτων 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0) που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF).

## **ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄**

### **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ**

#### **Άρθρο 22**

##### **Θεματικά δίκτυα**

1. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού οργανώνει και συντονίζει τη λειτουργία θεματικών δικτύων, στα οποία συμμετέχουν οι Υπηρεσίες της ΕΑΣ, εκπρόσωποι των Διαχειριστικών Αρχών, Επιτελικών Δομών σχετικών με το αντικείμενο του δικτύου, και κατά περίπτωση εκπρόσωποι κοινωνικοοικονομικών εταιριών και μεγάλων δικαιούχων, εκπρόσωποι ΟΤΑ, καθώς και αστικών αρχών και φορέων υλοποίησης ΟΧΕ.

2. Στόχος της λειτουργίας των θεματικών δικτύων είναι η διασφάλιση της συνοχής και του συντονισμού της διαχείρισης των πόρων των σχετικών Ταμείων, η επίτευξη κοινής αντίληψης επί συναφών θεμάτων, καθώς και η ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και καλών πρακτικών.

3. Κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 συγκροτούνται θεματικά δίκτυα με αντικείμενα: την έξυπνη εξειδίκευση, τα χρηματοδοτικά εργαλεία και τις κρατικές ενισχύσεις, το περιβάλλον και την πολιτική προστασία, τη χωρική ανάπτυξη, τον συντονισμό δράσεων ΕΚΤ, την αξιολόγηση, τα θέματα αναπηρίας, την επικοινωνία, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τις δημόσιες συμβάσεις.

4. Τα θεματικά δίκτυα της παρ. 1, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, δύναται να επεξεργάζονται και να εισηγούνται στην ΕΑΣ τη λήψη μέτρων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Προγραμμάτων στα αντικείμενα των δικτύων.

5. Στο πλαίσιο πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης στην προγραμματική περίοδο 2021-2027, το εσωτερικό δίκτυο συνεργασίας για την καταπολέμηση της απάτης συγκροτείται και λειτουργεί μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών, υπό τον συντονισμό της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης της ΕΑΣ.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄**

### **ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ**

## Άρθρο 23

### Επιτροπή Παρακολούθησης

1. Η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της υλοποίησης του Προγράμματος και ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 40 του Κανονισμού.

2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης συγκροτείται για το Πρόγραμμα, έπειτα από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα.

Για τα τρία Προγράμματα των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων 2021-2027 συγκροτείται μία Επιτροπή Παρακολούθησης.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από εκπροσώπους της Διαχειριστικής Αρχής του οικείου Προγράμματος, της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Λογιστικής Αρχής, των επιτελικών ή άλλων υπηρεσιακών δομών του τομέα πολιτικής του οικείου Προγράμματος, εκπροσώπους των Ενδιάμεσων Φορέων του Προγράμματος, εφόσον έχουν οριστεί, εκπροσώπους φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων, εκπροσώπους δημόσιων αρχών και αρμόδιων φορέων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, πολιτισμού, τουρισμού, κρατικών ενισχύσεων, έρευνας και καινοτομίας, υγείας, αγροτικής ανάπτυξης, δημόσιας διοίκησης, τοπικής αυτοδιοίκησης, εκπροσώπους της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, της ΜΟΔ ΑΕ, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων. Κάθε μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης έχει μία ψήφο και μπορεί να εισηγείται θέματα για την ημερήσια διάταξη.

4. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι της Αρχής Ελέγχου, της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και εκπρόσωποι άλλων φορέων χωρίς δικαίωμα ψήφου. Εκπρόσωποι της Επιτροπής μετέχουν με ρόλο παρατηρητή και συμβουλευτικά, επίσης χωρίς δικαίωμα ψήφου. Για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, στις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορούν να συμμετέχουν σχετικοί αποκεντρωμένοι οργανισμοί, καθώς και σχετικοί διεθνείς οργανισμοί και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως οργανώσεις προσφύγων και μεταναστών.

5. Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά τον χρόνο και εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο του Προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών της και είναι δυνατόν να λαμβάνονται και μέσω γραπτής διαδικασίας, που πραγματοποιείται ηλεκτρονικά στην επιχειρησιακή πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ.

6. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί να προσκληθούν εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα.

7. Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι το αρμόδιο όργανο στο οποίο υπάγεται η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος.

8. Στις Επιτροπές Παρακολούθησης των Προγραμμάτων συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ ή εκπρόσωπός του.

9. Κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, διατάξεων σχετικά με την πρόληψη κάθε σύγκρουσης συμφερόντων και την εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας, κατόπιν εισήγησης της Διαχειριστικής Αρχής του οικείου Προγράμματος και σύμφωνα με τις οδηγίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Ο εσωτερικός κανονισμός ρυθμίζει την άσκηση του δικαιώματος ψήφου και τις λεπτομέρειες της διαδικασίας στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

10. Ο κατάλογος των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, ο εσωτερικός κανονισμός της, καθώς και οι πληροφορίες και τα δεδομένα παρουσιάζονται στην Επιτροπή Παρακολούθησης και δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής όπου διατίθενται πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα.

## **Άρθρο 24**

### **Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027**

1. Οι Επιτροπές Παρακολούθησης των Προγραμμάτων INTERREG έχουν ως αποστολή την παρακολούθηση της υλοποίησης των Προγραμμάτων και ασκούν τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 30 του Κανονισμού INTERREG, καθώς και τα καθήκοντα για την επιλογή των πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού INTERREG.

2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης για κάθε Πρόγραμμα INTERREG συγκροτείται από τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, τις άλλες χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, σε συμφωνία με τη Διαχειριστική Αρχή, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στα κράτη μέλη της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος.

3. Η σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης συμφωνείται από τα Κράτη Μέλη και, κατά περίπτωση, τις άλλες χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα INTERREG και εξασφαλίζει την ισόρροπη εκπροσώπηση των προβλεπόμενων στο άρθρο 29 του Κανονισμού INTERREG φορέων. Η ελληνική πλευρά εκπροσωπείται από τον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ, ο οποίος επικουρείται από την Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027.

4. Κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της. Ο εσωτερικός κανονισμός της Επιτροπής Παρακολούθησης και, κατά περίπτωση, της Επιτροπής Καθοδήγησης που δύναται να συγκροτηθεί κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 7, προβλέπει, μεταξύ άλλων, διατάξεις για την αποφυγή κάθε κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων κατά την επιλογή των πράξεων INTERREG 2021-2027, καθώς και διατάξεις σχετικά με τα δικαιώματα ψήφου και τους κανόνες συμμετοχής στις συνεδριάσεις.

5. Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά τον χρόνο και εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο του Προγράμματος προς την επίτευξη των στόχων του.

6. Η Διαχειριστική Αρχή δημοσιεύει τον εσωτερικό κανονισμό της Επιτροπής Παρακολούθησης, τον κατάλογο των μελών της, καθώς και σύνοψη των στοιχείων και των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων, που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης στον ειδικό ιστότοπο όπου διατίθενται πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα.

**Άρθρο 25****Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ**

1. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ έχει ως αποστολή τον συντονισμό των Ταμείων και των συνεργειών και της συμπληρωματικότητάς τους για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του. Στο πλαίσιο αυτό:
  - (α) παρακολουθεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής των Προγραμμάτων, την πρόοδο επίτευξης των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων τους, καθώς και τη συμβολή τους στην αποτελεσματική υλοποίηση των στρατηγικών επιλογών που περιλαμβάνονται στο ΕΣΠΑ 2021-2027,
  - (β) παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών και διαμορφώνει προτάσεις για τον συντονισμό τους και την ευρεία εφαρμογή τους,
  - (γ) παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών για τη διασφάλιση του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας των δράσεων εσωτερικά μεταξύ των Ταμείων, καθώς και με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
2. Πρόεδρος του Συμβουλίου Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ είναι ο αρμόδιος για θέματα ΕΣΠΑ Υπουργός και αναπληρωτής του ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.
3. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ αποτελείται από τους προέδρους των επιτροπών παρακολούθησης των Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία την περίοδο 2021 - 2027, Γενικούς ή Ειδικούς Γραμματείς αρμόδιων Υπουργείων, εκπροσώπους της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της λογιστικής αρχής, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, της ΜΟΔ ΑΕ, και αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, οι οποίοι μπορούν να εισηγούνται θέματα για την ημερήσια διάταξη. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωποι της Αρχής Ελέγχου, της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) του Υπουργείου Οικονομικών, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.
4. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με την ίδια απόφαση δύναται να μετέχουν εκπρόσωποι φορέων χωρίς δικαίωμα ψήφου, επιπλέον των ανωτέρω οριζόμενων.
5. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών του, είναι δε δυνατόν να λαμβάνονται και μέσω γραπτής διαδικασίας, που πραγματοποιείται ηλεκτρονικά στην επιχειρησιακή πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ».
6. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό, μετά από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού. Συνέρχεται ετησίως ή και τακτικότερα κατά την κρίση του προέδρου, μετά από πρόσκληση του προέδρου της. Στις συνεδριάσεις του μπορεί να προσκληθούν ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά και λοιπά θέματα.
7. Το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού ΕΣΠΑ υποστηρίζεται από την Εθνική Αρχή Συντονισμού, η οποία, στο πλαίσιο αυτό, είναι αρμόδια για την προετοιμασία της απαραίτητης

τεκμηρίωσης για τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων, της ημερήσιας διάταξης, των συμπερασμάτων και των πρακτικών των συνεδριάσεων, καθώς και για την εφαρμογή των αποφάσεών του.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

### ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

#### Άρθρο 26

##### Θέματα προσωπικού

1. Για τα θέματα προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ εφαρμόζονται τα άρθρα 34 έως 40 του ν. 4314/2014 (Α' 265).
2. Για τις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 και του παρόντος ισχύουν ο ν. 4314/2014, οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες πράξεις, καθώς και οι λοιπές ειδικότερες διατάξεις, που αφορούν στα θέματα προσωπικού του ν. 4314/2014. Για θέματα που αφορούν στις ειδικές υπηρεσίες του ν. 4314/2014 και του παρόντος και δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις τους, εφαρμόζεται, συμπληρωματικά και αναλόγως, ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).
3. α) Στην έννοια του επιδόματος του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4314/2014, περιλαμβάνεται και το επίδομα θέσης ευθύνης του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Το επίδομα αυτό καταβάλλεται στους αποσπασμένους ή μετακινούμενους στις ειδικές υπηρεσίες για όσο διάστημα έχουν ορισθεί προϊστάμενοι οργανικής μονάδας στις ειδικές υπηρεσίες και ασκούν τα καθήκοντα αυτά, ανεξάρτητα από τον φορέα προέλευσής τους ή την υπαγωγή τους σε ειδικό μισθολόγιο. Η ισχύς της παρούσας περίπτωσης αρχίζει από τις 23.12.2014, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4314/2014.
- β) Διαφορές αποδοχών κατ' εφαρμογή της περ. α) δεν καταβάλλονται για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
4. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το προσωπικό που έχει αποσπαστεί ή μετακινηθεί σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4375/2016 (Α' 51) υπάγεται αυτοδικαίως στις διατάξεις του παρόντος. Το δικαίωμα παράτασης, για μία (1) ή περισσότερες φορές, συνεχίζει να ισχύει για χρονικό διάστημα ίσο με το αναφερόμενο στην παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4314/2014.
- β) Η θητεία των Προϊσταμένων όλων των βαθμίδων που κατά την έναρξη λειτουργίας του παρόντος ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου και έχουν επιλεγεί με τη διαδικασία της περ. στ) της παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4375/2016 παραμένει σε ισχύ, με δικαίωμα παράτασης για μία (1) ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα με την αρχική ανάθεση καθηκόντων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. στ) της παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4375/2016. Εφόσον η θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας κενωθεί, για την πλήρωση της θέσης εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 53 του παρόντος.
5. Για μεταβατικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος είναι δυνατή η απόσπαση ή μετακίνηση προσωπικού στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης



Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΕΥΣΥΔ-ΜΕΥ) της Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής σύμφωνα με την περ. (β) της παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4375/2016.

6. Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (ΙΔΟΧ) της ΜΟΔ ΑΕ, οι οποίες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ανανεωθεί τουλάχιστον δύο (2) φορές, παρατείνονται μετά τη λήξη τους μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών κλεισίματος των ενταγμένων πράξεων των προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

## Άρθρο 27

### Κατανομή αρμοδιοτήτων σε επίπεδα διοίκησης

1. Στο πλαίσιο της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων των ειδικών υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής ή Ενδιάμεσου Φορέα, οι αρμοδιότητες διαχείρισης, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, διαχωρίζονται και κατανέμονται ως εξής:

α) Στις αρμοδιότητες του άμεσα εποπτεύοντος οργάνου των Ειδικών Υπηρεσιών της παρ. 1, περιλαμβάνονται ιδίως οι εξής:

αα) Διαχειριστικές αρμοδιότητες:

i) Η έκδοση της πρόσκλησης για τη σύγκληση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος στην οποία προεδρεύει.

ii) Η εισήγηση στην Επιτροπή Παρακολούθησης των κριτηρίων ένταξης πράξεων στους άξονες προτεραιότητας του Προγράμματος.

iii) Η έγκριση της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης, καθώς και η έκδοση των προσκλήσεων.

iv) Η έκδοση των αποφάσεων ένταξης των πράξεων, των αποφάσεων ανάκλησης ένταξης, των αποφάσεων ολοκλήρωσης, των αποφάσεων απόρριψης προτάσεων για το Πρόγραμμα, σε συνέχεια προηγούμενης εισήγησης του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας.

v) Η έκδοση αποφάσεων δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

αβ) Λοιπές γενικές αρμοδιότητες:

i) Η διαμόρφωση και η επικαιροποίηση σε ετήσια βάση του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων και του συντονισμού της λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας και η θέσπιση ποιοτικών και ποσοτικών στόχων.

ii) Η διασφάλιση ότι το Πρόγραμμα και οι δραστηριότητες της Ειδικής Υπηρεσίας συμβαδίζουν με τον προγραμματισμό και τους τεθέντες στόχους, καθώς και ο έλεγχος και η εποπτεία των δραστηριοτήτων αυτών.

iii) Η υπογραφή απαντήσεων στις αιτήσεις επανεξέτασης ή αναφορές παραπόνων πολιτών ή νομικών προσώπων κατά ενεργειών ή παραλείψεων της Ειδικής Υπηρεσίας.

iv) Η έκδοση των αποφάσεων μετακίνησης εντός και εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό ή εξωτερικό του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών.

v) Η χορήγηση αδειών στον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας.

vi) Η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας χωρίς αμοιβή για θέματα που άπτονται περισσότερων της μίας Ειδικής Υπηρεσίας που υπάγονται σε αυτόν.

β) Στις αρμοδιότητες του προϊσταμένου των Ειδικών Υπηρεσιών της παρ. 1 περιλαμβάνονται ιδίως οι εξής:

βα) Διαχειριστικές αρμοδιότητες:

i) Η εισήγηση προς έγκριση από το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει τη Ειδική Υπηρεσία, της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης.

ii) Η εισήγηση για την έκδοση των αποφάσεων ένταξης πράξεων και των τροποποιήσεών τους, η εισήγηση για την έκδοση των αποφάσεων ανάκλησης ένταξης, των αποφάσεων ολοκλήρωσης, των αποφάσεων για απόρριψη προτάσεων για το Πρόγραμμα και για τις πράξεις για τις οποίες η Ειδική Υπηρεσία ασκεί καθήκοντα Ενδιάμεσου Φορέα.

iii) Οι απαντήσεις σε ερωτήματα για την έννοια των διατάξεων που αφορούν σε θέματα της Ειδικής Υπηρεσίας, για τα οποία υπάρχουν νομολογιακές λύσεις ή είναι δεδομένη η πρακτική της Υπηρεσίας, καθώς και οι απαντήσεις σε αιτήσεις πολιτών ή υπαλλήλων, με τις οποίες παρέχονται πληροφορίες.

iv) Οι απαντήσεις σε πορίσματα ελέγχου των εθνικών και ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων και λοιπών αρμόδιων φορέων.

v) Η υπογραφή εγγράφων που αφορούν στον προγραμματισμό και συντονισμό των δραστηριοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και στην εφαρμογή και εξειδίκευση, όπου απαιτείται, των απαραίτητων εργαλείων, προτύπων και προδιαγραφών για τη σωστή λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας.

vi) Η υπογραφή των εγγράφων προς όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις απόψεις της Ειδικής Υπηρεσίας που αφορούν στο Πρόγραμμα αρμοδιότητάς της.

ββ) Λοιπές γενικές αρμοδιότητες:

i) Η υπογραφή εγγράφων επί θεμάτων προσωπικού (διοικητικά, οικονομικά, εκπαίδευσης, οργάνωσης), τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου των Ειδικών Υπηρεσιών.

ii) Η υπογραφή εγγράφων με τα οποία ζητείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ο ορισμός εκπροσώπων ως μελών σε συλλογικά όργανα ή ειδικές ομάδες εργασίας.

iii) Η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας, χωρίς αμοιβή, για θέματα της αρμοδιότητάς του.

iv) Η έκδοση αποφάσεων μετακίνησης εκτός έδρας των προϊσταμένων μονάδων και των υπαλλήλων, στο εσωτερικό ή εξωτερικό για υπηρεσία, των αποφάσεων χορήγησης άδειας στους υπαλλήλους αυτούς για εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση στο εσωτερικό ή εξωτερικό, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών.

v) Η χορήγηση αδειών στους προϊσταμένους των μονάδων και στους υπαλλήλους.

2. Στο πλαίσιο της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος, οι αρμοδιότητες διαχωρίζονται και κατανέμονται ως εξής:

α) Στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος νόμου, περιλαμβάνονται ιδίως τα εξής:

i) Η διαμόρφωση και η επικαιροποίηση σε ετήσια βάση του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων και του συντονισμού της λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας και η θέσπιση ποιοτικών και ποσοτικών στόχων.

ii) Η διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες της Ειδικής Υπηρεσίας συμβαδίζουν με τον προγραμματισμό και τους τεθέντες στόχους, καθώς και ο έλεγχος και η εποπτεία των δραστηριοτήτων αυτών.

iii) Η υπογραφή απαντήσεων στις αιτήσεις επανεξέτασης ή αναφορές παραπόνων πολιτών ή νομικών προσώπων κατά ενεργειών ή παραλείψεων της Ειδικής Υπηρεσίας.

iv) Η έκδοση των αποφάσεων μετακίνησης εντός και εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό ή εξωτερικό του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών.

v) Η χορήγηση αδειών στον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας.

β) Στις αρμοδιότητες των προϊσταμένων των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος, περιλαμβάνονται ιδίως οι εξής:

i) Οι απαντήσεις σε ερωτήματα για την έννοια των διατάξεων που αφορούν σε θέματα της Ειδικής Υπηρεσίας τους, για τα οποία υπάρχουν νομολογιακές λύσεις ή είναι δεδομένη η πρακτική της Υπηρεσίας, καθώς και οι απαντήσεις σε αιτήσεις υπηρεσιών πολιτών ή υπαλλήλων, με τις οποίες παρέχονται πληροφορίες.

ii) Οι απαντήσεις σε πορίσματα ελέγχου των εθνικών και ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων και λοιπών αρμόδιων φορέων.

iii) Η υπογραφή εγγράφων που αφορούν στον προγραμματισμό και συντονισμό των δραστηριοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και στην εφαρμογή και εξειδίκευση, όπου

απαιτείται, των απαραίτητων εργαλείων, προτύπων και προδιαγραφών για τη σωστή λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας.

iv) Η υπογραφή εγγράφων επί θεμάτων προσωπικού (διοικητικά, οικονομικά, εκπαίδευσης, οργάνωσης), τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου της Ειδικής Υπηρεσίας.

v) Η υπογραφή εγγράφων με τα οποία ζητείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ο ορισμός εκπροσώπων ως μελών σε συλλογικά όργανα ή ειδικές ομάδες εργασίας.

vi) Η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων - επιτροπών και ομάδων εργασίας, χωρίς αμοιβή, για θέματα της αρμοδιότητας της Ειδικής Υπηρεσίας.

vii) Η έκδοση αποφάσεων μετακίνησης εκτός έδρας των προϊσταμένων μονάδων και των υπαλλήλων, στο εσωτερικό ή εξωτερικό για υπηρεσία, των αποφάσεων χορήγησης άδειας στους υπαλλήλους αυτούς για εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση στο εσωτερικό ή εξωτερικό, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών.

viii) Η χορήγηση αδειών στους προϊσταμένους των μονάδων και των στελεχών της.

3. Με αποφάσεις τους, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι Προϊστάμενοι των Ειδικών Υπηρεσιών μπορούν να μεταβιβάζουν όσες εκ του παρόντος άρθρου αρμοδιότητες είναι αναγκαίες στους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Υπηρεσίας της οποίας προϊστανται, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στους στόχους που τους τίθενται. Τις αρμοδιότητες αυτές δύναται να ανακαλούν με όμοια πράξη, ανεξαρτήτως του εάν αυτή έλαβε χώρα πριν ή μετά την ανάθεση των καθηκόντων σε αυτούς.

4. Οι παρ. 1 και 3 εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

## **ΜΕΡΟΣ Δ΄**

### **ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**

#### **ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

#### **Άρθρο 28**

#### **Εξειδίκευση Προγράμματος**

1. Αρμόδια για την εξειδίκευση του Προγράμματος, είναι η Διαχειριστική Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τις προτεραιότητες του Προγράμματος.

2. Κατά τη διαδικασία εξειδίκευσης των Προγραμμάτων, η Διαχειριστική Αρχή συνεργάζεται και συνεπικουρείται από τις Επιτελικές Δομές και λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων, οι οποίες

υποβάλλουν τις προτάσεις τους στη Διαχειριστική Αρχή αμελλητί και το αργότερο εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, από την πρόσκληση για υποβολή προτάσεων που τους απευθύνει η Διαχειριστική Αρχή.

3. Η εξειδίκευση του Προγράμματος αποτελεί το υποστηρικτικό εργαλείο για τον προγραμματισμό και την έκδοση προσκλήσεων, την ένταξη των πράξεων και τη συνολική παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος, και συμβάλλει στην αποτελεσματική διαχείριση των Προγραμμάτων. Η εξειδίκευση περιλαμβάνει ανά δράση/πρόσκληση, συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικειμένου, τους ενδεικτικούς δικαιούχους, το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, τους σχετικούς δείκτες και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό.

4. Το χρονοδιάγραμμα των προγραμματισμένων προσκλήσεων δημοσιεύεται στον ιστότοπο της Διαχειριστικής Αρχής όπου διατίθενται πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα ή στον ιστότοπο [www.espa.gr](http://www.espa.gr), που αποτελεί την ενιαία διαδικτυακή πύλη η οποία παρέχει πληροφόρηση για όλα τα προγράμματα που αφορούν την Ελλάδα, σύμφωνα με το στοιχείο β) του άρθρου 46 του Κανονισμού. Το χρονοδιάγραμμα αυτό επικαιροποιείται τουλάχιστον τρεις (3) φορές το έτος σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 49 του Κανονισμού και οπωσδήποτε κάθε φορά που τροποποιούνται ή οριστικοποιούνται επιμέρους στοιχεία των προσκλήσεων και του χρονοδιαγράμματος σε άλλες χρονικές περιόδους.

5. Η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος εισηγείται στο αρμόδιο όργανο που την εποπτεύει την έγκριση της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων, πριν τη δημοσίευσή του κατά την παρ. 4 και μέχρι τα όρια που καθορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 29.

6. Η εξειδίκευση του Προγράμματος και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων τροποποιούνται σε περιπτώσεις ανασχεδιασμού των δράσεων, όπως αντικατάσταση δράσεων από άλλες, ή άλλων αλλαγών, όπως ενδεικτικά σε περιπτώσεις αναπρογραμματισμού του χρόνου δημοσίευσης κάποιας πρόσκλησης και σημαντικών αλλαγών στο περιεχόμενο του φυσικού αντικειμένου των δράσεων, στους δικαιούχους, ή στη δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης.

7. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος ενημερώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή για την εξέλιξη του προγραμματισμού των προσκλήσεων του Προγράμματος και τον βαθμό επίτευξης της εφαρμογής του σε κάθε συνεδρίασή της.

8. Η Διαχειριστική Αρχή των Προγραμμάτων INTERREG υποχρεούται μόνο να δημοσιεύει το χρονοδιάγραμμα των προγραμματισμένων προσκλήσεων, το οποίο επικαιροποιείται τουλάχιστον τρεις (3) φορές το έτος σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κανονισμού, κατά παρέκκλιση των λοιπών οριζόμενων στο παρόν.

## **Άρθρο 29**

### **Ένταξη πράξεων**

1. Η ένταξη των πράξεων στα Προγράμματα πραγματοποιείται από τη Διαχειριστική Αρχή κατόπιν αξιολόγησης και επιλογής των υποβληθεισών προτάσεων σύμφωνα με την εγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι διαφανή, εξασφαλίζουν την πρόσβαση από άτομα με αναπηρία, διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων, και λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του

περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την παρ. 1 του άρθρου 191 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξασφαλίζουν ότι οι πράξεις που πρόκειται να επιλεγούν ιεραρχούνται με στόχο να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος.

## 2. Κατά την επιλογή των πράξεων:

α) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις συνάδουν με το Πρόγραμμα, συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών του στόχων, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου Ταμείου, εντάσσονται σε έναν τύπο παρέμβασης και αντιπροσωπεύουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων,

β) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και τα έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου,

γ) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας αριθ. 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13<sup>ης</sup> Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26) υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω Οδηγίας,

δ) επαληθεύεται ότι, όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη Διαχειριστική Αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο,

ε) διασφαλίζεται ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που αποτελεί αντικείμενο μετεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 66 του Κανονισμού ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρ. 1 του άρθρου 65 του Κανονισμού,

στ) διασφαλίζεται ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την εκτέλεση των πράξεων,

ζ) διασφαλίζεται η κλιματική ανθεκτικότητα των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον πέντε (5) ετών,

η) επαληθεύεται ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.

3. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης εκδίδεται η απόφαση ένταξης, στην οποία καθορίζονται όλοι οι όροι για τη στήριξη κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, της προθεσμίας για την υλοποίησή της, του σχεδίου χρηματοδότησής της, το είδος πληρωμής της πράξης (Έμμεση Πληρωμή-Επιχορήγηση, Έμμεση Πληρωμή-Ειδικός Λογαριασμός και Άλλου Είδους Πληρωμή), καθώς και την

κατηγορία λειτουργικής ταξινόμησης των δαπανών σε β' επίπεδο (COFOG2) τα οποία καθίστανται δεσμευτικά για τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης αυτής και, ανάλογα με την περίπτωση, της εφαρμοστέας μεθόδου για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και των όρων για την καταβολή της στήριξης. Οι αποφάσεις ένταξης δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής και στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

4. Για πράξεις που έχουν λάβει την πιστοποίηση «Σφραγίδα Αριστείας» ή έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο Προγράμματος συγχρηματοδοτούμενου από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», η Διαχειριστική Αρχή δύναται να αποφασίσει τη χορήγηση στήριξης απευθείας από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ+, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πράξεις συνάδουν με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α), β) και ζ) της παρ. 2. Επιπλέον, οι Διαχειριστικές Αρχές μπορούν να εφαρμόζουν στις πράξεις αυτές, τις κατηγορίες, τα ανώτατα ποσά και τις μεθόδους υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται δυνάμει του σχετικού ενωσιακού μέσου. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στην απόφαση ένταξης.

5. Κατά τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης προτάσεων για την ένταξη των πράξεων στα Προγράμματα, οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλουν ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των εν λόγω προτάσεων.

6. Η Διαχειριστική Αρχή, κατά την ένταξη των πράξεων, δύναται να ορίζει τη μέγιστη προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων, τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης. Ο τρόπος καθορισμού της προθεσμίας και η παρακολούθησή της καθορίζονται στο ΣΔΕ. Σε περίπτωση που κατά την υλοποίησή της, η πράξη αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσής της, η Διαχειριστική Αρχή δύναται να καθορίζει διορθωτικά μέτρα και να τάσσει περίοδο συμμόρφωσης του δικαιούχου. Αν οι ανωτέρω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή ο δικαιούχος δεν υλοποιήσει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης, η απόφαση ένταξης ανακαλείται. Η απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση απένταξης/ολοκλήρωσης της πράξης από τη συγχρηματοδοτούμενη Συλλογική Απόφαση (ΣΑ) του ΠΔΕ. Στην ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται και ο τρόπος χρηματοδότησης τυχόν υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί.

7. Υπερδεσμεύσεις για πληρωμές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη επιλέξιμων δαπανών δεν πρέπει να υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%) της μέγιστης συνεισφοράς της δημόσιας δαπάνης που ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα και το είκοσι τοις εκατό (20%) της μέγιστης συνεισφοράς της δημόσιας δαπάνης που προβλέπεται σε κάθε άξονα προτεραιότητας του Προγράμματος. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να αποφασίσει αύξηση των πρόσθετων δεσμεύσεων πάνω από αυτό το όριο, εάν είναι απαραίτητη για πλήρη χρήση της ενωσιακής συνδρομής και εάν δεν προκαλεί κίνδυνο πρόσθετων δαπανών για την κάλυψη επιλέξιμων δαπανών που προβλέπονται στο ΠΔΕ.

8. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG, για την επιλογή των πράξεων, η Επιτροπή Παρακολούθησης ή, κατά περίπτωση, η Επιτροπή Καθοδήγησης, καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1. Τα ανωτέρω κριτήρια και οι διαδικασίες εξασφαλίζουν την ιεράρχηση των πράξεων που πρόκειται να επιλεγούν, με στόχο να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων κάθε Προγράμματος INTERREG και

να υλοποιηθεί η διάσταση συνεργασίας των πράξεων στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG, όπως ορίζεται στις παρ. 1 και 4 του άρθρου 23 του Κανονισμού INTERREG.

Κατά την επιλογή των πράξεων INTERREG διασφαλίζεται ότι:

α) οι επιλεγείσες πράξεις συνάδουν με το Πρόγραμμα INTERREG και συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών του στόχων, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου κονδυλίου INTERREG, εντάσσονται σε ένα είδος παρέμβασης και παρουσιάζουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων,

β) οι επιλεγείσες πράξεις δεν συγκρούονται με τις αντίστοιχες στρατηγικές που ορίζονται βάσει της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού INTERREG ή που ορίζονται για έναν ή περισσότερους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης,

γ) οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που αποτελεί αντικείμενο μετεγκατάστασης κατά την έννοια του σημείου 27 του άρθρου 2 του Κανονισμού ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 65 του Κανονισμού αυτού, και

δ) για τις επενδύσεις σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον πέντε (5) ετών, πραγματοποιείται αξιολόγηση των αναμενόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Επιπλέον, ισχύουν οι προβλέψεις των περ. γ), δ), και η) της παρ. 2.

Για τα επιμέρους θέματα της ένταξης των πράξεων στα Προγράμματα INTERREG εφαρμόζονται οι κανόνες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου κάθε Προγράμματος.

### **Άρθρο 30**

#### **Έλεγχος δημοσίων συμβάσεων**

1. Η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τους ισχύοντες ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και την τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της διαφάνειας, της ελεύθερης κυκλοφορίας και του ανταγωνισμού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.
2. Η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος είναι αρμόδια για τον έλεγχο της νομιμότητας των διαδικασιών διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027.
3. Για τις συμβάσεις που ελέγχονται υποχρεωτικά, η θετική γνώμη της Διαχειριστικής Αρχής αποτελεί όρο που λαμβάνεται υπόψη και μνημονεύεται στις οικείες αποφάσεις διακήρυξης υπό ανάθεση συμβάσεων ή στις αποφάσεις ανάθεσης που εκδίδονται από τα αποφασίζοντα όργανα των Δικαιούχων.

### **Άρθρο 31**

#### **Διαχειριστικές επαληθεύσεις**



1. Διαχειριστικές επαληθεύσεις διενεργούνται σε μια πράξη, ώστε να επαληθευτεί ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί και ότι η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο δίκαιο, το Πρόγραμμα και τους όρους για τη στήριξη της πράξης. Επιπλέον, διενεργούνται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι:

α) όταν πρέπει να γίνει επιστροφή εξόδων στη βάση πραγματικών δαπανών, το ποσό των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι σε σχέση με τα έξοδα αυτά έχει καταβληθεί, και ότι οι δικαιούχοι τηρούν χωριστά λογιστικά αρχεία ή χρησιμοποιούν κατάλληλους λογιστικούς κωδικούς για όλες τις συναλλαγές που σχετίζονται με την πράξη,

β) όταν πρέπει να γίνει επιστροφή εξόδων στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επιστροφή των δαπανών στον δικαιούχο,

γ) όταν η χρηματοδότηση δεν συνδέεται με δαπάνες, έχουν εκπληρωθεί οι όροι για επιστροφή από την Επιτροπή ή έχουν επιτευχθεί τα αποτελέσματα.

2. Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις περιλαμβάνουν διοικητικές επαληθεύσεις των δηλώσεων δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, καθώς και επιτόπιες επαληθεύσεις των πράξεων.

Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις γίνονται εγγράφως, βάσει κινδύνου και είναι ανάλογες με τους εκ των προτέρων εντοπισθέντες κινδύνους. Διενεργούνται από τη Διαχειριστική Αρχή ή υπό την εποπτεία της, σύμφωνα με πρότυπα, διαδικασίες και οδηγίες στο πλαίσιο των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου. Για τη διαδρομή ελέγχου διασφαλίζεται η τήρηση όλων των απαραίτητων σχετικών εγγράφων.

Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις διενεργούνται πριν από την υποβολή των λογαριασμών.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και τις Θεωρήσεις (ΜΔΣΘ), όταν δικαιούχος είναι διεθνής οργανισμός, ακολουθούνται οι ειδικοί κανόνες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, όπως αυτοί θεσπίζονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού αριθ. 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (L 251), στο άρθρο 17 του Κανονισμού αριθ. 2021/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (L 251/94) και στο άρθρο 18 του Κανονισμού αριθ. 2021/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση, ως μέρους του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (L 251/48).

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, στα Προγράμματα INTERREG εφαρμόζονται οι κανόνες και αρμοδιότητες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις που προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου κάθε Προγράμματος, με βάση το πλαίσιο που τίθεται στο άρθρο 46 του Κανονισμού INTERREG.

5. Στις περιπτώσεις αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων, η Διαχειριστική Αρχή διεξάγει επιτόπιες διαχειριστικές επαληθεύσεις μόνο στο επίπεδο των φορέων υλοποίησης του χρηματοδοτικού μέσου

και, στο πλαίσιο ταμείων εγγυήσεων, στο επίπεδο των φορέων που παρέχουν τα υποκείμενα νέα δάνεια.

6. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να βασίζεται σε επιτόπιες επαληθεύσεις που διενεργούνται από εξωτερικούς φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτει επαρκείς αποδείξεις για την επάρκεια των εν λόγω εξωτερικών φορέων.

7. Αν η Διαχειριστική Αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις εξασφαλίζουν διαχωρισμό των καθηκόντων.

8. Σε περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 84 του Κανονισμού, οι Διαχειριστικές Αρχές δύνανται να εφαρμόζουν μόνο εθνικές διαδικασίες για τη διενέργεια διαχειριστικών επαληθεύσεων.

### **Άρθρο 32**

#### **Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών**

1. Η επιλεξιμότητα των δαπανών των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθορίζεται βάσει εθνικών κανόνων, οι οποίοι ενσωματώνουν κατάλληλα τους ειδικούς κανόνες επιλεξιμότητας που προβλέπονται στον Κανονισμό ή στους ειδικούς για κάθε Ταμείο Κανονισμούς.

2. Επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία είναι οι πράξεις που αφορούν στους στόχους πολιτικής, τους ειδικούς στόχους των Ταμείων και πεδία παρέμβασης που καθορίζονται στους Κανονισμούς και υποστηρίζονται από το αντίστοιχο Πρόγραμμα.

Το σύνολο ή μέρος πράξης μπορεί να εκτελείται εκτός της ελληνικής Επικράτειας, μεταξύ άλλων και εκτός της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η πράξη συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του αντίστοιχου Προγράμματος.

3. Οι πράξεις και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίησή τους και υποστηρίζονται από τα Ταμεία συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο.

4. Μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για συνεισφορά από τα Ταμεία εάν έχει πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο ή τον ιδιώτη εταίρο μιας πράξης ΣΔΙΤ και έχει πληρωθεί για την υλοποίηση πράξεων από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

Όταν ο Δικαιούχος αποζημιώνεται από το πρόγραμμα στη βάση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες των συναφών πράξεων, οι δράσεις που συνιστούν τη βάση για την αποζημίωση πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 2021 και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

Οι δαπάνες που καθίστανται επιλέξιμες λόγω τροποποίησης ενός Προγράμματος ή λόγω έγκρισης ενός νέου Προγράμματος είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος για τροποποίηση ή για έγκριση στην Επιτροπή.

Όταν ένα Πρόγραμμα τροποποιείται με σκοπό την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, η επιλεξιμότητα των δαπανών που σχετίζονται με την εν λόγω τροποποίηση αρχίζει από την ημερομηνία εκδήλωσης της φυσικής καταστροφής, υπό τον όρο ότι αυτό προβλέπεται στο Πρόγραμμα.

5. Οι πράξεις δεν επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους ή υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβληθεί αίτηση χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκτελεστεί όλες οι σχετικές πληρωμές.

6. Μια πράξη μπορεί να λαμβάνει στήριξη από ένα ή περισσότερα Ταμεία ή από ένα ή περισσότερα Προγράμματα και από άλλα μέσα της Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι δαπάνες που δηλώνονται σε μια αίτηση πληρωμής για ένα από τα Ταμεία δεν δηλώνονται για κανένα από τα παρακάτω:

α) στήριξη από άλλο Ταμείο ή μέσο της Ένωσης,

β) στήριξη από το ίδιο Ταμείο στο πλαίσιο άλλου Προγράμματος.

Το ποσό των δαπανών που περιέχεται σε αίτηση πληρωμής ενός Ταμείου μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία για κάθε Ταμείο και για το ή τα σχετικά Προγράμματα, σύμφωνα με την απόφαση ένταξης στο Πρόγραμμα.

7. Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από τα Ταμεία:

α) τόκοι χρέους, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης,

β) αγορά γης για ποσό που υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για τα χρηματοδοτικά μέσα. Τα εν λόγω ποσοστά εφαρμόζονται στη συνεισφορά προγράμματος που καταβάλλεται στον τελικό δικαιούχο ή, σε περίπτωση εγγυήσεων, στο ποσό του υποκείμενου δανείου,

γ) φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), εκτός από:

γα) πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος είναι λιγότερο από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ),

γβ) πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος είναι τουλάχιστον πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) όταν ο ΦΠΑ δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ,

γγ) επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μέσων, όταν οι επενδύσεις αυτές στηρίζονται από χρηματοδοτικά μέσα σε συνδυασμό με στήριξη προγράμματος υπό μορφή επιχορήγησης όπως αναφέρεται στην παρ. 5 του άρθρου 58 του Κανονισμού, ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος για το μέρος του επενδυτικού κόστους που αντιστοιχεί στη στήριξη του προγράμματος υπό μορφή επιχορήγησης, εκτός εάν ο ΦΠΑ για το επενδυτικό κόστος δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ ή εάν το μέρος του επενδυτικού κόστους που αντιστοιχεί στη στήριξη του προγράμματος υπό μορφή επιχορήγησης είναι μικρότερο από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ),

γδ) ταμεία μικρών έργων και επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο ταμείων μικρών έργων δυνάμει του INTERREG.

Η περ. β) δεν εφαρμόζεται σε πράξεις που αφορούν στη διατήρηση του περιβάλλοντος.

Η υποπερ. γα) της περ. γ) δεν εφαρμόζεται σε πράξεις κρατικών ενισχύσεων και σε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

δ) άλλες δαπάνες που οι ειδικοί Κανονισμοί για κάθε Ταμείο προσδιορίζουν ως μη επιλέξιμες για συνεισφορά από κάθε Ταμείο.

8. Οι κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών έχουν υποχρεωτική εφαρμογή και τηρούνται από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση και στον έλεγχο των Προγραμμάτων, καθώς και στην υλοποίηση των πράξεων. Οι φορείς διαχείρισης δύναται να εξειδικεύουν τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας στις προσκλήσεις που εκδίδονται με ευθύνη τους για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης από τους δικαιούχους, ανάλογα με το είδος και τον τύπο των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν, τον τρόπο υλοποίησης, τον διαθέσιμο προϋπολογισμό της πρόσκλησης και τους στόχους του Προγράμματος που επιδιώκονται.

### **Άρθρο 33**

#### **Παρατυπίες, δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις**

1. Οι αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση και τον έλεγχο των Προγραμμάτων έχουν, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, την πρωταρχική ευθύνη για τη διαπίστωση των παρατυπιών και την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης των σχετικών ποσών, όπου απαιτείται. Όταν διαπιστώνονται παρατυπίες σε δαπάνες που δηλώθηκαν στην Επιτροπή, εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις, ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της στήριξης που καταβάλλεται από τα Ταμεία σε μια πράξη ή ένα Πρόγραμμα.

Για τις παρατυπίες της περ. β) της παρ. 1.1 του Παραρτήματος XII του Κανονισμού, επιπλέον των ανωτέρω ενεργειών, οι Αρχές για τη διαχείριση των Προγραμμάτων διαβιβάζουν τα στοιχεία, μέσω της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ)/Anti-fraud Coordination Service (AFCOS), στις αρμόδιες εθνικές αρχές ή όργανα για την περαιτέρω διερεύνηση των υποθέσεων ως προς τη διάπραξη ή μη απάτης. Σε κάθε περίπτωση η ΕΑΔ/AFCOS διασφαλίζει την ενημέρωση των Αρχών διαχείρισης και ελέγχου των Προγραμμάτων για τα πορίσματα των αρμόδιων εθνικών αρχών/οργάνων σε σχέση με την εξέλιξη και έκβαση των υποθέσεων, ώστε να προβαίνουν στη λήψη επιπλέον διορθωτικών και προληπτικών μέτρων.

2. Οι παρατυπίες που εμπίπτουν στις περιπτώσεις του Παραρτήματος XII του Κανονισμού, γνωστοποιούνται στην Επιτροπή μέσω της καταχώρισης των στοιχείων τους στο Σύστημα Διαχείρισης Παρατυπιών (IMS) της Επιτροπής, από τις ως άνω αρμόδιες Αρχές που τις διαπιστώνουν, σύμφωνα με τους αναλυτικούς κανόνες και το υπόδειγμα του Παραρτήματος. Υπεύθυνη για την οριστική υποβολή των παρατυπιών είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.

3. Η δημοσιονομική διόρθωση που επιβάλλεται, ως συνεπεία παρατυπίας, είναι αναλογική και το ποσό της ακύρωσης είναι ίσο με την παράτυπη δαπάνη. Στην περίπτωση που η δημοσιονομική επίπτωση

μιας παρατυπίας δεν είναι άμεσα μετρήσιμη, επιβάλλεται κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση που συνίσταται σε ποσοστό περικοπής, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία.

4. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται, εγγράφονται στους λογαριασμούς για τη λογιστική χρήση κατά τη διάρκεια της οποίας αποφασίζεται η ακύρωση.

5. Το ποσό που ακυρώνεται λόγω μεμονωμένης παρατυπίας, μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του οικείου Προγράμματος, αλλά όχι για την πράξη, η παράτυπη δαπάνη της οποίας ακυρώθηκε.

6. Στην περίπτωση που η δημοσιονομική διόρθωση επιβάλλεται λόγω συστημικής παρατυπίας, το ποσό της ακύρωσης δεν επαναχρησιμοποιείται για πράξη που επηρεάστηκε από τη συστημική παρατυπία.

7. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 5, ειδικά για τις πράξεις που περιλαμβάνουν χρηματοδοτικά μέσα, το ποσό που ακυρώνεται λόγω μεμονωμένης παρατυπίας, επαναχρησιμοποιείται στο πλαίσιο της ίδιας πράξης υπό τους παρακάτω όρους:

α) όταν η παρατυπία που συνεπάγεται την ακύρωση της στήριξης εντοπίζεται στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη, χρησιμοποιείται μόνο για άλλους τελικούς αποδέκτες στο πλαίσιο του ίδιου χρηματοδοτικού μέσου,

β) όταν η παρατυπία που συνεπάγεται την ακύρωση της στήριξης εντοπίζεται στο επίπεδο του φορέα υλοποίησης του ειδικού Ταμείου και μόνο στην περίπτωση που το χρηματοδοτικό μέσο εφαρμόζεται μέσω δομής, με ταμείο χαρτοφυλακίου, χρησιμοποιείται μόνο για άλλους φορείς υλοποίησης ειδικών Ταμείων. Η στήριξη δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί εφόσον το χρηματοδοτικό μέσο εφαρμόζεται μέσω δομής, άνευ ταμείου χαρτοφυλακίου.

8. Οι φορείς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων επιστρέφουν τις συνεισφορές Προγράμματος που επηρεάστηκαν από παρατυπίες, μαζί με τους σχετικούς τόκους, καθώς και όλα τα έσοδα που δημιουργήθηκαν από αυτές τις συνεισφορές. Κατ' εξαίρεση, τα εν λόγω ποσά δεν επιστρέφονται εφόσον οι φορείς υλοποίησης αποδείξουν ότι πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η παρατυπία σημειώθηκε στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών ή, σε περίπτωση ταμείου χαρτοφυλακίου, στο επίπεδο των φορέων υλοποίησης ειδικών ταμείων ή τελικών αποδεκτών,

β) οι φορείς υλοποίησης χρηματοδοτικών μέσων εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά συνεισφορές Προγράμματος που επηρεάστηκαν από την παρατυπία και ενήργησαν με τον βαθμό επαγγελματικής μέριμνας, διαφάνειας και επιμέλειας που αναμένεται από επαγγελματικό φορέα ο οποίος διαθέτει πείρα στην υλοποίηση χρηματοδοτικών μέσων,

γ) δεν κατέστη δυνατή η ανάκτηση των ποσών που επηρεάστηκαν από την παρατυπία, παρά το γεγονός ότι οι φορείς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων έλαβαν όλα τα εφαρμοστέα συμβατικά και νομικά μέτρα με τη δέουσα επιμέλεια.

9. Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG και στην περίπτωση της επιβολής πρόσθετων δημοσιονομικών διορθώσεων από την Επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 49 του

Κανονισμού INTERREG, οι αρμόδιες αρχές του Προγράμματος προβαίνουν στις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις.

10. Για τα Προγράμματα INTERREG, οι εταίροι επιστρέφουν στον επικεφαλής εταίρο τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά. Η Διαχειριστική Αρχή κάθε Προγράμματος INTERREG μεριμνά για την ανάκτηση από τον επικεφαλής ή τον μόνο εταίρο των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως για την πράξη.

Εάν, με βάση το πρώτο εδάφιο, δεν εξασφαλιστεί η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος INTERREG, τότε το κράτος μέλος ή η χώρα-εταίρος, στο έδαφος του οποίου είναι εγκατεστημένος ο εταίρος, επιστρέφει τα ποσά αυτά στη Διαχειριστική Αρχή, η οποία έχει την ευθύνη για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 52 του Κανονισμού INTERREG.

Σε περίπτωση που τα ποσά τα οποία έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως σε εταίρο δεν επιστραφούν στη Διαχειριστική Αρχή, τα εν λόγω ποσά υπόκεινται σε έκδοση εντάλματος είσπραξης που εκδίδει η Επιτροπή, το οποίο εκτελείται με συμψηφισμό, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 52 του Κανονισμού INTERREG.

Σε κάθε περίπτωση, στο έγγραφο του Προγράμματος INTERREG καθορίζεται ο καταμερισμός των ευθυνών μεταξύ των συμμετεχουσών Κρατών Μελών και, κατά περίπτωση, των συμμετεχουσών χωρών-εταίρων, σε περίπτωση επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων από τη Διαχειριστική Αρχή ή από την Επιτροπή.

Εφόσον συμφωνηθεί από τα Κράτη Μέλη ή και τις άλλες χώρες που συμμετέχουν σε ένα Πρόγραμμα INTERREG, αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει, χωρίς τους τόκους, τα διακόσια πενήντα (250) ευρώ συνεισφοράς από οποιοδήποτε από τα κονδύλια INTERREG σε μια πράξη σε μια λογιστική χρήση μπορεί να μην ανακτάται.

## **Άρθρο 34**

### **Τεχνική βοήθεια**

1. Οι πόροι του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», καθώς και των αξόνων προτεραιότητας τεχνικής βοήθειας των Προγραμμάτων μπορούν να χρηματοδοτούν δράσεις τεχνικής βοήθειας, οι οποίες αφορούν στην τρέχουσα, σε προηγούμενες και σε επόμενες προγραμματικές περιόδους και οι οποίες είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση και χρήση των πόρων των Προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης των διοικητικών ικανοτήτων των εταίρων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 8 του Κανονισμού.

Μέσω αυτών των πόρων, δύναται να χρηματοδοτούνται επίσης ενέργειες προετοιμασίας, κατάρτισης, διαχείρισης, ελέγχου, παρακολούθησης, αξιολόγησης, προβολής και επικοινωνίας.

2. Κάθε Ταμείο στηρίζει δράσεις τεχνικής βοήθειας οι οποίες είναι επιλέξιμες βάσει οποιουδήποτε άλλου Ταμείου.

3. Η συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις πράξεις τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΤΣ, το ΕΚΤ και το ΤΔΜ επιστρέφεται στη βάση της χρηματοδοτικής υποστήριξης που παρέχεται στους δικαιούχους του Προγράμματος για την υλοποίηση της πράξης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις δράσεις τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ και τα Προγράμματα INTERREG, επιστρέφεται ως κατ' αποκοπή ποσό με εφαρμογή συγκεκριμένων ποσοστών επί των επιλέξιμων δαπανών που περιλαμβάνονται σε κάθε αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με το στοιχείο ε) του άρθρου 51 του Κανονισμού. Ειδικοί κανόνες για την τεχνική βοήθεια για τα Προγράμματα INTERREG που ορίζονται στον Κανονισμό INTERREG συμπεριλαμβάνονται ή εξειδικεύονται στους σχετικούς με τα Προγράμματα αυτά εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας. Για τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ εφαρμόζονται οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157).

4. Η τεχνική βοήθεια μπορεί να χρηματοδοτεί πρόσθετες δράσεις για να ενισχύσει την ικανότητα και την αποτελεσματικότητα δημόσιων αρχών και φορέων, δικαιούχων και οικείων εταιρών που απαιτείται για την αποτελεσματική διαχείριση και χρησιμοποίηση των Ταμείων, με τη χρήση χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 95 του Κανονισμού.

5. Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος νόμου, η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, η Γενική Διεύθυνση Ψηφιακής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η ΜΟΔ Α.Ε., καθώς και δικαιούχοι, όπως καθορίζονται στην εξειδίκευση και στις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης, ασκούν καθήκοντα δικαιούχου ενεργειών τεχνικής βοήθειας, καταρτίζουν και εκτελούν προγράμματα ενεργειών τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

6. Δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας, στο πλαίσιο ενός άξονα προτεραιότητας ενός Προγράμματος είναι οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης, οι οποίες καταρτίζουν και εκτελούν προγράμματα ενεργειών τεχνικής βοήθειας, τα οποία εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία. Δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο ενός άξονα προτεραιότητας ενός Προγράμματος δύναται να είναι και οι Επιτελικές Δομές, καθώς και δικαιούχοι όπως αυτοί καθορίζονται στην εξειδίκευση και στις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης.

7. Τα προγράμματα ενεργειών τεχνικής βοήθειας δύνανται να χρηματοδοτούνται από συγχρηματοδοτούμενους/ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους και εντάσσονται στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ. Το μέρος των προγραμμάτων αυτών που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους εγκρίνεται σε κάθε περίπτωση και σε ετήσια βάση από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από σχετική εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

8. Η Αρχή Ελέγχου καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα ενεργειών τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτείται μόνο από εθνικούς πόρους.

### **Άρθρο 35**

### Μορφές χρηματοδοτικής συνεισφοράς και υποστήριξης

1. Η συνεισφορά της Ένωσης στο πρόγραμμα είναι δυνατόν να λάβει μία από τις ακόλουθες μορφές:

α) χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες των συναφών πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 95 του Κανονισμού και με βάση οποιοδήποτε από τα ακόλουθα στοιχεία:

αα) την εκπλήρωση των όρων ή

αβ) την επίτευξη των αποτελεσμάτων,

β) επιστροφή της στήριξης που παρασχέθηκε στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων σύμφωνα με τα Κεφάλαια II και III του Τίτλου V του Κανονισμού,

γ) μοναδιαίες δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού, οι οποίες καλύπτουν όλες ή ορισμένες ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που προσδιορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων με αναφορά σε ποσό ανά μονάδα,

δ) κατ' αποκοπή ποσά σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού, τα οποία καλύπτουν συνολικά όλες ή ορισμένες ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που προσδιορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων,

ε) χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού, η οποία καλύπτει ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που προσδιορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων με την εφαρμογή ποσοστού,

στ) συνδυασμός των μορφών στις οποίες αναφέρονται τα στοιχεία των περ. α) έως ε).

2. α) Η συνεισφορά της Ένωσης σε ένα Πρόγραμμα σύμφωνα με τις περ. γ), δ) και ε) της παρ. 1, γίνεται, είτε βάσει των ποσών και των συντελεστών που εγκρίνονται στην απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος ή την τροποποίησή του σε συνέχεια υποβολής σχετικής πρότασης, είτε όπως ορίζεται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ΕΕ σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 94 του Κανονισμού.

β) Η συνεισφορά της Ένωσης στο σύνολο ή σε μέρη μιας προτεραιότητας Προγραμμάτων σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 γίνεται, είτε βάσει των ποσών που εγκρίνονται με την απόφαση για την έγκριση του Προγράμματος/Προγραμμάτων ή την τροποποίησή του/τους μετά από σχετική πρόταση προς την Ένωση, είτε όπως ορίζεται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Ένωσης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 95 του Κανονισμού.

γ) Η συνεισφορά της Ένωσης για πρόσθετες δράσεις τεχνικής βοήθειας για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και αποδοτικότητας των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση και τη χρήση των Ταμείων λαμβάνει υποχρεωτικά τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες των συναφών πράξεων.

3. Όταν η συνεισφορά της Ένωσης λαμβάνει οποιαδήποτε από τις μορφές που περιγράφονται στις περ. α), γ), δ) ή ε) της παρ. 1, οι έλεγχοι της Επιτροπής και της Αρχής Ελέγχου, καθώς και οι διαχειριστικές επαληθεύσεις για τα ποσά αυτά έχουν ως αποκλειστικό στόχο να επαληθεύσουν ότι έχουν εκπληρωθεί οι όροι για την επιστροφή της συνεισφοράς από την Επιτροπή ή έχουν επιτευχθεί τα αποτελέσματα. Σε



αυτές τις περιπτώσεις η υποστήριξη του Προγράμματος στους δικαιούχους μπορεί να λάβει οποιαδήποτε μορφή.

4. Η συνεισφορά της ΕΕ χρησιμοποιείται από το Πρόγραμμα για την παροχή στήριξης στους δικαιούχους υπό μορφή επιχορηγήσεων, χρηματοδοτικών μέσων ή βραβείων ή συνδυασμού αυτών.

5. Οι επιχορηγήσεις που παρέχονται στους δικαιούχους από το Πρόγραμμα μπορούν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

α) επιστροφή επιλέξιμων δαπανών που αποδεδειγμένα πραγματοποιήθηκαν από έναν δικαιούχο ή από τον ιδιώτη εταίρο των πράξεων ΣΔΙΤ και καταβλήθηκαν για την υλοποίηση πράξεων, συνεισφορές σε είδος και κόστος απόσβεσης,

β) μοναδιαίες δαπάνες,

γ) κατ' αποκοπή ποσά,

δ) χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή συντελεστή,

ε) συνδυασμός των μορφών των περ. α) έως δ), μόνον όταν καθεμία από αυτές καλύπτει διαφορετικές κατηγορίες δαπανών ή όταν χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα που αποτελούν μέρος μιας πράξης ή για διαδοχικά στάδια μιας πράξης,

στ) χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές επιχορηγήσεις καλύπτονται από επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1.

6. Αν οι συνολικές δαπάνες μιας πράξης δεν υπερβαίνουν τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, η συνεισφορά που παρέχεται στον δικαιούχο από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ, το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ λαμβάνει τη μορφή μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών, εξαιρουμένων των πράξεων για τις οποίες η στήριξη συνιστά κρατική ενίσχυση. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή, μόνον οι κατηγορίες δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής μπορούν να επιστρέφονται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να συμφωνήσει να εξαιρεθούν ορισμένες πράξεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας από την απαίτηση που ορίζεται στο εν λόγω εδάφιο, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει προηγουμένως εγκρίνει την εν λόγω εξαίρεση. Επιπλέον, οι αποζημιώσεις και οι μισθοί που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες μπορούν να επιστραφούν σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1.

Ειδικά για τα Προγράμματα INTERREG, σε περίπτωση που η δημόσια συνεισφορά, στο πλαίσιο της υλοποίησης Προγράμματος μικρού έργου, δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, η συνεισφορά του ΕΤΠΑ, ή κατά περίπτωση, μηχανισμού εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης, λαμβάνει τη μορφή μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, εξαιρουμένων των έργων για τα οποία η στήριξη από τα Ταμεία συνιστά κρατική ενίσχυση.

7. Όταν η συνεισφορά της Ένωσης, στο σύνολο ή σε μέρη προτεραιότητας προγραμμάτων, λαμβάνει τη μορφή χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες των συναφών πράξεων, οι πράξεις που

χρηματοδοτούνται μέσω της συνεισφοράς αυτής, ακολουθούν τους ίδιους κανόνες με οποιαδήποτε άλλη πράξη που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα, με την επιφύλαξη της παρ. 3.

8. Η μορφή που λαμβάνει η επιχορήγηση που παρέχεται στους δικαιούχους πράξεων και οι όροι για την πληρωμή της καθορίζονται στην πρόσκληση της Διαχειριστικής Αρχής για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης ή το αργότερο στην απόφαση ένταξης της πράξης στο Πρόγραμμα.

9. Οι πληρωμές στους δικαιούχους από το ΠΔΕ λαμβάνουν τη μορφή ποσοστού επί της συνολικής επιχορήγησης της πράξης ή μέρους αυτής, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης ένταξης και τον προγραμματισμό υλοποίησης της πράξης, ανεξάρτητα από τη μορφή που λαμβάνει η επιχορήγηση στο πλαίσιο του Προγράμματος.

### **Άρθρο 36**

#### **Εφαρμογή κρατικών ενισχύσεων**

1. Στις περιπτώσεις δράσεων και πράξεων κρατικών ενισχύσεων και ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό αριθ. 1407/2013, που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου που εποπτεύει τον φορέα διαχείρισης, εγκρίνονται οι προκηρύξεις και προσκλήσεις προς τους δικαιούχους ενισχύσεων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, με την επιφύλαξη της παρ. 14 του άρθρου 10. Η σύμφωνη γνώμη αφορά στην τήρηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και στη χρήση του ΟΠΣΚΕ. Στο πλαίσιο αυτό, σε κάθε πρόσκληση προς τους δικαιούχους των ενισχύσεων, καθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων, οι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην ενίσχυση, οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την υπαγωγή των δικαιούχων.

2. Στην εγκριτική απόφαση της προκήρυξης ή της πρόσκλησης δύναται να προβλέπεται η δυνατότητα να πιστοποιούνται οι δαπάνες των επιμέρους έργων από ορκωτούς λογιστές, οι οποίοι υποβάλλουν σχετική βεβαίωση περί της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας των δαπανών, της ορθής λογιστικής καταχώρισης αυτών, της εξόφλησής τους, καθώς και ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν εντός της επιλέξιμης περιόδου, ότι αφορούν το εγκεκριμένο έργο, ότι υπήρξε συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης χορήγησης της ενίσχυσης και ότι υπάρχουν επαρκή δικαιολογητικά. Ο ορκωτός λογιστής επιλέγεται από τον δικαιούχο και η δαπάνη του είναι επιλέξιμη στο οικείο πρόγραμμα.

3. Οι προκηρύξεις των ενισχύσεων δημοσιεύονται μέσω του διαδικτυακού τόπου του αντίστοιχου Προγράμματος, του ιστοτόπου [www.espa.gr](http://www.espa.gr) και του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

4. Οι παρ. 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 47 του ν. 4314/2014 (Α' 265) εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

### **Άρθρο 37**

#### **Δικαιώματα και υποχρεώσεις δικαιούχων**

1. Οι υποχρεώσεις του δικαιούχου καθορίζονται αναλυτικά στις προσκλήσεις/προκηρύξεις που εκδίδονται, καθώς και στις αποφάσεις ένταξης των πράξεων και αφορούν, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση τήρησης του σχετικού ευρωπαϊκού και εθνικού θεσμικού πλαισίου κατά την υλοποίηση της πράξης, υποχρεώσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση και χρηματοδότηση της πράξης, με τη διενέργεια επαληθεύσεων και ελέγχων από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, την απαιτούμενη προβολή της πράξης, καθώς και την τήρηση των απαραίτητων στοιχείων και δικαιολογητικών. Τυχόν ειδικοί όροι που αφορούν συγκεκριμένη πράξη αναφέρονται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή στη σχετική πρόσκληση/προκήρυξη.
2. Δικαίωμα υποβολής προτάσεων προς ένταξη σε Πρόγραμμα έχει κάθε δικαιούχος, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 2, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις προσκλήσεις/προκηρύξεις που εκδίδονται για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης.
3. Η υποβολή πρότασης ένταξης πράξης από μέρους των ενδιαφερομένων δικαιούχων σε ένα Πρόγραμμα γίνεται με τη χρήση τυποποιημένου Τεχνικού Δελτίου Πράξης.
4. Ο δικαιούχος παρέχει στις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την αξιολόγηση και τη μετέπειτα παρακολούθηση της πράξης όπως ορίζονται στην πρόσκληση/προκήρυξη και την απόφαση ένταξης της πράξης.
5. Ο δικαιούχος είναι υπεύθυνος για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιεί και ειδικότερα:
  - α) την υποχρεωτική καταχώριση με ηλεκτρονικό τρόπο στο ΟΠΣ των δεδομένων και εγγράφων προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για την αξιολόγηση πράξεων, τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, τις επαληθεύσεις/ελέγχους και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
  - β) για την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις.
6. Ο δικαιούχος υποχρεούται να εξασφαλίζει στα αρμόδια στελέχη του τις σχετικές υποδομές για την πρόσβαση στο ΟΠΣ.
7. Η Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει την πρόσβαση των δικαιούχων στις απαραίτητες πληροφορίες για την υλοποίηση των πράξεων, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων πληροφοριών, όταν κρίνεται απαραίτητο, και λαμβάνοντας υπόψη την προσβασιμότητα των ηλεκτρονικών ή άλλων υπηρεσιών επικοινωνίας.
8. Ο δικαιούχος δικαιούται, βάσει των όρων χρηματοδότησης που αναφέρονται στην Απόφαση Ένταξης, να λαμβάνει χρηματοδότηση για την υλοποίηση της πράξης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**  
**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

**Άρθρο 38**

**Καταπολέμηση της απάτης**

1. Στο πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 οι εμπλεκόμενες Αρχές και φορείς λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την πρόληψη, τον εντοπισμό, και την αντιμετώπιση φαινόμενων απάτης, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 74 του Κανονισμού.

2. Για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης εφαρμόζεται σύστημα διαχείρισης απάτης με καθορισμένες αρμοδιότητες, μέτρα και μηχανισμούς αναφοράς στις διαδικασίες του/των Εγχειριδίου/ων Διαδικασιών ΣΔΕ, διασφαλίζεται η συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς και τις υπηρεσίες της Επιτροπής, καθώς και η εκπαίδευση των στελεχών των εμπλεκόμενων Αρχών/φορέων.

3. Το Εσωτερικό Δίκτυο Συνεργασίας για την Καταπολέμηση της Απάτης μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών, που συγκροτείται με βάση το άρθρο 22 λειτουργεί ως μηχανισμός υποστήριξης του έργου των Διαχειριστικών Αρχών για να διασφαλίζεται η εφαρμογή των μέτρων καταπολέμησης της απάτης και να αξιολογείται η αποτελεσματικότητά τους. Το Δίκτυο λειτουργεί με στόχο την ανάπτυξη συναντίληψης σε θέματα πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης, όπως επίσης για την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και καλών πρακτικών σε σχέση με την εφαρμογή των προβλεπόμενων σχετικών διαδικασιών, την επίλυση προβλημάτων, και την περαιτέρω βελτίωση και προσαρμογή τους. Η ανταλλαγή πληροφοριών και η μεταφορά τεχνογνωσίας μεταξύ των μελών του Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας για την Καταπολέμηση της Απάτης γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «ΔΙΑΥΛΟΣ».

4. Νέα μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης που κρίνεται σκόπιμο να υιοθετηθούν κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, ενσωματώνονται στα ΣΔΕ των Προγραμμάτων.

Ειδικά για τα Προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΣ, εξαιρουμένων των Προγραμμάτων INTERREG, η υφιστάμενη Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, επικαιροποιείται, εφόσον απαιτείται, υπό την ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης της ΕΑΣ.

Η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σχετικά με νέα μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της απάτης πραγματοποιείται με τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου της OLAF για την εφαρμογή του άρθρου 325 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποβάλλεται ετησίως μέσω της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ)/AFCOS.

5. Για την πρόληψη της απάτης για κατηγορίες προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ ισχύουν οι υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 26 και 40.

6. Για τα θέματα παρατυπιών και απάτης, οι αρμόδιες Αρχές/φορείς για τη διαχείριση και τον έλεγχο των Προγραμμάτων δύνανται να αξιοποιούν το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) και το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), και να αντλούν στοιχεία από πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 47 μέσω διαλειτουργικότητας.

7. Για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 ισχύει η ενισχυμένη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, όπως θεσμοθετήθηκε με τον ν. 4786/2021 (Α' 43).

8. Η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχουν την αναγκαία πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 69 του Κανονισμού σχετικά με τις περιπτώσεις απάτης.

### **Άρθρο 39**

#### **Μηχανισμός καταγγελιών**

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης, έχει την ευθύνη, ώστε το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων να διασφαλίζει την εξέταση των καταγγελιών, οι οποίες εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Προγραμμάτων. Προκειμένου να απλοποιηθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, η καταχώριση των καταγγελιών και των πορισμάτων εξέτασης, η ανταλλαγή πληροφοριών και η διαβίβαση των σχετικών εγγράφων πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικό τρόπο από εξουσιοδοτημένους χρήστες, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ).

Για τον σκοπό αυτό, η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης συνεργάζεται με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο, προκειμένου να περιγραφούν στο Εγχειρίδιο διαδικασιών του ΣΔΕ το πεδίο εφαρμογής, οι κανόνες και οι διαδικασίες που σχετίζονται με την υποδοχή και εξέταση των καταγγελιών.

### **Άρθρο 40**

#### **Σύγκρουση συμφερόντων**

1. Το προσωπικό που υπηρετεί σε Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος, στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ και σε Ενδιάμεσους Φορείς και έχει αρμοδιότητα για την αξιολόγηση πράξεων, τις επαληθεύσεις και τις πληρωμές, υποχρεούται να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια που συνιστά σύγκρουση συμφερόντων, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014

και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (Δημοσιονομικός Κανονισμός) (L 193/1).

2. Για το προσωπικό της παρ. 1 ισχύει η υποχρέωση υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων της παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

## **Άρθρο 41**

### **Πλαίσιο Επίδοσης και Δείκτες**

1. Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 για κάθε Πρόγραμμα καθορίζεται Πλαίσιο Επίδοσης που περιλαμβάνει όλους τους δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων του Προγράμματος, τα ορόσημα και τους στόχους κατηγοριοποιημένους ανά ειδικό στόχο και επιτρέπει την παρακολούθηση, την κατάρτιση εκθέσεων και την αξιολόγηση της επίδοσης του Προγράμματος.

2. Η καταχώριση, η αποθήκευση και παρακολούθηση των απαιτούμενων από το Παράρτημα XVII του Κανονισμού δεδομένων των δεικτών και του Πλαισίου Επίδοσης γίνεται μέσω του ΟΠΣ, σύμφωνα με το άρθρο 43.

3. Η ΕΑΣ εκδίδει έγγραφα εργασίας, κατευθύνσεις, οδηγίες και αναφορές για τους δείκτες των Προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου και λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα διασφάλισης της ποιότητας των σχετικών τηρούμενων στοιχείων, πρόληψης και αποφυγής εφαρμογής μέτρων αναστολής πληρωμών ή δημοσιονομικών διορθώσεων δυνάμει της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 97 και της περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 104 του Κανονισμού.

## **Άρθρο 42**

### **Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα**

1. Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων υπέχει θέση «Υπευθύνου Επεξεργασίας», σύμφωνα με την περ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27<sup>ης</sup> Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119/1), για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα - που τηρούνται και διακινούνται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων ΟΠΣ, ΟΠΣΚΕ και ΠΣΣΚΕΗΣ - των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Χ.Μ. ΕΟΧ) και υλοποιούνται στο πλαίσιο των σχετικών Προγραμμάτων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η διαχείριση των Προγραμμάτων αυτών, καθώς και η άσκηση αξιολόγησης και ελέγχου ως προς την εν λόγω διαχείριση.

2. Η Εθνική Αρχή Συντονισμού, οι Ειδικές Υπηρεσίες, οι Ενδιάμεσοι Φορείς και οι Δικαιούχοι, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, υποχρεούνται να συμμορφώνονται πλήρως στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους προς τις οδηγίες και τις υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας», καθώς και προς την κείμενη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία κατά τη διαχείριση των ανωτέρω πράξεων.

Όλοι οι μη εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων φορείς (Ειδικές Υπηρεσίες, Ενδιάμεσοι Φορείς και Δικαιούχοι) ως προς τις πράξεις τις οποίες διενεργούν για την εξυπηρέτηση του σκοπού επεξεργασίας της παρ. 1, υπέχουν θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» για λογαριασμό του

«Υπεύθυνου Επεξεργασίας» της παρ. 1, σύμφωνα με την περ. 8 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27<sup>ης</sup> Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και υποχρεούνται να συμμορφώνονται πλήρως, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, προς τις οδηγίες και τις υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας», καθώς και προς τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία κατά τη διαχείριση των ανωτέρω πράξεων.

Η επεξεργασία από τους εκτελούντες την επεξεργασία διέπεται από νομική πράξη υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης ή του Κράτους Μέλους, που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και καθορίζει το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του υπευθύνου επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία. Η νομική αυτή πράξη λαμβάνει τη μορφή της Απόφασης Ένταξης αναφορικά με τους δικαιούχους και της Απόφασης Ανάθεσης αναφορικά με τις Ειδικές Υπηρεσίες και τους Ενδιάμεσους Φορείς, όπου σε σχετικό Παράρτημα προβλέπονται όλα τα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η επεξεργασία από τους υποεκτελούντες την επεξεργασία που προσλαμβάνονται από τον εκτελούντα την επεξεργασία διέπεται από την ίδια νομική πράξη και δεσμεύει κατά τον ίδιο τρόπο τα εμπλεκόμενα μέρη.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται «Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων», σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27<sup>ης</sup> Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), για όλες τις υπηρεσίες της παρ. 2 του παρόντος και ρυθμίζονται ζητήματα όπως η θέση, τα καθήκοντά του, η διάρκεια της θητείας του και άλλα ειδικότερα σχετικά θέματα.

4. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους σκοπούς της διαχείρισης των Προγραμμάτων που αναφέρονται στην παρ. 1 και της άσκησης αξιολόγησης και ελέγχου ως προς την εν λόγω διαχείριση, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των περ. γ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 6 και της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων.

5. Οι παρ. 1 έως 4 εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

### ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

#### Άρθρο 43

##### Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)

1. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) είναι το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για την ηλεκτρονική καταχώριση και αποθήκευση των δεδομένων τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους σχετικά με τις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από τα Ταμεία, σύμφωνα με το Παράρτημα XVII του Κανονισμού.

2. Επιπλέον στο ΟΠΣ καταχωρίζονται και δεδομένα που αφορούν στα προγράμματα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ-ΕΟΧ), στις δράσεις και τα έργα του μηχανισμού Συνδέοντας την Ευρώπη, του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το ΟΠΣ επίσης φιλοξενεί τις δράσεις και τα έργα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

3. Η αρμοδιότητα για την καταχώριση των δεδομένων στο ΟΠΣ ανήκει στις Αρχές και στους φορείς που εφαρμόζουν τις διαδικασίες των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). Το ΟΠΣ διασφαλίζει την προστασία, την ακεραιότητα, τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των δεδομένων αυτών και την ταυτοποίηση των χρηστών του.

4. Το ΟΠΣ διασφαλίζει την τήρηση απαραίτητων εγγράφων για τη διαδρομή ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 69 του Κανονισμού.

5. Μέσω του ΟΠΣ πραγματοποιείται η ηλεκτρονική ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των δικαιούχων και των αρμόδιων Αρχών σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 69 του Κανονισμού, καθώς και η επικοινωνία των απαιτούμενων πληροφοριών με το σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων της Επιτροπής («SFC2021») σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 69, το Παράρτημα XV, το άρθρο 42 του Κανονισμού και το άρθρο 32 του Κανονισμού INTERREG.

6. Το ΟΠΣ διασφαλίζει τη δημοσίευση στοιχείων προόδου υλοποίησης πράξεων είτε απευθείας σε διαδικτυακούς κόμβους, είτε με τη μορφή ανοιχτών/διασυνδεδεμένων δεδομένων για τις πράξεις που έχουν καταχωριστεί σε αυτό.

7. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσω της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής και Ψηφιακής Υποστήριξης του άρθρου 15, αναλαμβάνει την εποπτεία της παραγωγικής λειτουργίας του ΟΠΣ, τη φιλοξενία των εξυπηρετητών του ΟΠΣ, του δικτυακού εξοπλισμού, την τεχνική υποστήριξη του κεντρικού εξοπλισμού και του λογισμικού υποδομής, τις απαραίτητες προμήθειες σε εξοπλισμούς και λογισμικά, την παροχή υπηρεσιών για τη δικτυακή σύνδεση του ΟΠΣ με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δημοσίου, την ανάπτυξη και συντήρηση του επιχειρησιακού λογισμικού, καθώς και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων. Επιπλέον αναλαμβάνει τη συγκέντρωση των απαιτήσεων των χρηστών του ΟΠΣ, την ανάλυση και τον σχεδιασμό του Πληροφοριακού Συστήματος και των προσαρμογών του, την εκπαίδευση και υποστήριξη των χρηστών, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της παραγωγικής λειτουργίας του, τη διενέργεια στατιστικών αναλύσεων και την αξιοποίηση των δεδομένων για τις ανάγκες των Προγραμμάτων. Το πληροφοριακό σύστημα του ΟΠΣ φιλοξενείται στις υποδομές του Υπολογιστικού Κέντρου της ΜΟΔ ΑΕ, η οποία παρέχει και την τεχνική υποστήριξη.

#### **Άρθρο 44**

##### **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΟΠΣ-Π.Δ.Ε (e-pde)**

Στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ-ΠΔΕ ή «e-pde»), που λειτουργεί με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στον προγραμματισμό, την εκτέλεση και παρακολούθηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, στη χρηματοδότηση και τις



πληρωμές των Δικαιούχων και των αναδόχων τους, καθώς και οι σχετικές ενέργειες των εμπλεκόμενων φορέων χρηματοδότησης και υλοποίησης.

#### **Άρθρο 45**

##### **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ)**

1. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής ή τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής. Οι διαδικασίες προδιαγράφονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, ώστε να είναι σύμφωνες με τους ενωσιακούς κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων και των κρατικών ενισχύσεων.
2. Με τις σχετικές προσκλήσεις του άρθρου 36 προσδιορίζονται τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο Σύστημα ΟΠΣΚΕ, ο χρόνος υποβολής τους, οι ευθύνες των υπόχρεων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για τη διαχείριση κάθε δράσης.
3. Το σύστημα ΟΠΣΚΕ διασυνδέεται με συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης για την ανταλλαγή των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 47.
4. Το σύστημα ΟΠΣΚΕ, με βάση τους κανόνες διαφάνειας όπως ορίζονται από τους κανονισμούς κρατικών ενισχύσεων, δύναται να δημοσιεύει στοιχεία πράξεων κρατικών ενισχύσεων είτε απευθείας σε διαδικτυακούς κόμβους είτε με τη μορφή ανοιχτών/διασυνδεδεμένων δεδομένων.
5. Την εποπτεία της παραγωγικής λειτουργίας του ΟΠΣΚΕ, τη φιλοξενία των εξυπηρετητών του ΟΠΣΚΕ, του δικτυακού εξοπλισμού, την τεχνική υποστήριξη του κεντρικού εξοπλισμού και του λογισμικού υποδομής, την παροχή υπηρεσιών για τη δικτυακή σύνδεση του ΟΠΣΚΕ με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δημοσίου, την ανάπτυξη και συντήρηση του επιχειρησιακού λογισμικού και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων, τη συγκέντρωση των απαιτήσεων των χρηστών, την ανάλυση και τον σχεδιασμό του Πληροφοριακού Συστήματος και των προσαρμογών του, τη συντήρηση και ανάπτυξη του επιχειρησιακού λογισμικού, την εκπαίδευση των χρηστών, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της παραγωγικής λειτουργίας, τη διενέργεια στατιστικών αναλύσεων και την αξιοποίηση των δεδομένων, την ανάλυση και τον προγραμματισμό για περαιτέρω βελτιώσεις της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας του ΟΠΣΚΕ, καθώς και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων, αναλαμβάνει η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω της αρμόδιας για τις κρατικές ενισχύσεις Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων του άρθρου 15. Για την τεχνική ανάπτυξη του ΠΣΚΕ, συνεργάζεται με τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης (ΜΟΔ).
6. Η χρήση του ΟΠΣΚΕ είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που υλοποιούν δράσεις κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας. Επιπλέον στο ΟΠΣΚΕ δύναται να καταχωρίζονται και δεδομένα που αφορούν σε προγράμματα, δράσεις ή έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, όπως το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τον τακτικό προϋπολογισμό.

## Άρθρο 46

### Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ)

1. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ τηρεί Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), στο οποίο καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν τον έλεγχο σώρευσης για την παρακολούθηση της τήρησης των Κανονισμών Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (L 352/1), αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα (L 352/9), αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (L 190/45) και αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (L 114/8).
2. Η χρήση του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 1 για την καταχώριση και τον έλεγχο σώρευσης των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που τις χορηγούν, ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης.
3. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ διασφαλίζει τη δυνατότητα διασύνδεσης του εν λόγω συστήματος με το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων της υποπαρ. Β.8 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).
4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

## Άρθρο 47

### Διαλειτουργικότητα πληροφοριακών συστημάτων

1. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) διαλειτουργεί υποχρεωτικά και με υψηλή διαθεσιμότητα με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ-ΠΔΕ ή «e-rde»), το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) (Δημοσίων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών), το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), τα Πληροφοριακά Συστήματα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων της Δημοσίας Διοίκησης, την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης ΑΕ (ΗΔΙΚΑ ΑΕ), τα πληροφοριακά συστήματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (ΕΜΕπ), το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», καθώς και με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «Ταμείο Ανάκαμψης» (ΟΠΣ ΤΑ). Το ΟΠΣ 2021-2027 δύναται να διαλειτουργεί και με άλλα πληροφοριακά συστήματα για την άντληση και ανταλλαγή πληροφοριών που σχετίζονται με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των πράξεων.

2. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) διαλειτουργεί με τα λοιπά συστήματα της δημόσιας διοίκησης, όπως τα αναφερόμενα στην παρ. 1, για την ανταλλαγή των δεδομένων, καθώς και με το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ).

3. Οι παρ. 1 έως 2 εφαρμόζονται και για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

## **ΜΕΡΟΣ Ε΄**

### **ΧΡΗΜΑΤΟΠΡΟΕΣ**

#### **Άρθρο 48**

##### **Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων**

1. Η εθνική και ενωσιακή συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και τα Προγράμματα των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων 2021 - 2027 είναι δημόσιες επενδύσεις και χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε).

2. Η απόφαση ένταξης που εκδίδεται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 29, αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ. Η εγγραφή πραγματοποιείται από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε συλλογική απόφαση (ΣΑ) διακριτή ανά Πρόγραμμα, του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης και βαρύνει το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων. Με την εγγραφή στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων εγγράφεται πίστωση για το έτος της ένταξης τουλάχιστον ίση με το δέκα τοις εκατό (10%) του προϋπολογισμού του έργου. Η υπολειπόμενη χρηματοδότηση για το έτος ένταξης ή για τα επόμενα έτη γίνεται με την ετήσια εγγραφή πιστώσεων στο ΠΔΕ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής στον φορέα χρηματοδότησης.

3. Όλες οι πράξεις που εντάσσονται στα Περιφερειακά Προγράμματα εγγράφονται σε μία (1) συλλογική απόφαση (ΣΑ) ανά οικεία Περιφέρεια.

4. Οι χρηματοδοτήσεις (διάθεση ποσών στους λογαριασμούς κάθε συλλογικής απόφασης) των ως άνω συλλογικών αποφάσεων του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ εκτελούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος, με απόφαση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον οδηγό λειτουργίας του Κεντρικού Λογαριασμού.

5. Οι Ειδικές Υπηρεσίες δύναται να ορίζονται, με απόφαση του διατάκτη, διαχειριστές έργου/υπόλογοι για τις πληρωμές του ΠΔΕ, ως ακολούθως:

α) Για πληρωμή ποσού προς τελικό δικαιούχο πληρωμής (ανάδοχο κ.λπ.) για παροχή αγαθών/υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας με δικαιούχο την Ειδική Υπηρεσία.

β) Για πληρωμή δικαιούχων δράσεων κρατικών ενισχύσεων (Άμεση Πληρωμή), για τις οποίες η Ειδική Υπηρεσία ασκεί καθήκοντα διαχείρισης.

γ) Για μεταφορά ποσού έργου του ΠΔΕ προς δικαιούχο (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Ενδιάμεσο Φορέα, Ειδικό Λογαριασμό κ.α.) για την εκτέλεση/υλοποίηση συγκεκριμένου έργου (Έμμεση Πληρωμή). Ειδικότερα στις έμμεσες πληρωμές περιλαμβάνονται:

γα) Έμμεση Πληρωμή - Επιχορήγηση: Πληρωμή σε δικαιούχο ΝΠ, Ενδιάμεσο Φορέα κ.λπ., για την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών ενισχύσεων. Πραγματοποιείται από τον Υπόλογο/Διαχειριστή στον λογαριασμό του δικαιούχου που τηρείται σε επίπεδο έργου.

γβ) Έμμεση Πληρωμή - Ειδικός Λογαριασμός: Μεταφορά ποσού σε Ειδικό Λογαριασμό (ΕΛ) βάσει ειδικού θεσμικού πλαισίου.

6. Οι πληρωμές των έργων που χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα, πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για το ΠΔΕ και ειδικότερα την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών (Β' 2857) για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

7. Οι ενδεχόμενοι τόκοι που δημιουργούνται από τα ποσά που μεταφέρονται στους λογαριασμούς των νομικών προσώπων, σύμφωνα με την παρ. 5γ, είναι έσοδο για την πράξη, το οποίο μειώνει ισόποσα το ποσό της εθνικής χρηματοδότησης. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική χρηματοδότηση σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα απαραίτητα ποσά για την ολοκλήρωση του έργου που έχει εγκριθεί, αφαιρουμένων των λογιζομένων τόκων. Μετά την ολοκλήρωση των πληρωμών για τα ενταγμένα έργα διενεργείται εκκαθάριση με ευθύνη της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής και τυχόν αχρησιμοποίητα υπόλοιπα επιστρέφονται στα έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

8. α) Η Βουλή των Ελλήνων μπορεί να συμμετέχει στα Προγράμματα της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και στα λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συμμετοχή της Βουλής των Ελλήνων στα προγράμματα αυτά πραγματοποιείται μέσω της Υπηρεσίας Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της Βουλής των Ελλήνων ως αναθέτουσα αρχή και ως δικαιούχος.

β) Η εγγραφή έργων στο εκάστοτε ετήσιο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων με φορέα εκτέλεσης τη Βουλή των Ελλήνων μέσω της Υπηρεσίας Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από πρόταση του συντονιστή της Υπηρεσίας Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Οι πιστώσεις των έργων αυτών, που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, εγγράφονται σε αντίστοιχη συλλογική απόφαση (ΣΑ) της Βουλής των Ελλήνων.

γ) Οι ανεξάρτητες αρχές που προβλέπονται στο Σύνταγμα ή έχουν θεσπιστεί με νόμο και οι οποίες συμμετέχουν στα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 και στα λοιπά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να χρηματοδοτούνται για τον σκοπό αυτόν μέσω της συλλογικής απόφασης (ΣΑ) της Βουλής των Ελλήνων.

9. Στις συλλογικές αποφάσεις του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων εγγράφονται οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016 (Α'

117), οι οποίες δύνανται να συγχρηματοδοτηθούν από Προγράμματα του ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027.

10. Στις περιπτώσεις εμμέσων πληρωμών που πραγματοποιούνται από τους φορείς, μέσω εμπορικών τραπεζών ή μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος (εκτός Επενδύσεων), τηρούνται υποχρεωτικά διακριτοί λογαριασμοί για κάθε ενάρθρο έργο του ΠΔΕ.

11. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων με ανάκτηση, βεβαιώνονται από τις αρμόδιες ΔΟΥ και κατατίθενται σε λογαριασμό ιδίων εσόδων ΠΔΕ στην Τράπεζα της Ελλάδος. Κατά την κατάθεση/μεταφορά των εν λόγω ποσών, καθίσταται υποχρεωτική, στα σχόλια της πίστωσης, η αναγραφή του σχετικού ενάρθρου.

## **Άρθρο 49**

### **Πληρωμές στους δικαιούχους**

1. Η Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση, ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες οφειλόμενο ποσό το αργότερο ογδόντα (80) ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο. Η προθεσμία μπορεί να διακοπεί εάν οι πληροφορίες που υποβάλλει ο δικαιούχος δεν επιτρέπουν στη Διαχειριστική Αρχή να εξακριβώσει κατά πόσον οφείλεται το ποσό. Σε ό,τι αφορά στις πράξεις ΣΔΙΤ, οι πληρωμές πραγματοποιούνται σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που δημιουργείται ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό στο όνομα του δικαιούχου για χρήση σύμφωνα με τη συμφωνία ΣΔΙΤ.

2. Το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ και τα Προγράμματα των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων δεν υπόκειται σε αφαίρεση, ή παρακράτηση λόγω οφειλών προς το Δημόσιο και οποιονδήποτε φορέα του δημοσίου τομέα, καθώς και προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.

3. Οι πληρωμές στους δικαιούχους καταβάλλονται μόνο με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με τις γενικά ισχύουσες διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

4. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στις παρ. 2 και 3, δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για την πληρωμή πράξεων μέχρι του ποσού των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

5. Οι διατάξεις της παρούσας είναι ειδικότερες και κατισχύουν κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

## **ΜΕΡΟΣ ΣΤ'**

### **ΜΟΝΑΔΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΜΟΔ ΑΕ)**

## Άρθρο 50

### Αρμοδιότητες και θέματα προσωπικού της ΜΟΔ ΑΕ - Τροποποιήσεις του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ

1. Στο άρθρο 1 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η περ. γ) τροποποιείται, αφενός με την πρόβλεψη υποστήριξης των φορέων διαχείρισης, ως προς την ενίσχυση της διαχειριστικής ικανότητας και οργάνωσης αυτών, αφετέρου με την πρόβλεψη παροχής ενεργειών υποστήριξης προς τους δικαιούχους των Προγραμμάτων εν γένει, και διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Υποστηρίζει τους φορείς διαχείρισης και τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ως προς την ενίσχυση της διαχειριστικής ικανότητας και οργάνωσης, καθώς και τους δικαιούχους των Προγραμμάτων με την παροχή τεχνολογίας, ενεργειών υποστήριξης, αλλά και μέσω δράσεων τεχνικής βοήθειας για τη βελτίωση της επιχειρησιακής τους ικανότητας ως προς την ωρίμανση και υλοποίηση των πράξεων.».

β) Η περ. στ) τροποποιείται αφενός εισάγοντας την πρόβλεψη για την παροχή τεχνικής υποστήριξης εκ μέρους της ΜΟΔ ΑΕ των κεντρικών και λοιπών πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων και των αναγκαίων αναβαθμίσεων και αφετέρου εισάγοντας την πρόβλεψη για την σύναψη συμβάσεων εκ μέρους της ΜΟΔ ΑΕ για προμήθειες που αφορούν σε εξοπλισμό που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» και διαμορφώνεται ως εξής:

«στ. Δύναται να υποστηρίζει τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την οργάνωση των πληροφοριακών συστημάτων των εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων, σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση επιχειρησιακά αρμόδιες Υπηρεσίες. Παρέχει τεχνική υποστήριξη και επίλυση τυχόν προβλημάτων των κεντρικών και λοιπών πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων και των αναγκαίων αναβαθμίσεων και προμηθειών του κεντρικού εξοπλισμού εξυπηρετητών, του περιφερειακού εξοπλισμού και του κατά περίπτωση κεντρικού λογισμικού υποδομής και αυτοματισμών γραφείου που απαιτείται για την αποτελεσματική διοικητική και πληροφοριακή παρακολούθηση των Προγραμμάτων. Οι προμήθειες του ως άνω εξοπλισμού και λογισμικού, χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξης Δικαιούχων».

Υποστηρίζει την παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων και εξυπηρετητών των δομών του ΕΣΠΑ. Δύναται να παρέχει υπηρεσίες φιλοξενίας και υποστήριξης σε Δικαιούχους.».

γ) Στην υποπερ. γγ) της περ. ιη) τροποποιείται η χρονική διάρκεια σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, εισάγονται τέσσερα νέα εδάφια και η υποπερ. γγ) διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«γγ. Για την υποστήριξη της επίβλεψης έργων δύναται να χρησιμοποιεί εξειδικευμένα στελέχη από τον ιδιωτικό τομέα ως βοηθούς επίβλεψης των έργων που υποστηρίζει, εάν δεν υφίστανται στην περιοχή εκτέλεσης του έργου κατάλληλα στελέχη εγγεγραμμένα στο Μητρώο της παρ. 4 του άρθρου 136Α του

ν. 4412/2016. Για τον σκοπό αυτό, η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. συστήνει μητρώο φυσικών προσώπων για την υλοποίηση των κάθε είδους, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, έργων που αναλαμβάνει. Η διαδικασία εγγραφής τήρησης και επιλογής του Μητρώου εξειδικεύεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας της προηγούμενης παραγράφου. Η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης έργου με στελέχη της απαιτούμενης ειδικότητας που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο της για τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α` 206).

Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, προβλέπεται με απόφαση του ΔΣ της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. η πρόσληψη ενός νομικού συμβούλου, ως εξειδικευμένου επιστήμονα, με σύμβαση αορίστου χρόνου. Ως απαιτούμενα προσόντα ορίζονται η μεγάλη εμπειρία, η εικοσαετής τουλάχιστον άσκηση δικηγορίας που αποδεικνύεται με την εγγραφή στα μητρώα δικηγορικού συλλόγου, καθώς και η ειδίκευση σε θέματα δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αποδεικνύεται με σχετικές μεταπτυχιακές σπουδές. Στον προσληφθέντα δεν εμποδίζεται η άσκηση ελεύθερης δικηγορίας με την προϋπόθεση της μη σύγκρουσης συμφερόντων με τα θέματα που χειρίζεται η Μ.Ο.Δ. Α.Ε.

Η ΜΟΔ ΑΕ δύναται να ασκεί καθήκοντα δικαιούχου ενεργειών τεχνικής βοήθειας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξης Δικαιούχων», καθώς και στο πλαίσιο των αξόνων Τεχνικής βοήθειας των λοιπών Προγραμμάτων».

2. Η περ. ζ) του άρθρου 8 του καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 τροποποιείται αφενός με την πρόβλεψη της δυνατότητας απόσπασης του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και σε φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού όπως και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, αφετέρου, με την πρόβλεψη της έκδοσης κοινής απόφασης των οργάνων των φορέων προέλευσης και υποδοχής του αποσπώμενου υπαλλήλου, κατόπιν αίτησης του τελευταίου και διατύπωσης της σύμφωνης γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«ζ) Επιτρέπεται η απόσπαση του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της ΜΟΔ ΑΕ σε φορείς ή υπηρεσίες του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε φορείς και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ανεξάρτητες αρχές και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, για την υποστήριξη στον σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), μέχρι ποσοστού 4% υπολογιζόμενου επί του συνόλου του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Εταιρείας. Η απόσπαση γίνεται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των φορέων προέλευσης και υποδοχής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ. Η άρση της υφιστάμενης απόσπασης από την υπηρεσία από όπου θα γίνει η απόσπαση ενσωματώνεται στην κοινή απόφαση απόσπασης. Η διάρκεια της απόφασης είναι πενταετής, δυνάμει να ανανεώνεται. Το κόστος μισθοδοσίας του αποσπώμενου προσωπικού βαρύνει τον φορέα υποδοχής, εκτός αν άλλως ορίζεται ρητά σε ειδικές διατάξεις.»

## ΜΕΡΟΣ Ζ'

### ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

**Άρθρο 51****Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και κατόπιν πρότασης του αρμοδίου οργάνου στο οποίο υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία και σχετική επεξεργασία της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης, οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και η Εθνική Αρχή Συντονισμού, που υπάγονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, διαρθρώνονται, αναδιαρθρώνονται, καταργούνται ή συγχωνεύονται υπηρεσιακές μονάδες, ιδίως οι ομοειδείς, κατανέμονται οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες σε υπηρεσιακές μονάδες, ορίζεται η διάρθρωση των συνιστώμενων με τον παρόντα και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.
2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του οικείου Υπουργού, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και κατόπιν πρότασης του αρμοδίου οργάνου στο οποίο υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία και σχετική επεξεργασία της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης, οι λοιπές Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος που δεν υπάγονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, διαρθρώνονται, αναδιαρθρώνονται, καταργούνται ή συγχωνεύονται υπηρεσιακές μονάδες, ιδίως οι ομοειδείς, κατανέμονται οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες σε υπηρεσιακές μονάδες, ορίζεται η διάρθρωση των συνιστώμενων με τον παρόντα και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Από την παρούσα δεν θίγεται η παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4375/2016 (Α' 51).
3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και κατόπιν πρότασης του οικείου Περιφερειάρχη της Περιφέρειας στην οποία υπάγεται κάθε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφερειακού Προγράμματος και σχετική επεξεργασία της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης της ΕΑΣ, οι ανωτέρω Ειδικές Υπηρεσίες, διαρθρώνονται, αναδιαρθρώνονται, καταργούνται ή συγχωνεύονται υπηρεσιακές μονάδες, ιδίως οι ομοειδείς, κατανέμονται οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες σε υπηρεσιακές μονάδες, ορίζεται η διάρθρωση των συνιστώμενων με τον παρόντα και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.
4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του οικείου Υπουργού, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και κατόπιν πρότασης του αρμοδίου οργάνου στο οποίο υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ» και σχετική επεξεργασία της αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής και Ψηφιακής Υποστήριξης, οι ανωτέρω Ειδικές Υπηρεσίες, διαρθρώνονται, αναδιαρθρώνονται, καταργούνται ή συγχωνεύονται υπηρεσιακές μονάδες, ιδίως οι ομοειδείς, κατανέμονται οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες σε υπηρεσιακές μονάδες, ορίζεται η διάρθρωση των συνιστώμενων με τον παρόντα και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.
5. Με απόφαση του οργάνου στο οποίο υπάγεται η Διαχειριστική Αρχή, εκδίδονται οι προβλεπόμενες στο άρθρο 6 προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων.



6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή του οικείου Περιφερειάρχη δύναται να ορίζονται Ενδιάμεσοι Φορείς για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής υπό την εποπτεία αυτής.

7. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να ορίζονται Ενδιάμεσοι Φορείς για την εκτέλεση καθηκόντων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων (Ε.Υ.ΣΥ.Δ.-Μ.Ε.Υ.), τα οποία εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής, υπό την εποπτεία αυτής.

8. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να ορίζονται Ενδιάμεσοι Φορείς για την εκτέλεση καθηκόντων διαχείρισης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» υπό την εποπτεία αυτής.

9. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η συγκρότηση της Ε.Δ.ΕΛ., τα θέματα λειτουργίας της Ε.Δ.ΕΛ. και των οργανικών μονάδων που την υποστηρίζουν, οι σχετικές διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, η λήψη λοιπών διορθωτικών μέτρων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 12 και 13.

10. Με κοινές αποφάσεις των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών που εποπτεύουν τις Διαχειριστικές Αρχές Προγραμμάτων και του αρμόδιου Περιφερειάρχη που εποπτεύει τη Διαχειριστική Αρχή του οικείου Περιφερειακού Προγράμματος εκδίδεται η κοινή πρόσκληση για την υποβολή στρατηγικής ΤΑΠΤΟΚ, στην περίπτωση που η στρατηγική αφορά στην ίδια περιοχή παρέμβασης, και προβλέπονται η συγκρότηση Κοινής Επιτροπής για την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής του άρθρου 20, στην οποία ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο, οι αρμοδιότητες, η οργάνωση και λειτουργία της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

11. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ συγκροτούνται τα Θεματικά Δίκτυα και ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο, οι αρμοδιότητες, η οργάνωση και η λειτουργία τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

12. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη όπου υπάγεται η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος, έπειτα από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το Πρόγραμμα, συγκροτείται η Επιτροπή Παρακολούθησης για το Πρόγραμμα.

13. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται η σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης, ο ορισμός εκπροσώπων στα κοινά όργανα, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για τα Προγράμματα INTERREG.

14. Για κάθε ένα από τα πέντε (5) Προγράμματα INTERREG που τελούν υπό την ευθύνη διαχείρισης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων INTERREG, όπως αυτά προσδιορίζονται στις υποπερ. εα) έως εε) της περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 3, το ελληνικό τμήμα της Επιτροπής Παρακολούθησης συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων INTERREG.

15. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζεται η ειδική διαδικασία για την υποβολή και την αξιολόγηση των ενστάσεων των Δικαιούχων Προγραμμάτων επί των αιτήσεων ένταξής τους στα αντίστοιχα Προγράμματα.

16. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξειδικεύεται η διαδικασία ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων, καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής των συμβάσεων προς έλεγχο και οι προϋποθέσεις απαλλαγής από αυτόν, οι προθεσμίες ολοκλήρωσης του ελέγχου, καθώς και κάθε σχετικό θέμα εφαρμογής των ελέγχων αυτών.

17. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

18. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης και ελέγχων, τα αντίστοιχα όργανα, οι διαδικασίες έγκρισης των σχετικών εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες και τα όργανα έγκρισης των δημοσιονομικών διορθώσεων, η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, τα κριτήρια και οι κλίμακες εφαρμογής των κατ' αποκοπή δημοσιονομικών διορθώσεων και κάθε σχετικό θέμα.

19. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να καθορίζονται οι επιλέξιμες κατηγορίες ενεργειών τεχνικής βοήθειας, τα όρια χρηματοδότησης ανά κατηγορία ενεργειών, οι κατηγορίες δαπανών για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και το σκέλος που καλύπτεται από εθνικούς πόρους, οι διαδικασίες δημοσιότητας που εφαρμόζονται για την ανάθεση προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ειδικά για τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων ισχύει η παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α' 157).

20. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, δύνανται να συγκροτούνται επιτροπές ή ομάδες εργασίας και να ορίζονται εμπειρογνώμονες ή/και αξιολογητές στο πλαίσιο ενεργειών τεχνικής βοήθειας του άρθρου 34 για την υποβοήθηση του έργου των Ειδικών Υπηρεσιών ή της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ή της Ειδικής Υπηρεσίας «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

21. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών δύνανται να ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση των παρ. 3, 9, 10 του άρθρου 1 και της παρ. 2 του άρθρου 11, της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), τα χιλιομετρικά όρια για μετακίνηση εντός και εκτός έδρας, το επιτρεπόμενο όριο των ημερών μετακίνησης εκτός έδρας, το καθεστώς αναγνώρισης εξόδων διανυκτέρευσης, καθώς και οι όροι καταβολής της ημερήσιας αποζημίωσης, για τις μετακινήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενεργειών τεχνικής βοήθειας του ΕΣΠΑ και των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων του ΕΟΧ και του Μηχανισμού «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη». Μέχρι την έκδοση της ως άνω απόφασης εφαρμόζεται η κοινή απόφαση υπό στοιχεία 2/68332/ΔΕΠ (Β' 2943) για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των ΠΑΑ και ΕΠΑΛΘ, του ΕΟΧ και του Μηχανισμού Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη.

22. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται και εξειδικεύονται τα ειδικά θέματα που αφορούν στη ρήτρα αμεροληψίας και στα ζητήματα πρόληψης της σύγκρουσης συμφερόντων.

23. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην προσαρμογή του ΟΠΣ 2021-2027 στις ιδιαίτερες απαιτήσεις της διαχείρισης και της παρακολούθησης των Προγραμμάτων INTERREG, τα δικαιώματα πρόσβασης των εθνικών Αρχών των κρατών - εταίρων, καθώς και στη διασύνδεση του ΟΠΣ με τυχόν επιμέρους πληροφοριακά συστήματα των Προγραμμάτων συνεργασίας, στα οποία μετέχει η Ελλάδα, με βάση τις ειδικές απαιτήσεις των συνεργαζόμενων ανά Πρόγραμμα χωρών.

24. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του ΟΠΣΚΕ.

25. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ).

26. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Εσωτερικών, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, καθορίζονται η μέθοδος και το σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, καθώς και ο προσδιορισμός τυχόν επιπλέον ανταμοιβής του συνόλου του προσωπικού που στελεχώνει όλες τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών που ασκούν αρμοδιότητες επιτελικής δομής σύμφωνα με το άρθρο 17, σε περίπτωση επίτευξης στόχων.

27. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του αρμόδιου κάθε φορά Υπουργού, μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες, τους όρους, τα όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, παρακολούθηση, χρηματοδότηση, υλοποίηση ή άλλη συναφή ενέργεια που συνδέεται με την υλοποίηση πράξεων, οι οποίες συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, προγραμμάτων του ΕΟΧ, άλλων ευρωπαϊκών ταμείων ή διεθνών ή διακρατικών προγραμμάτων.

28. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών καθορίζονται τα ειδικά θέματα για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του μητρώου αξιολογητών του άρθρου 9, όπως ιδίως τα προσόντα των προσκαλούμενων, η απαιτούμενη εμπειρία, η ρήτρα αμεροληψίας και σύγκρουσης συμφερόντων, οι διαδικασίες εκπαίδευσης και εξετάσεων, όπως επίσης το ύψος και κάθε σχετικό θέμα για την αποζημίωση των μελών του μητρώου αξιολογητών. Η αποζημίωση της παρούσας δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4354/2015 (Α' 176) και ειδικότερα στο άρθρο 21 αυτού.

## **Άρθρο 52**

### **Τελικές διατάξεις**

1. Η προβλεπόμενη στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 (Α' 265) «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος “Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή”» και

αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

2. Η προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος “Ανταγωνιστικότητα”» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

3. Η προβλεπόμενη στην παρ. 7 του άρθρου 53 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος “Ψηφιακός Μετασχηματισμός”» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

4. α) Η προβλεπόμενη στην παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» διασπάται σε δύο ειδικές υπηρεσίες ως ακολούθως:

αα) «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων “Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή”» και “Πολιτική Προστασία”», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες Ενδιάμεσου Φορέα, των αξόνων προτεραιότητας 10, 11, 12, 13 και 14B, καθώς και του άξονα προτεραιότητας 14, με εξαίρεση τις εκχωρηθείσες δράσεις στις δεκατρείς (13) Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων κατ’ εφαρμογή του άρθρου 13 του ν. 4314/2014 και των δράσεων Τεχνικής Βοήθειας αρμοδιότητας του Τομέα Περιβάλλοντος των αξόνων προτεραιότητας 15 και 16 του ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την έκδοση του παρόντος, για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και αρμοδιότητες διαχείρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, ως Διαχειριστική Αρχή των Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, και

αβ) «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος “Μεταφορές”», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, ως Διαχειριστική Αρχή του οικείου Προγράμματος. Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» που προβλέπονται στον ν. 4314/2014.

β) Στην «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων “Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή” και “Πολιτική Προστασία”», μεταφέρεται ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η υποδιεύθυνση Τομέα Περιβάλλοντος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014-2020 (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020), όπως έχει διαμορφωθεί κατά την έκδοση του παρόντος. Στην «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος “Μεταφορές”» μεταφέρεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού της Ειδικής

Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, εκτός της Υποδιεύθυνσης Τομέα Περιβάλλοντος, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την έκδοση του παρόντος .

γ) Για την οργάνωση και λειτουργία των δύο νέων Ειδικών Υπηρεσιών αξιοποιούνται πόροι της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020, μέχρι την ενεργοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας των Προγραμμάτων της Περιόδου 2021-2027.

5. α) Στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων συνιστάται «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης Δικαιούχων», η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης της Υλοποίησης Προγραμμάτων, είναι διοικητική μονάδα επιπέδου διεύθυνσης, δεν εντάσσεται στον Οργανισμό του Υπουργείου και ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 15. Οι αρμοδιότητες της Μονάδας Δ' της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, μεταβιβάζονται στην ως άνω Ειδική Υπηρεσία.

β) Στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων συνιστάται «Ειδική Υπηρεσία Υποστήριξης και Παρακολούθησης Περιφερειακών Προγραμμάτων», η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Διαμόρφωσης Στρατηγικής-Πολιτικών-Υλοποίησης και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Προγραμμάτων, είναι διοικητική μονάδα επιπέδου διεύθυνσης υπουργείου, δεν εντάσσεται στον οργανισμό του Υπουργείου και ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 15. Οι αρμοδιότητες της Μονάδας Δ' της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, μεταβιβάζονται στην ως άνω Ειδική Υπηρεσία.

6. α) Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014 και η Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥΟΠΣ) του άρθρου 15 του ίδιου νόμου συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Ψηφιακής Υποστήριξης», όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 του παρόντος.

β) Η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, εκτός της Μονάδας Δ' σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. α της παρ. 5 του παρόντος και η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, εκτός της Μονάδας Δ' σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. β της παρ. 5 του παρόντος συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Σχεδιασμού και Συντονισμού της Εφαρμογής των Προγραμμάτων», όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 του παρόντος.

γ) Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων» και διαθέτει τις αρμοδιότητες του άρθρου 15 του παρόντος.

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ του άρθρου 15 του ν. 4314/2014, νοούνται εφεξής οι αντίστοιχες Ειδικές Υπηρεσίες του άρθρου 15 του παρόντος νόμου, σύμφωνα και με τις παρ. 5 και 6 του παρόντος άρθρου.

7. Η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ» μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος “Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα”» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου Προγράμματος, ως Διαχειριστική Αρχή σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 508/2014.

8. Συνιστάται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027», η οποία υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης και παρακολούθησης Προγραμμάτων INTERREG, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8.

9. Η προβλεπόμενη στην παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4314/2014 «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου “Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία”» με έδρα τη Θεσσαλονίκη εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες διαχείρισης έως το κλείσιμο των Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας της περιόδου 2014-2020, σύμφωνα με τον ν. 4314/2014. Επιπλέον ασκεί αρμοδιότητες για την προετοιμασία και τον σχεδιασμό των Προγραμμάτων INTERREG για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, μέχρι τη διάρθρωση της «Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027» της παρ. 7, η ολοκλήρωση της οποίας βεβαιώνεται με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται η πλήρης διάκριση λειτουργιών και αρμοδιοτήτων σε σχέση με τη νέα Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027.

10. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 7 του ν. 4314/2014 Ειδικές Υπηρεσίες των Περιφερειών με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ...», στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Περιφέρειας, μετονομάζονται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος “...”» στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Προγράμματος που προβλέπεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 3. Καθεμία από τις Υπηρεσίες αυτές αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου Προγράμματος, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, ως Διαχειριστική Αρχή. Οι ανωτέρω Ειδικές Υπηρεσίες εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο ν. 4314/2014.

11. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στους Τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ), η οποία συστάθηκε με την υπ’ αρ. 15137/30.7.2008 (Β` 1540) κοινή απόφαση, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας». Η ανωτέρω Ειδική Υπηρεσία εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην κοινή υπουργική απόφαση σύστασης, όπως ισχύει και στις τυχόν αποφάσεις εκχώρησης αρμοδιοτήτων Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

12. Η προβλεπόμενη στην παρ. 13 του άρθρου 18 του ν. 4314/2014 Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Πολιτικής Προστασίας», μετονομάζεται σε «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας».

13. Η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέα Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας», η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» και η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης», οι οποίες συστάθηκαν σύμφωνα με τις παρ. 6α), 6β) και 6γ) του άρθρου 18 του ν. 4314/2014, συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων».

14. Η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Ενέργειας» και η Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος», οι οποίες συστάθηκαν σύμφωνα με τις παρ. 7α) και 7β) του άρθρου 18 του ν. 4314/2014 συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

15. Το προσωπικό που κατά τη δημοσίευση του παρόντος υπηρετούσε στις Ειδικές Υπηρεσίες που συγχωνεύονται, αποσπάται αυτοδίκαια στις νέες Ειδικές Υπηρεσίες που συνιστώνται.

16. Στις θέσεις προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων του άρθρου 15 και των Ειδικών Υπηρεσιών και των μονάδων τους, που συστήνονται ή συγχωνεύονται με τον παρόντα νόμο τοποθετούνται υπάλληλοι, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 39 του ν. 4314/2014. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 39 οι προϊστάμενοι επιλέγονται και τοποθετούνται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου που εποπτεύει τη Γενική Διεύθυνση ή την Ειδική Υπηρεσία, κατόπιν συνεκτίμησης των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων, της γνώσης του αντικειμένου της Γενικής Διεύθυνσης ή Ειδικής Υπηρεσίας, της ποιότητας της υπηρεσιακής δραστηριότητάς τους και των εν γένει διοικητικών τους ικανοτήτων. Ομοίως με την ίδια διαδικασία τοποθετούνται υπάλληλοι στις θέσεις προϊσταμένων μονάδων Ειδικών Υπηρεσιών, που συστήνονται ή συγχωνεύονται σε συνέχεια αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τον παρόντα.

17. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων συνιστάται Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+. Η ειδική υπηρεσία λειτουργεί ως Δικαιούχος για την υλοποίηση πράξεων, κατά την έννοια του άρθρου 2 του παρόντος και του άρθρου 2 του Κανονισμού, στα Προγράμματα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» και «Ανταγωνιστικότητα» της περιόδου 2021-2027, συμπεριλαμβανομένων πράξεων τεχνικής βοήθειας.

18. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων συνιστάται Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΤΠΑ και το ΤΣ. Η ειδική υπηρεσία λειτουργεί ως δικαιούχος για την υλοποίηση πράξεων, κατά την έννοια του άρθρου 2 του παρόντος και του άρθρου 2 του Κανονισμού, στα Προγράμματα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», «Ανταγωνιστικότητα» και «Μεταφορές» της περιόδου 2021-2027, συμπεριλαμβανομένων πράξεων τεχνικής βοήθειας.

19. Οι αρμοδιότητες υλοποίησης πράξεων ως δικαιούχος ασκούνται από τις Ειδικές Υπηρεσίες των παρ. 17 και 18 και θεσπίζεται για την Περίοδο 2021-2027 ασυμβίβαστο άσκησης σχετικών αρμοδιοτήτων από Επιτελικές δομές του άρθρου 17 για τις ίδιες πράξεις που αναλαμβάνουν ως Δικαιούχοι.

20. Συνιστάται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ειδικότερα στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Αυτοτελές Γραφείο Υπεύθυνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (Data Protection Officer-DPO/ ΕΣΠΑ), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου του 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, ΕΛΛ119, στο εξής «Γ.Κ.Π.Δ.») και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα - που διακινούνται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων ΟΠΣ, ΟΠΣΚΕ και ΠΣΣΚΕΗΣ - των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του

Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Χ.Μ. ΕΟΧ) και υλοποιούνται στο πλαίσιο των σχετικών Προγραμμάτων για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (DPO) εποπτεύει όλες τις πράξεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων διασφαλίζοντας την προστασία τους.

21. α) Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος είναι αυτοτελείς Δημόσιες Υπηρεσίες υπαγόμενες σε Υπουργεία ή Περιφέρειες, χωρίς να εντάσσονται στον οργανισμό του οικείου Υπουργείου ή της οικείας Περιφέρειας.

β) Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος εξασφαλίζουν τη διοίκηση του προσωπικού και την οικονομική διαχείριση των πόρων της τεχνικής βοήθειας σύμφωνα με την παρ. 3α) του άρθρου 79 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Ειδικότερα για τις πληρωμές έργων τεχνικής βοήθειας των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος νόμου, σύμφωνα με την παρ. 3α) του άρθρου 79 του ν. 4270/2014, ως αρμόδια οικονομική υπηρεσία ορίζεται η αντίστοιχη μονάδα που υλοποιεί τις δράσεις/έργα τεχνικής βοήθειας.

γ) Η λειτουργία των Ειδικών Υπηρεσιών ρυθμίζεται συμπληρωματικά από τον ενιαίο Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, με τον οποίο καθορίζονται και εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας και άσκησης των αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών, καθώς και θέματα διοίκησης του προσωπικού τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

22. Το αρμόδιο όργανο για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας, που αναφέρεται στις παρ. 2, 3, 6 και 8 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016 (Α' 147), είναι το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία.

23. Το αρμόδιο όργανο για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας, που αναφέρεται στην παρ. 10 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016 είναι ο Υπουργός ή Περιφερειάρχης, αντίστοιχα, που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία.

### **Άρθρο 53**

#### **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Για τα Προγράμματα της περιόδου 2021-2027 εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι παρακάτω διατάξεις του ν. 4314/2014 (Α' 265) και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες πράξεις:

α) το άρθρο 27Α,

β) οι παρ. 2, 3, 4, 5, 8, 11, 15, 16 του άρθρου 28,

γ) οι παρ. 2, περ. α έως στ, η, θ, ι, ιδ, ιε, και ιστ και οι παρ. 3, 5 και 6 του άρθρου 33,

δ) η παρ. 9 του άρθρου 48,

2. Το άρθρο 21 του ν. 4469/2017 (Α' 62) εφαρμόζεται και για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

3. Όπου σε νόμο, διάταγμα ή υπουργική απόφαση γίνεται αναφορά στις Ειδικές Υπηρεσίες που μετονομάζονται, διασπώνται ή συγχωνεύονται, νοείται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ειδική Υπηρεσία που μετονομάζεται ή που συνιστάται αντιστοίχως.



4. Οι διατάξεις του ν. 4314/2014 και όσες εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτού εξακολουθούν να ισχύουν όσον αφορά στη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2014-2020, εκτός όσων ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα νόμο.

5. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, κενωθεί θέση προϊσταμένου Ειδικής Υπηρεσίας ή Μονάδας ή συσταθεί αντίστοιχη θέση και μέχρι την πράξη τοποθέτησης, σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 4314/2014, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 87 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) περί αναπλήρωσης προϊσταμένων.

#### **Άρθρο 54**

##### **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

1. Το άρθρο 9 του ν. 4314/2014 (Α' 265). Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 9 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 27 του παρόντος.
2. Το άρθρο 14 του ν. 4314/2014. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 14 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 14 του παρόντος.
3. Το άρθρο 15 του ν. 4314/2014. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 15 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 15 του παρόντος.
4. Το άρθρο 44 του ν. 4314/2014. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 44 του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής η παρ. 3 του άρθρου 21 του παρόντος.
5. Το άρθρο 54Α του ν. 4314/2014. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 54Α του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 42 του παρόντος.
6. Το άρθρο 57Α του ν. 4314/2014. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 57Α του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 46 του παρόντος.
7. Το άρθρο 57Β του ν. 4314/2014. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 57Β του ν. 4314/2014 νοείται εφεξής το άρθρο 47 του παρόντος.
8. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αφορά θέμα που ρυθμίζεται από αυτόν, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα.

#### **ΜΕΡΟΣ Η΄**

##### **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

#### **Άρθρο 55**

##### **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.